

Správa o hodnotení vplyvu územnoplánovacej dokumentácie obce Lipníky na životné prostredie

podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyv na životné prostredie a o zmene
a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

jún 2020

A. Základné údaje	4
I. Základné údaje o obstarávateľovi	4
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	4
 B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia	 5
I. Údaje o vstupoch	5
1. Pôda	5
2. Voda	7
3. Energetické zdroje	11
4. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	18
 II. Údaje o výstupoch	 27
1. Ovzdušie	27
2. Voda	28
3. Odpady	30
4. Hluk a vibrácie	31
5. Žiarenie a iné fyzikálne polia	32
6. Doplnujúce údaje (významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)	32
 C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia	 32
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia	32
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia	33
1. Horninové prostredie	33
2. Klimatické pomery	34
3. Ovzdušie	34
4. Vodné pomery	34
5. Pôdne pomery	35
6. Flóra, fauna, biotopy, migračné koridory	38
7. Krajina	40
A. Súčasná krajinná štruktúra	40
B. Vnímanie krajiny, scenéria	41
C. Ekologická stabilita	41
D. Ochrana krajiny	42
8. Územne chránené časti prírody	42
A. Chránené územia národného významu	42
B. Európska sústava chránených území – NATURA 2000	43
C. Územný systém ekologickej stability	43
9. Obyvateľstvo	43
10. Kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	46
11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality	46
12. Iné zdroje znečistenia	47
13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	47
III. Zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	47

1. Vplyvy na obyvateľstvo	47
2. Vplyvy na horninové prostredie	48
3. Vplyvy na klimatické pomery	48
4. Vplyvy na ovzdušie	48
5. Vplyvy na vodné pomery	48
6. Vplyvy na pôdu	49
7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	49
8. Vplyvy na krajinu	50
9. Vplyvy na územne chránené časti prírody	50
10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziská	50
11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	50
12. Iné vplyvy	50
13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	51
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie	55
V. Porovnanie variantov	56
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	56
2. Porovnanie variantov	57
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	58
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	58
VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie	58
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	59
X. Zoznam disponibilných a podkladových doplňujúcich analytických správ a štúdií	59

A. Základné údaje

I. Základné údaje o obstarávateľovi:

1. **Označenie:** Obec Lipníky

2. **Sídlo:** Obecný úrad, Lipníky 100, 082 12 Kapušany

3. **Meno a priezvisko oprávneného zástupcu obstarávateľa, adresa, telefón, fax, e-mail:**

Ing. Ľubomír Pankúch – starosta

Tel: 00421 051 – 748 20 20,

Mobil: 00421 903 620 257,

e-mail: obeclipniky@gmail.com

sekretariat@lipniky.sk

Meno a priezvisko kontaktnej osoby, adresa, telefón, fax, e-mail:

Ing. Ľubomír Pankúch – starosta

Tel: 00421 051 – 779 77 01,

Mobil: 00421 903 620 257

e-mail: obeclipniky@gmail.com

sekretariat@lipniky.sk

II. Základné údaje o územno-plánovacej dokumentácii

1. **Názov:** Územný plán obce Lipníky

(**Slovak Medical Company, a.s.**, Prešov, hlavný riešiteľ: Ing. arch Jozef Kužma - 1203 AA)

2. **Územie:**

Kraj: Prešovský (7)

Okres: Prešov (707)

Obec: Lipníky (559971)

Katastrálne územia: Lipníky (860468)

3. **Dotknuté obce:**

Okres Prešov

Šarišská Poruba, Nemcovce, Čelovce, Chmeľov,

Okres Vranov nad Topľou

Pavlovce

4. **Dotknuté orgány:**

1. Ministerstvo ŽP SR, Odbor geologického práva a zmluvných vzťahov, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
2. Krajský pamiatkový úrad Prešov, úsek pamiatkového fondu, úsek archeologických nálezov a archeologických nálezísk, Hlavná 15, 080 01 Prešov
3. Okresný úrad Prešov, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie mieru č.3, 081 92 Prešov
4. Okresný úrad Prešov, Odbor opravných prostriedkov, ref. pôdohospodárstva, Námestie mieru č.3, 08192 Prešov,
5. Okresný úrad Prešov, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Námestie mieru č. 3, 08192 Prešov,
6. Okresný úrad Prešov, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie mieru č. 3, 08192 Prešov,
 - Úsek odpadového hospodárstva
 - Úsek ochrany ovzdušia
 - Úsek štátnej vodnej správy
 - Úsek posudzovania vplyvov na ŽP (EIA)

Územný plán obce Lipníky – Návrh

7. Okresný úrad Prešov, Odbor krízového riadenia, Námestie mieru č. 3, 08192 Prešov
8. Okresný úrad Prešov, Pozemkový a lesný odbor, úsek lesného hospodárstva, Masarykova 10, Prešov
9. Obvodný banský úrad Košice, Timonova 23, Košice
10. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Prešov, Požiarnická 1, 080 01 Prešov
11. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove, Hollého 5, 080 01 Prešov
12. Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
13. Úrad Prešovského samosprávneho kraja, Odbor regionálneho rozvoja, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
14. Úrad Prešovského samosprávneho kraja, Odbor dopravy, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
15. Obec Šarišská Poruba, Šarišská Poruba 34, 082 12 Kapušany
16. Obec Nemcovce, Nemcovce č. 93, 082 12 Kapušany
17. Obec Čelovce, Čelovce 49, 082 14 Pušovce
18. Obec Chmeľov, Chmeľov 89, 082 15 Chmeľov
19. Obec Pavlovce, Pavlovce 143, 096 31 Hanušovce nad Topľou

Dotknuté fyzické osoby:

26. Obyvatelia obce Lipníky

5. Schvaľujúci orgán: zastupiteľstvo obce Lipníky

Druh schvaľujúceho dokumentu: územnoplánovacia dokumentácia - ÚPN obce Lipníky

6. Vyjadrenia o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešené územie v rámci územnoplánovacej dokumentácie obce leží mimo dosahu štátnych hraníc Slovenskej republiky.

Riešenie územnoplánovacej dokumentácie obce nemá cezhraničné vplyvy.

B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

V katastrálnom území obce Lipníky sú podľa úhrnných hodnôt druhov pozemkov nasledovným podielom zastúpené jednotlivé druhy pozemkov, ktoré tvoria súčasnú krajinnú štruktúru a využitie územia:

	Druh kultúry	Kód kultúry	Výmera v ha	Podiel v %
1	Orná pôda	02	68,1209	17,66
2	Záhrady	05	14,3562	3,72
3	Ovocné sady	06	4,0594	1,05
4	Trvalé trávne porasty	07	157,8751	40,92
5	Lesy	10	96,9419	25,13
6	Vodné plochy	11	5,0074	1,30
7	Zastavané plochy	13	36,8373	9,55
8	Ostatné plochy	14	2,5950	0,67
	SPOLU		385,7932	100,00

Zdroj: Katasterportál.sk

Pri vypracovaní ÚPN boli rešpektované zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy pri jej nepoľnohospodárskom využití tak, ako sú stanovené zákonom č.220/2004 Z. z. o ochrane poľnohospodárskej

pôdy, v znení neskorších predpisov. Podľa tohto zákona je možno poľnohospodársku pôdu použiť na stavebné účely a na iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. V rámci poľnohospodárskej pôdy sa bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ), ktoré by boli zaradené do I. – 4. kvalitatívnej skupiny v katastrálnom území nevyskytujú. Poľnohospodárska pôda je zaradená do 5. - 9. skupiny BPEJ. Podľa NV č. 58/2013 Z. z. sú medzi chránené pôdy zaradené nasledovné BPEJ: 0611002, 0611005, 0612003, 0657202, 0657302, 0671202, 0671203, 0671403, 0757302, 0763212, 0763512, 0769212, 0769312, 0771202, 0771203, 0771302.

Lokality bytových domov:

Číslo	Poloha v obci	Orientačný počet	
		byt.domov/vchod	podlažia/byty
LB 1	v centre obce (v polyfunkčnej ploche PP1)	2/4	3/48
LB 2	v západnej časti obce	4/4	3/96
LB 3	južne od centra obce (v polyfunkčnej ploche PP2)	2/4	3/48
Spolu		8/	/192

Lokality rodinných domov:

Číslo	Poloha v obci	Orientačný počet	
		rodinných domov	bytov
L1	v centre obce (v polyfunkčnej ploche PP1)	5	6
L2	v západnej časti obce	10	11
L 3	v severnej časti obce Lipníky – Tal'ka	5	6
L 4	v severnej časti obce Lipníky – Tal'ka	11	13
L 5	v severnej časti obce Lipníky – Tal'ka	15	17
L 6	v severnej časti obce Lipníky – Tal'ka	9	10
L 7	juhozápadne od centra obce	7	8
L 8	južne od centra obce (v polyfunkčnej ploche PP2)	12	14
Spolu		74	85

Označenie lokalít je podľa grafickej časti územného plánu

Poznámka: výmera 800 m² / rodinný dom,

Pre optimálnu organizáciu zástavby v týchto lokalitách rodinných domov L1 – L8 je navrhovaných cca 74 rodinných domov s realizáciou približne 85 bytov. V prielukách sú disponibilné plochy pre umiestenie cca 52 rodinných domov s realizáciou približne 57 bytov. Rodinných domov spolu cca 126 a bytov v rodinných spolu 142 b.j..

V lokalitách bytových domov LB1 – LB3 je navrhovaných cca 192 b.j..

Spolu je navrhovaných bytov (142+192) cca 334 b.j., čo vytvára rezervu pre bytovú výstavbu, ktorú bude možné využiť aj po bilančnom období roku 2040.

Navrhovaný počet nových cca 334 b.j. pri obložnosti 3obyv./byt, vytvára podmienky pre cca 1 000 obyvateľov.

Pre lokality LB1, LB2, LB3, L2, L4, L5, L6 a L8 je potrebné spracovať podrobnejšiu dokumentáciu - urbanistické štúdie so zastavovacími podmienkami. Pre ostatné lokality stanovujú podrobné podmienky zástavby dokumentácie pre vydanie územných rozhodnutí.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy, lesných pozemkov a ostatnej nepoľnohospodárskej pôdy v obci Lipníky.

Lokality	Celkový záber	PPF	LP	Ostatná nepoľnohospodárska pôda	Chránená pôda	odvodnenie
mimo ZUO	20,9710	20,1490	0,2420	0,8220	9,7280	-
v ZUO	9,8710	9,8410	0,0000	0,0300	0,0000	-
spolu	30,8420	29,9900	0,2420	0,8520	9,7280	-

Preložka cesty I/18 južne od obce vo východnej časti je situovaná na lesnú pôdu.

V rámci PPF sú všetky lokality situované na plochy s bonitnou skupinou 5 – 9, mimo chránených pôd.

2. Voda

Pitná voda

Na katastrálnom území sa nenachádzajú vodné zdroje. Cez katastrálne územie vedie trasa vodovodného potrubia DN/ID 1000 regionálneho významu z VN Starina.

Obec Lipníky má vybudovaný obecný vodovod. Obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou z verejného vodovodu napojením na rozvodnú vodovodnú sieť.

Obecný vodovod je napojený na SKV Šarišská Poruba – Nemcovce – Lipníky vo vodojeme Šarišská Poruba 150 m³. Ako zdroj vody pre SKV slúžia 4 pramene výdatnosti $Q = 2,27 - 5,86$ l/s. Zásobné potrubie DN/ID 100 zabezpečuje prítok vody z vodojemu do spotrebiska, obce Lipníky. Kóta dna vodojemu je 384,50 m n/m. Spotrebisko je v rozsahu zástavby na kótach 276,0 - 302,0 m n/m. Na zásobnom potrubí je osadená prerušovacia šachta /dno 348,0 m n/m/ na úpravu tlakových pomerov v spotrebisku, tak aby boli v rozsahu 0,25 MPa – 0,6 MPa. Z uvedeného vyplýva, že spotrebisko tvorí jedno tlakové pásmo. Rozvod pitnej vody po spotrebisku je potrubím vodovodnej siete. Potrubie je profilu DN/ID 80–100 mm. Rozvodné potrubia sú trasované v zelenom páse alebo okrajom miestnych ciest a štátnych ciest. Na potrubíach rozvodnej siete sú osadené požiarne hydranty a na odbočkách jednotlivých vetiev sú uzávery so zákopovou súpravou.

Priame napojenie spotrebiteľov na jednotlivé potrubia rozvodnej siete je výlučne cez domové prípojky. Meranie množstva odoberanej vody je samostatnými vodomermi osadenými na domových prípojkách.

Špecifická potreba vody:

Priemerná denná potreba vody: $Q_p = Q_{p1} + Q_{p2} = 52\,015 \text{ l/deň} + 67\,755 \text{ l/deň} = 119\,770 \text{ l/deň} = 1,386 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba vody: $Q_m = Q_p \times k_d = 119\,770 \times 2 = 239\,540 \text{ l/deň} = 2,772 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba vody: $Q_h = Q_m \times k_h = 239\,540 \times 1,8 = 431\,172 \text{ l/deň} = 4,99 \text{ l/s}$

Požiarne potreba vody

Špecifická potreba vody je určená podľa STN 92 0400.

Pre nevýrobné stavby s plochou $120 < S \leq 1\,000 \text{ m}^2$ je potreba vody na hasenie požiaru

$Q_p = 6$ až 12 l/s pri rýchlosti $v = 0,8$ až $1,5 \text{ m/s}$.

Vodný zdroj

Pre zásobovanie pitnou vodou je potrebné zabezpečiť, na základe vypočítanej maximálnej dennej potreby, vodný zdroj s výdatnosťou **min. 2,772 l.s-1**.

Na zásobovanie je využívaná voda z obecného vodovodu, ktorý je zásobovaný pitnou vodou z vodných zdrojov Šarišská Poruba.

Akumulácia vody

Využitelný objem akumulácie vody pre zásobovanie navrhuje sa v zmysle STN 75 53 02 čl. 4.4 na min. 60 % z maximálnej dennej potreby vody. Objem vodojemu $V_{min} = Q_m \times 0,6 = 239\,540 \times 0,6 =$

Územný plán obce Lipníky– Návrh
143 724 m³.

Potrebný objem vody je zabezpečený v jestvujúcom vodojeme Šarišská Poruba 150 m³.

Tlakové pomery

Vzhľadom na kotu osadenia dna vodojemu Šarišská Poruba 384,50 m n/m a rozsah zástavby v rozmedzí 286,0 až 302,0 m n/m su tlakové pomery upravené v prerušovacej šachte /dno 348,0 m n/m/ tak, aby boli v zmysle STN 75 54 01 min 0,25 MPa a max 0,60 MPa, výnimočne min 0,15 MPa a max 0,70 MPa.

Návrh územného planu obce bude rešpektovať vybudované vodohospodárske zariadenia (vodovod, vodárenský zdroj) a dodržiavať ich ochranné pásma v zmysle zak. č.442/2002 Z.z..

Je potrebné navrhnuť rozšírenie vodovodu pre novo navrhované lokality vrátane požiarnej potreby vody.

Rozvodné potrubie

Obecný vodovod je napojený na SKV Šarišská Poruba – Nemcovce- Lipníky vo vodojeme Šarišská Poruba 150 m³. Ako zdroj vody pre SKV slúžia 4 pramene výdatnosti $Q = 2,27-5,86$ l/s.

Pre zásobovanie obce pitnou vodou v budúcnosti /rozvoj obce/ je potrebné zabezpečiť doplnenie vodných zdrojov na potrebných **5,979 l/s** a rozšírenie akumulácie vody o objem **2x150 m³**.

Súčasný rozsah rozvodnej vodovodnej siete je potrebné rozšíriť v lokalitách novej zástavby.

Rozšírenie vodovodu po spotrebisku navrhujeme potrubím profilu DN/ID 100 mm. Rozvodné potrubia budú trasované v zelenom páse alebo okrajom miestnych ciest a štátnych ciest. Na potrubíach rozvodnej siete budú osadené hydranty na odber požiarnej vody a zariadenia zabezpečujúce spoľahlivú dodávku a prevádzku vodovodnej siete. Na odbočkách jednotlivých vetiev sú uzávery so zákopovou súpravou.

Priame napojenie spotrebiteľov na jednotlivé potrubia rozvodnej siete je výlučne cez domové prípojky. Meranie množstva odoberanej vody je samostatnými vodomermi osadenými na domových prípojkách.

Požiarne potreba vody:

Potreba požiarnej vody sa stanovuje v zmysle STN 73 0873. Rozvody vody sú riešené tak, aby bolo možné zokruhovanie jednotlivých vetiev. Každých 80 – 120 m budú na rozvode vody osadené podzemné požiarne hydranty DN 80 podľa požiadaviek požiarnej ochrany (viď kapitola 2.8.2.1.3.), Oporúčaný odber pre výpočet potrubnej siete a najmenší odber z hydrantu po pripojení mobilnej techniky budú navrhnuté nasledovne: Položka 2 a to:

- Nevýrobné stavby s plochou $120 < S < 1\,000$ m².
- Výrobné stavby, sklady v jednopodlažnej stavbe s plochou $S \leq 500$ m² je potrubie DN 100 mm pri odbere $Q = 6$ l/s pre odporúčanú rýchlosť $v = 0,8$ m/s a pri odbere $Q = 12$ l/s pre $v = 1,5$ m/s (s požiarneho čerpadlom) a najmenší objem nádrže vody na hasenie požiarov je 22 m³.

Podľa čl. 4.2 Nadzemné požiarne hydranty a podzemné hydranty na vonkajšom vodovode sa navrhujú tak, aby boli umiestnené mimo požiarne nebezpečného priestoru požiarneho úseku a priestoru s nebezpečenstvom výbuchu, najmenej 5 m a najviac 80 m od stavieb; ich vzájomná vzdialenosť môže byť najviac 160 m.

Pre zástavbu v II. tlakovom pásme, nad kótou 251,00 m.n.m. je potrebné vybudovať prírodné potrubie D 110 mm, vodojem objemu 2×150 m³ vybudovaného na kóte dna 312,00 m.n.m.. Z vodojemu zásobným potrubím D 225 mm a rozvodným potrubím D 225 – 110 mm. Na základe riešenia je potrebné rozvodné vodovodné potrubia maximálne zaokrúhovať tak, aby spoľahlivo zásobovali navrhované objekty. Potrubia budú trasované v zelenom páse alebo v chodníku, po poliach a vedľa poľných ciest.

Úžitková voda

Požiarne potreba vody:

Podľa STN 92 0400 – Požiarne bezpečnosť stavieb a zásobovanie vodou na hasenie požiarov uvádza v čl. 4.7 Nadzemné požiarne hydranty (podzemné hydranty) sa osadzujú na vodovodnom potrubí, ktorého

Územný plán obce Lipníky– Návrh

najmenšiu menovitú svetlosť DN, odporúčaný odber pre výpočet potrubnej siete a najmenší odber z hydrantu po pripojení mobilnej techniky stanovuje tabuľka 2., položka 2 a to:

a) Nevýrobné stavby s plochou $120 < S < 1\,000\text{ m}^2$.

b) Výrobné stavby, sklady v jednopodlažnej stavbe s plochou $S \leq 500\text{ m}^2$ je potrubie DN 100 mm pri odbere $Q = 6\text{ l/s}$ pre odporúčanú rýchlosť $v = 0,8\text{ m/s}$ a pri odbere $Q = 12\text{ l/s}$ pre $v = 1,5\text{ m/s}$ (s požiarňým čerpadlom) a najmenší objem nádrže vody na hasenie požiarov je 22 m^3 .

Nadzemné požiarne hydranty a podzemné hydranty na vonkajšom vodovode sa navrhujú tak, aby boli umiestnené mimo požiarne nebezpečného priestoru požiarneho úseku a priestoru s nebezpečenstvom výbuchu, najmenej 5 m a najviac 80 m od stavieb, ich vzájomná vzdialenosť môže byť najviac 160 m.

Výpočet množstva splaškových vôd podľa STN 75 6101:

Množstvo odpadových splaškových vôd je na základe STN 75 6101 stanovené z výpočtu potreby vody pre odkanalizovanú lokalitu.

Rok 2020

Priemerný denný prietok $Q_{24} = 1,356\text{ l/s}$.

Maximálny denný prietok splaškov: $Q_d = 2,772\text{ l/s}$.

Maximálny hodinový prietok splaškov: $Q_d \times k_{h\max} = 2,772 \times 3,925 = 10,88\text{ l/s}$.

$k_{h\max}$ – súčiniteľ maximálnej hodinovej nerovnosti.

Minimálny hodinový prietok splaškov: $Q_d \times k_{h\min} = 2,772 \times 0,6 = 1,6632\text{ l/s}$.

$k_{h\min}$ – súčiniteľ minimálnej hodinovej nerovnosti.

Produkcia znečistenia: Rok 2020

BSK₅: $515\text{ ob.} \times 0,060\text{ kg/ob.d} = 30,90\text{ kg/d} \times 365 = 11\,278,5\text{ kg/rok}$.

CHSK: $515\text{ ob.} \times 0,120\text{ kg/ob.d} = 61,80\text{ kg/d} \times 365 = 22\,557,00\text{ kg/rok}$.

NL: $515\text{ ob.} \times 0,055\text{ kg/ob.d} = 28,33\text{ kg/d} \times 365 = 10\,3450,45\text{ kg/rok}$.

Rok 2040 a po roku 2040

Priemerný denný prietok $Q_{24} = 3,74\text{ l/s}$.

Maximálny denný prietok splaškov: $Q_d = 5,979\text{ l/s}$.

Maximálny hodinový prietok splaškov: $Q_d \times k_{h\max} = 5,974 \times 3,389 = 20,246\text{ l/s}$.

$k_{h\max}$ – súčiniteľ maximálnej hodinovej nerovnosti.

Minimálny hodinový prietok splaškov: $Q_d \times k_{h\min} = 5,974 \times 0,6 = 3,584\text{ l/s}$.

$k_{h\min}$ – súčiniteľ minimálnej hodinovej nerovnosti.

Produkcia znečistenia: Rok 2040 a po roku 2040

BSK₅: $1\,515\text{ ob.} \times 0,060\text{ kg/ob.d} = 90,90\text{ kg/d} \times 365 = 33\,178,5\text{ kg/rok}$.

CHSK: $1\,515\text{ ob.} \times 0,120\text{ kg/ob.d} = 181,80\text{ kg/d} \times 365 = 66\,357,0\text{ kg/rok}$.

NL: $1\,515\text{ ob.} \times 0,055\text{ kg/ob.d} = 83,33\text{ kg/d} \times 365 = 30\,413,6\text{ kg/rok}$.

Zrážkové vody z povrchového odtoku

Vody z povrchového odtoku sa v čo najväčšej miere ponechajú na vsiaknutie do terénu. Pri prípadnom návrhu odvedenia dažďových do recipientu bude potrebné navrhovať opatrenia na zadržanie zrážkových vôd

z povrchového odtoku v území tak, aby odtok nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (dažďové nádrže).

Odtokové pomery

V katastrálnom území obce Lipníky sú v správe SVP upravený drobný vodný tok Ladianka (HCP 4-32-04-108) a jej bezmenné prítoky rkm zaústenia cca 5,770, 5,950 a 6,600.

Vodné toky boli v minulosti upravené:

- Ladianka v rkm 0,200 – 6,000 vegetačné spevnenie koryta a v rkm 6,000 – 6,850 svahy a dno opevnené polovegetačnými tvárniciami opretými o betónovú pätku.
- Bezmenný pravostranný prítok Ladianky (rkm zaústenia cca 5,770) v rkm cca 0,000 - 0,800.
- Bezmenný ľavostranný prítok Ladianky (rkm zaústenia cca 5,950) v rkm cca 0,000 - 0,150.
- Bezmenný ľavostranný prítok Ladianky (rkm zaústenia cca 6,600) v rkm cca 0,000 - 0,700.

Kapacita korýt upravených vodných tokov nie je dostatočná na odvedenie návrhového prietoku povodne so strednou pravdepodobnosťou opakovania priemerne raz za 100 rokov (Q_{100}).

Na tokoch, ktoré pretekajú k.ú. obce Lipníky nebol v zmysle § 20 zákona č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov orgánom štátnej vodnej správy určený rozsah inundačného územia. Proti povodňová ochrana územia s priepustom je severne a severozápadne od centra obce, v lokalite železničnej stanice so zaústením priepustom do vodného toku Ladianka.

Úprava vodného toku Ladianka je len čiastočná. V súčasnosti záplavové územie sa nachádza v centre obce a vo východnej časti obce súvisiace s vodným tokom Ladianka.

Dažďové vody sú zachytené čiastočne rigolmi a priekopami, ktoré nie sú dobudované. Z ciest I/18,I/21, III/3466 a miestnych komunikácií sú odvádzané rigolmi do vodných tokov.

Návrh

V zmysle vyjadrenia Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p., Košice, pre geografickú oblasť Lipníky neboli vypracované mapy povodňového ohrozenia a pre vodný tok Ladianka potok nie je vyhlásené inundačné územie.

ÚPN obce Lipníky rešpektuje prirodzené záplavové územia tokov a obmedzenia využitia územia v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov a navrhovanú výstavbu situovať mimo záplavové územie.

Na zabezpečenie ochrany súčasného a navrhovaného zastavaného územia obce pred povrchovými dažďovými vodami riešenie ÚPN O navrhuje ochranu území v severovýchodnej a juhozápadnej časti obce a korytovú úpravu ochrany územia pred povodňami (viď. grafická časť výkres č. 3 a 5).

Na území obce je potrebné:

- Akékoľvek zásahy do vodných tokov v správe SVP š.p. Banská Štiavnica, OZ Košice je potrebné prerokovať s ich organizáciou.
- **Pri návrhoch umiestňovania stavieb ponechať pre výkon správy vodných tokov v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov pozdĺž drobného vodného toku Ladianka a pozdĺž ostatných bezmenných prítokov voľný manipulačný pás šírky 5 m.**
- Dobudovať reguláciu a úpravu **drobného vodného toku Ladianka** a jeho bezmenných prítokov na ochranu jestvujúcej i navrhovanej výstavby v obci, na odvedenie Q_{100} ročnej veľkej vody s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov.
- Zlepšovať vodohospodárske pomery na území obce na ostatných malých potokoch zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií počas povodní aj v období sucha s cieľom zachytávať povodňové prietoky a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez poškodenia vodného ekosystému.
- Zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať primerané protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavaného územia obce a ochranu pred veľkými prietokmi.

- Do doby realizácie proti záplavovým opatreniam na Q_{100} ročné vody na vodných tokoch, v ich inundačnom území okrem ekologických stavieb a sietí stavieb technickej infraštruktúry nerealizovať žiadnu výstavbu.
- V prípade novonavrhovaných spevnených plôch je potrebné riešiť odvádzanie dažďových vôd z týchto plôch a stanoviť opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.
- Navrhnuť opatrenia na zvýšenie vodozdržnosti záujmového územia.
- Rešpektovať vodný zákon, ktorý vyžaduje zariadenia na zachytávanie plávajúcich látok u vôd z povrchového odtoku pred ich vypustením do povrchových vôd (§ 36, ods. 13 zákona č. 364/2004).

Pre realizáciu protipovodňových opatrení je potrebné včas zabezpečiť prípravu predmetnej dokumentácie.

Ochranné pásma:

Pre výkon správy vodných tokov ponechať v zmysle § 49 zákona číslo 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, nezastavaný manipulačný pás minimálne 10 m od brehovej čiary vodohospodársky významného vodného toku Torysa a minimálne 5 m od brehovej čiary drobných vodných tokov.

Rešpektovať odvodňovacie kanále, vrátane ich ochranného pásma 5 m od brehovej čiary kanálov.

3. Energetické zdroje

Katastrálnym územím obce Lipníky prechádza 2x400 kV nadzemné elektrické vedenie V477/478 Lemešany – p.b.č. 242 (Krosno, PL), ktoré prevádzkuje Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.. Ochranné pásmo od tohto vedenia je 25m od krajných vodičov.

Základné technické údaje:

Rozvodné siete: VN – 3 AC 22000V 50Hz, IT
NN – 3/PEN AC 400/230V 50Hz, TN-C

Obec Lipníky je v súčasnosti zásobovaná elektrickou energiou z distribučných trafostaníc 22/0,4kV uvedených v prehľade.

Prehľad o existujúcich trafostaniciach v obci Lipníky

Označenie TS XXX	Umiestnenie (lokality)	Inštalovaný výkon /kVA/				Vyhodenie	Prevádzkovateľ
		obec jestvuj	obec návrh	cudzí jestvuj.	cudzí návrh		
TS 0001	Centrum obce	250	-	-	-	PTS	VSD a.s.
TS 0002	Areál MŠ	160	-	-	-	2 stĺp	VSD a.s.
TS 0003	Medzi št. cestou Svidník-Hanušovce	100	-	-	-	1 stĺp	VSD a.s.
TS 0004	Miestna časť Tal'ka	250	-	-	-	kiosk	VSD a.s.
TS 0005	Podhrabina	160	-	-	-	4 stĺp	VSD a.s.
Celkom Sc /kVA/:		920	-	-	-		

Trafostanice sú napájané po VN strane z dvoch kmeňových vedení VSD VN č. 503 a 209 prípojkami tvorenými vodičmi AlFe, závesným VN káblom na podperných bodoch resp. VN káblom v zemnej rýhe.

Sekundárne elektrické rozvody NN a verejné osvetlenie:

Vo väčšine časti obce sú distribučné kmeňové vedenia tvorené vodičmi prierezu 3x70+50 mm² AlFe6, resp. 4x70/11 AlFe avšak v posledných rokoch začína ich náhrada samonosným káblom 4x120 na podperných bodoch. Uvedené rozvody sú uložené na betónových podperných bodoch v trase vedľa miestnych komunikácií.

Existujúce verejné osvetlenie (VO) je tvorené vodičom 25 mm² AlFe a úspornými LED svietidlami na podperných bodoch distribučnej NN siete s napojením a ovládaním z rozvádzačov verejného osvetlenia.

Energetická bilancia potrieb elektrickej energie

V roku 2018 podľa údajov Obecného úradu, mala obec Lipníky cca 515 obyvateľov. Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci Lipníky bolo potrebné podľa schváleného Zadania, uvažovať v riešení ÚPN obce s návrhom plôch pre bývanie na umiestnenie predovšetkým malopodlažnej zástavby k roku 2040 pre cca 850 obyvateľov s nárastom 335 obyvateľov od roku 2018, čo pri možnej predpokladanej obľobnosti cca 3obyvateľov na 1 byt predstavuje potrebu 119 nových bytov, t. z. približne 115 rodinných domov, resp. počet bytov v kombinácii s bytmi v bytových domoch.

Riešenie územného plánu obce uvažuje do roku 2040 a po roku 2040 s návrhom plôch pre bývanie:

Lokality bytových domov:

Číslo	Poloha v obci	Orientačný počet	
		byt.domov/vchod	podlažia/byty
LB 1	v centre obce (v polyfunkčnej ploche PP1)	2/4	3/48
LB 2	v západnej časti obce	4/4	3/96
LB 3	južne od centra obce (v polyfunkčnej ploche PP2)	2/4	3/48
Spolu		8/	/192

Lokality rodinných domov:

Číslo	Poloha v obci	Orientačný počet	
		rodinných domov	bytov
L1	v centre obce (v polyfunkčnej ploche PP1)	5	6
L2	v západnej časti obce	10	11
L 3	v severnej časti obce Lipníky – Tal'ka	5	6
L 4	v severnej časti obce Lipníky – Tal'ka	11	13
L 5	v severnej časti obce Lipníky – Tal'ka	15	17
L 6	v severnej časti obce Lipníky – Tal'ka	9	10
L 7	juhozápadne od centra obce	7	8
L 8	južne od centra obce (v polyfunkčnej ploche PP2)	12	14
Spolu		74	85

Označenie lokalít je podľa grafickej časti územného plánu

Poznámka: výmera 800 m² / rodinný dom,

Pre optimálnu organizáciu zástavby v týchto lokalitách rodinných domov L1 – L8 je navrhovaných cca 74 rodinných domov s realizáciou približne 85 bytov. V prielukách sú disponibilné plochy pre umiestnenie cca 52 rodinných domov s realizáciou približne 57 bytov. Rodinných domov spolu cca 126 a bytov v rodinných domoch spolu 142 b.j..

V lokalitách bytových domov LB1 – LB3 je navrhovaných cca 192 b.j..

Spolu je navrhovaných bytov (142+192) cca 334 b.j., čo vytvára rezervu pre bytovú výstavbu, ktorú bude možné využiť aj po bilančnom období roku 2040.

Navrhovaný počet nových cca 334 b.j. pri obložnosti 3obyv./byt, vytvára podmienky pre cca 1 000 obyvateľov.

Pre lokality LB1, LB2, LB3, L2, L4, L5, L6 a L8 je potrebné spracovať podrobnejšiu dokumentáciu - urbanistické štúdie so zastavovacími podmienkami. Pre ostatné lokality stanovia podrobné podmienky zástavby dokumentácie pre vydanie územných rozhodnutí.

Jestvujúce obývané rodinné domy ku 31.12.2018	160 b.j.
Navrhované rodinné a bytové domy (lokality L1-L8, LB1-LB3)	334 b.j.
Celkom bytové jednotky	494 b.j.

Bilancie celkového elektrického príkonu pre bytový a nebytový fond sú vypočítané v zmysle zásad pre navrhovanie distribučných sietí VN a NN podľa metodiky „Pravidlá pre elektrizačnú sústavu č.2“ vydanú SEP-om v roku 1983 a dodatku P1 z roku 1990.

Celkový počet odberov domácnosti:

494 bytov v roku 2040 a po roku 2040 je rozdelený podľa kategórie bytového odberu v zmysle STN 33 2130 čl.4.1 a Pravidiel pre ES č.2, čl.4.2.1. a tab.č.1 - jestvujúci stav nasledovne:

Kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Jednotkový príkon na byt kVA	Celkový príkon kVA
A	50,0	247	$1,2 + 4,8/\sqrt{n} = 1,50$	370,5
B1	20,0	99	$1,6 + 6,4/\sqrt{n} = 2,24$	221,7
B2	15,0	74	$2,0 + 8,0/\sqrt{n} = 2,92$	216,0
C1	15,0	74	$6,0 + 4,0/\sqrt{n} = 6,46$	478,0
C2	0,0	0	$12,0 + 8,0/\sqrt{n} = 0$	0,00
Podielové zaťaženie bytového fondu celkom je Sc_1				1 286,2

Príkon podľa jednotlivých kategórií:

- kategória A – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA
- kategória B1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA
- kategória B2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody
- kategória C1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumulčné
- kategória C2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumulčné + elektrické vykurovanie akumulčné

Číslo	Občianska vybavenosť	Stav	Príkon kVA
1	Obecný úrad – 4 kmeňový zamestnanci + starostka,	jestvujúci	3,0
1	Obecný úrad rekonštrukcia a rozšírenie – 3 kmeňový zamestnanci	návrh	2,0
2	Kultúrny dom – 0 zamestnanci, 140 sedadlá,	jestvujúci	15,0
2	Kultúrny dom rekonštrukcia a rozšírenie – 1 zamestnanec, 140 sedadlá,	návrh	5,0
3	Služby a modlitebňa evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v kultúrnom dome – 0 zamestnanci, 50 sedadlá,	jestvujúci	0,0
3	Základné zdravotné služby – 4 zamestnanci, 2 ordinácie,	návrh	3,0
4	Výdajňa liekov – 4 zamestnanci, 30 návštevníci,	návrh	2,0
4	Hasičská zbrojnica – 0 zamestnanci,	jestvujúci	2,0
5	Hasičská zbrojnica rekonštrukcia a rozšírenie – 0 zamestnanci,	návrh	1,0

Územný plán obce Lipníky– Návrh

5	Nákupné stredisko COOP Jednota – 3 zamestnanci, 30 návštevníci,	jestvujúci	4,0
6	Nákupné stredisko COOP Jednota – rekonštrukcia a rozšírenie – 2 zamestnanci, 30 návštevníci,	návrh	2,0
6	Reštaurácia – 3 zamestnanci, 60 stoličiek	jestvujúci	15,0
7	Predajňa kvetín a záhrada – 2 zamestnanci, 80 návštevníci,	jestvujúci	2,0
11	Firma Javolko – autoopravovňa s pneuservisom – 6 zamestnanci, 50 návštevníci,	jestvujúci	4,0
7	Maloobchodné zariadenie – 4 zamestnanci, 50 návštevníci,	návrh	2,0
8	Centrum sociálnych služieb – 7 zamestnanci, 25 návštevníci,	návrh	5,0
8*	Železničná stanica Lipníky – 4 zamestnanci, 50 návštevníci,	jestvujúci	2,0
9	Multifunkčné ihrisko, tenisový kurt Tal'ka - 0 zamestnanci, 30 návštevníci,	jestvujúci	0,0
9	Areál športu Tal'ka 4 zamestnanci, 50 návštevníci,	návrh	4,0
9a	Futbalové ihrisko – 1 zamestnanec, 100 návštevníci,	návrh	4,0
10	Areál rekreácie a agrotistiky – 4 zamestnanci, 45 návštevníci	návrh	2,0
12	Rímskokatolícky kostol – 2 zamestnanci, 140 sedadlá,	jestvujúci	2,0
13	Cintorín – 0 zamestnanci, 1 490 pl.m ²	jestvujúci	0,0
11	Rozšírenie cintorína – 2 zamestnanci, 5 320 pl.m ²	návrh	0,0
11	Dom nádeje , na cintoríne (N) – 0 zamestnanci, 80 sedadlá,	jestvujúci	2,0
12	Kebab – 3 zamestnanci, 25 stoličiek,	návrh	8,0
13	Picéria – 3 zamestnanci, 25 stoličiek,	návrh	12,0
15	Materská škola, s jedálňou – 8 zamestnanci, 45 detí,	jestvujúci	12,0
14	Materská škola – rekonštrukcia a rozšírenie – 6 zamestnanci, 25 detí,	návrh	2,0
16	Správa štátne lesy SR – 1 zamestnanec, 15 návštevníci,	jestvujúci	2,0
17	Firma Blachotrapez – 4 zamestnanci, 15 návštevníci,	jestvujúci	2,0
15	Maloobchodné zariadenie – 4 zamestnanci, 50 návštevníci,	návrh	2,0
16	Nevýrobné služby – 2 zamestnanci, 25 návštevníci,	návrh	2,0
17	Areál športu – 2 zamestnanci, 80 návštevníci	návrh	4,0
18	Rekreačný areál - 2 zamestnanci, 80 návštevníci	návrh	2,0
18a	Verejné stravovacie zariadenie 50 stoličiek - 5 zamestnanci, 50 návštevníci,	návrh	15,0
18b	Verejné bytovacie zariadenie 50 lôžok - 3 zamestnanci, 50 návštevníci, 6 izieb,	návrh	4,0
19 *	Kompostovisko – 0 zamestnanci,	návrh	0,0
20*	Zberný dvor – 0 zamestnanci,	návrh	2,0
*	ČOV – 0 zamestnanci,	návrh	2,0
*	ČSPH – X zamestnanci,	návrh	2,0
Podielové zaťaženie občianskej a technickej vybavenosti Sc₂			152,0

Označenie lokalít je podľa grafickej časti územného plánu

Poznámka: *nie je občianske vybavenie.Podielové zaťaženie pre obec Sc₁– bytový fond:

1286,2 kVA

Sc₂– občianska vybavenosť:

152,0 kVA

Sc– celkom pre obec:**1438,2 kVA**

Presné miesta osadení a podmienky zástavby navrhovaných trafostaníc v jednotlivých lokalitách stanovujú zastavovacie štúdie resp. dokumentácie pre vydanie územných rozhodnutí.

Pri návrhu trafostaníc treba postupovať v súlade s technickými štandardmi platnými v tom čase prevádzkovateľom týchto sietí VSD a.s.

Prehľad o existujúcich a navrhovaných trafostaniciach v obci Lipníky

Označenie TS XXX	Umiestnenie (lokalita)	Inštalovaný výkon /kVA/				Vyhodenie	Prevádzkovateľ
		Obec jestvuj	Obec návrh	Cudzie jestvuj.	Cudzie návrh		
TS 0001	Centrum obce	250	-	-	-	PTS	VSD a.s.
TS 0002	Areál MŠ	160	-	-	-	2 stĺp	VSD a.s.
TS 0003	Medzi št. cestou Svidník-Hanušovce	100	-	-	-	1 stĺp	VSD a.s.
TS 0004	Miestna časť Tal'ka	250	-	-	-	kiosk	VSD a.s.
TS 0005	Podhrabina	160	-	-	-	4 stĺp	VSD a.s.
TS 0006	LB2, L2	-	160	-	-	kiosk	VSD a.s.
TS 0007	LB3, L8, L15, L16	-	160	-	-	kiosk	VSD a.s.
Celkom Sc /kVA/		920	320	-	-		

Navrhované trafostanice

Obe navrhované trafostanice TS6 a TS7 pre nové lokality budú kioskové s transformátorom do maximálneho výkonu 400kVA. Existujúca mrežová priehradová trafostanica TS1 sa z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu zrekonštruje t.j. nahradí sa novou trafostanicou – stožiarovou resp. kioskovou.

Navrhované VN rozvody

Prípojky VN ku obom navrhovaným trafostaniciam TS6 a TS 7 sa navrhnu VN káblom vo výkope (ochranné pásmo 1m). Jestvujúca vzdušná prípojka vodičmi AlFe ku trafostanici TS1 v centre obce sa zrekonštruje t.j. nahradí sa závesným káblom na podperných bodoch (ochranné pásmo 1m) resp. prípojkou izolovaným vodičom na podperných bodoch (ochranné pásmo 4 m).

Navrhované distribučné NN rozvody

V nových lokalitách určených na výstavbu bytových domov resp. rodinných domov sa navrhnu distribučné rozvody káblom NAYY vo výkope.

Navrhované verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie v nových lokalitách sa navrhne káblovými rozvodmi v zemi s osvetľovacími telesami na sadových resp. cestných oceľových rúrkových stožiaroch s LED zdrojmi.

Zásobovanie plynom

Rozbor súčasného stavu

Zdrojom plynu pre obec Lipníky je VTL plynovod DN 300, PN 4,0 MPa, materiál oceľ, Hanušovce nad Topľou – Prešov a VTL prípojka DN50, PN 4,0 MPa, materiál oceľ pre RS Lipníky.

Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je regulačná stanica RS Lipníky o výkone 1200 m³/hod. Z tejto regulačnej stanice sú zásobované aj ďalšie obce (Chmeľov, Čel'ovce, Pušovce, Proč, Cmeľovec, Šarišská Trstená, Podhorany).

V obci je vybudovaná miestna distribučná sieť STL plynovodov tlakovej úrovne 300 kPa, materiálu PE. Jednotliví odberatelia plynu sú pripojení cez STL pripojovacie plynovody (prípojky). Rozvodné potrubia sú trasované v zelenom páse alebo okrajom ciest a miestnych komunikácií.

Návrh

V návrhu do roku 2040 v riešenom území dôjde k rozšíreniu plynovodnej siete na nové plochy pre bývanie a občiansku vybavenosť. Nové distribučné plynovody sa pripoja na existujúce podľa podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete. Na základe urbanistického riešenia sa navrhuje rozvodné plynovodné potrubia zaokrúhovať tak, aby spoľahlivo zásobovali navrhované objekty. Trasovanie plynovodov riešiť v zelenom páse alebo chodníku.

Pre navrhovaný územný rozvoj bude potrebné prehodnotiť prepravné kapacity distribučnej siete a regulačnej stanice aj s ohľadom na prípadný územný rozvoj ostatných pripojených obcí.

Konkrétne podmienky budúceho pripájania odberateľov na distribučnú sieť v správe SPP – distribúcia, a.s. budú predmetom osobitných konaní podľa príslušných právnych predpisov (napr. územného, stavebného, ... podľa platného stavebného zákona ...)

Podrobné riešenie v rozsahu projektových dokumentácii si vyžaduje spracovanie Projektovej dokumentácie pre siete technickej infraštruktúry – Zásobovanie plynom.

Riešenie územného plánu obce rešpektuje ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich plynárenských zariadení slúžiacich na rozvod zemného plynu a rieši potrebné rozšírenie plynovodov v zmysle ustanovení zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov.

Výpočet nárastu potreby plynu do roku a po roku 2040

Pri výpočte potreby plynu pre KBV (bytové jednotky v bytových domoch) a IBV (bytové jednotky v rodinných domoch) sa postupovalo v zmysle „Technických podmienok SPP distribúcia a. s. z 1. 11. 2012“.

A. Kategória domácnosť – Rodinné domy

teplotná oblasť:	14 °C – 16°C
maximálny hodinový odber:	$Q_{IBV} = 1,5 \text{ m}^3/\text{hod} \times 142 \text{ RD} = 213 \text{ m}^3/\text{hod}$
maximálny denný odber:	$Q_{IBV} = 36,0 \text{ m}^3/\text{deň} \times 142 \text{ RD} = 5\,112 \text{ m}^3/\text{deň}$
ročný odber:	$RQ_{IBV} = 2\,425 \text{ m}^3/\text{rok} \times 142 \text{ RD} = 344\,350 \text{ m}^3/\text{rok}$

B. Kategória domácnosť – KBV (varenie, vykurovanie príprava TÚV),

teplotná oblasť:	14 °C –16°C
maximálny hodinový odber:	$Q_{KBV} = 0,9 \text{ m}^3/\text{hod} \times 192 \text{ bytov} = 172,8 \text{ m}^3/\text{hod}$
maximálny denný odber:	$Q_{KBV} = 21,6 \text{ m}^3/\text{deň} \times 192 \text{ bytov} = 4\,148 \text{ m}^3/\text{deň}$
ročný odber:	$RQ_{KBV} = 1\,087 \text{ m}^3/\text{rok} \times 192 \text{ bytov} = 208\,704 \text{ m}^3/\text{rok}$

C. Kategória mimo domácnosť

teplotná oblasť:	14 °C – 16°C
Občianska vybavenosť – (odhad podľa navrhovaných plôch)	
maximálny hodinový odber:	$Q_{MD} = 30 \text{ m}^3/\text{hod}$
ročný odber:	$Q_{MD} = 45\,900 \text{ m}^3/\text{rok}$

Zásobovanie teplom

Zariadenia na výrobu tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Zásobovanie teplom v obci je riešené po jednotlivých objektoch samostatne. Výroba tepla v objektoch rodinných domov je zabezpečená individuálne plynom, spaľovaním hnedého uhlia a dreveného odpadu. Pri stanovení tepelnej potreby je potrebné vychádzať z STN 383350 o zásobovaní teplom, že budovy v obci sa nachádzajú v krajine s najnižšou oblastnou teplotou –16°C.

V riešení územného plánu obce sa aj naďalej uvažuje so zemným plynom ako s hlavným zdrojom tepla s možnosťou využitia doplnkových zdrojov energie.

Netradičné druhy energie

Zdroje a zariadenia na výrobu netradičných druhov energie tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. V riešení územného plánu sa odporúča uvažovať so zmenou palivovej základne prechodom na biomasu. V prípade nedostatočného využitia orných pôd pre poľnohospodárske účely, je možné tieto plochy preorientovať na pestovanie plodín pre energetické účely a ich využitie pri zásobovaní teplom. Zároveň je možné pre energetické účely využívať aj odpady z lesných plôch a bioodpady z obce.

Telekomunikácie

Aktuálny stav pevných telekomunikačných sietí

Obec Lipníky je súčasťou Regionálneho technického centra Východ a nemá vlastnú telefónnu ústredňu. Telefónni účastníci obce sú pripojení na telefónnu ústredňu Lipníky po prípojnom úložnom miestnom kábli. Jestvujúca je realizovaná vzdušným káblom s napojením účastníkov vzdušným káblovým

vedením z účastníckych rozvádzačov umiestnených na drevených pätkových stožiaroch v trasách situovaných vedľa miestnych komunikácií.

Technické údaje o kapacite a využití telefónnej ústredne, miestnej telefónnej sieti a prípojných kábloch sú predmetom obchodného tajomstva Slovak Telecom a.s.. Ich prípadné rozšírenie si musia zabezpečiť podľa potreby na vlastné náklady jednotliví investori.

Požiadavky na napojenie nových lokalít obce na verejnú telefónnu sieť budú riešené priamo z existujúcej telefónnej ústredne.

Návrh:

- telefónnu sieť v sústredenej zástavbe pre bytové stanice dimenzovať na 1–1,5 páru pre novú bytovú výstavbu a 2 páry na občiansku vybavenosť,
- pri jestvujúcich telefónnych rozvodoch riešiť kabelizáciu všetkých jestvujúcich nadzemných rozvodov v meste úložným káblom v zemi,
- pri nových telefónnych rozvodoch riešiť trasy vedľa miestnych komunikácií,
- úložné káble miestnej telefónnej siete riešiť do všetkých ulíc – koridorov mesta, pre možnosť pripojenia každého bytu,
- pri riešení rozvoja nových lokalít bývania, podnikateľskej činnosti, športových aktivít vymedziť trasu – koridor pre následné uloženie telekomunikačných káblov v lokalite s ohľadom na priestorové usporiadanie v zmysle platných STN, bod napojenia určí správca pri začatí územného konania.

Rozšírenie telefónnej ústredne, miestnej telefónnej siete a telefónnych staníc zabezpečí podľa potreby na vlastné náklady správca.

Rozvoj pevných telekomunikačných sietí

Územný plán rieši rozvoj pevných telekomunikačných sietí pre 334 nových bytových jednotiek (b.j.) a príslušnú novú občiansku vybavenosť.

Výstavba nových telekomunikačných sietí bude pozostávať z realizácie miestnej optickej siete do jednotlivých objektov. Výstavba miestnej optickej siete spočíva v realizácii pokládky mikrotrubičkových systémov FIBREFLOW k jednotlivým zákazníkom. Príslušný operátor siete v ďalšej etape zafukuje k zákazníkovi jednotlivé optické káble. Z hľadiska mobilných operátorov budú nové rozvojové plochy zapracované do GSM infraštruktúry v súlade s pokrytím obce Lipníky. Pre navrhovanú kapacitu sú navrhované v súlade s prijatou koncepciou výstavby telekomunikačnej siete vybudovať sieť s min. 200 % hustotou telefonizácie rodinných domov, bytov, s prihliadnutím na charakter bývania a pokrytím pre občiansku vybavenosť a ďalšie aktivity. Podrobný návrh riešenia telekomunikačnej siete jednotlivých rozvojových plôch bude spracovaný v ďalších stupňoch PD po dohode s príslušným správcou, v súlade s aktuálnymi pripojovacími podmienkami.

Územný plán pri riešení rozvoja nových lokalít rodinných domov, podnikateľskej činnosti, športových aktivít nevymedzuje trasu – koridor pre následné uloženie telekomunikačných káblov v lokalite. Pre toto je potrebné zabezpečiť podrobné urbanistické riešenie, ktoré stanoví podrobné podmienky zástavby (dokumentácia pre vydanie územného rozhodnutia) a tým aj koridor trás s ohľadom na priestorové usporiadanie v zmysle platných STN. Napájací bod pre nové lokality a užívateľov určí správca pri začatí územného konania, či to bude z rozvodu MTS alebo z jestvujúcej telekomunikačnej ústredne novou prípojkou a toto bude potrebné dodržať pri realizácii novej výstavby.

Ďalej je potrebné:

- telefónnu sieť v sústredenej zástavbe pre bytové stanice dimenzovať na 1–1,5 páru pre novú bytovú výstavbu a 2 páry na občiansku vybavenosť,
- pri jestvujúcich telefónnych rozvodoch riešiť kabelizáciu všetkých jestvujúcich nadzemných rozvodov v meste úložným káblom v zemi,
- pri nových telefónnych rozvodoch riešiť trasy vedľa miestnych komunikácií,
- úložné káble miestnej telefónnej siete riešiť do všetkých ulíc – koridorov mesta, pre možnosť pripojenia každého bytu,
- pri riešení rozvoja nových lokalít bývania, podnikateľskej činnosti, športových aktivít vymedziť

trasu – koridor pre následné uloženie telekomunikačných káblov v lokalite s ohľadom na priestorové usporiadanie v zmysle platných STN, bod napojenia určí správca pri začatí územného konania.

Rozšírenie siete prvkov elektronickej komunikácie zabezpečí podľa potreby na vlastné náklady správca siete.

Telekomunikačné a rádiokomunikačné zariadenia

Pokrytie televíznym a rádiovým signálom a pokrytie mobilných sietí v lokalite je vyhovujúce. Pokrytie rádiovým signálom je vyhovujúce.

V obci sa nachádzajú úložné káble vo vlastníctve Slovak Telekom a.s.. Prípojný úložný optický kábel ST a.s. prechádza katastrom obce popri ceste I/18 a I/21 a je vyvedený do digitálnej ústredne, od ktorej sú vedené rozvody k účastníkom obce Lipníky.

V obci Lipníky pôsobí firma WI-NET Raslavice ktorá prevádzkuje bezdrôtovú elektronickú komunikačnú sieť slúžiacu pre poskytovanie širokopásmového pripojenia k internetu. Pripravuje sa poskytovanie podobných služieb spoločnosťou Press- Net Prešov.

Miestny rozhlas je vedený z rozhlasovej ústredne situovanej v budove obecného úradu. Odtiaľ je vyvedený vzdušný rozvod vedený na samostatných oceľových stožiaroch.

Príjem televízneho a rozhlasového signálu v meste zabezpečený individuálne prostredníctvom je v dostatočnej kvalite. Obec pripravuje zavedenie kamerového systému.

V návrhovom období je potrebné:

- vytvoriť územnotechnické podmienky pre realizáciu požiadaviek operátorov jednotlivých mobilných sietí pre ďalší rozvoj a skvalitnenie mobilných sietí,
- do vzdialenosti 50 m v smere vyžarovania/príjmu antén televízneho prevádzkača – TVP Lipníky, Rádiokomunikácie neumiestňovať na žiadne budovy,
- vytvoriť územnotechnické podmienky v obci pre umiestnenie základňovej stanice T-Mobile a.s. Slovensko s oceľovým stožiarom o výške 30 – 40 m a o ploche pozemku cca 100 m²,
- vytvoriť územnotechnické podmienky pre realizáciu výstavby siete káblovej televízie,
- vytvoriť územnotechnické podmienky pre realizáciu požiadaviek operátorov jednotlivých mobilných sietí pre ďalší rozvoj a skvalitnenie mobilných sietí,
- riešiť rekonštrukciu vzdušnej telefónnej siete a zvýšiť podiel káblových rozvodov uložených v zemi.

4. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Obec Lipníky je prejazdnou obcou na cestách I. triedy I/18 a I/21. Obec gravituje pomocou cesty I/18 ku krajskému mestu Prešov, k obci Kapušany (6,0 km), k mestu Hanušovce nad Topľou (9,5 km) a cestou I/21 k mestu Gíraltovce (12,0 km). Vo východnej časti obce sú tieto cesty I. tried prepojené v stykovej križovatke. Na tieto cesty nesplňujúce STN 736110/Z1/O1, prebiehajúce ťažiskom zastavaného územia obce sú napojené obslužné komunikácie. Cesta I/21 v svojom priebehu obcou križuje železničnú trať č. 193 Strážske – Prešov a vodný tok Ladianka.

Cesta III/3466 v smere Čelovce v severovýchodnej časti obce Lipníky – Podhrabina v svojom šírkovom a smerovom usporiadaní čiastočne spĺňa STN 736110/Z1/O1.

Miestne a obslužné komunikácie vznikli živelným vývojom a sú charakteristické predovšetkým úzkym dopravným priestorom vymedzeným príľahlými hranicami parciel neumožňujúcim optimálne vjazdy na súkromné pozemky a bezproblémové ukladanie inžinierskych sietí. Nevyhovujúce a nehomogénne sú šírky vozoviek 3,0-4,0 m, výnimočne 4,5 m pre obojsmernú premávku a to aj osobných motorových vozidiel.

Účelová komunikácia ku futbalovému ihrisku (na k. ú. Šarišská Poruba) s asfaltovou povrchovou úpravou v dobrom stave šírky 5,0m, dĺžky 600 m v k.ú obce Lipníky, je priamo napojená z miestnej komunikácie.

Poľné nespevnené cesty nadväzujú na cesty I. tried a na miestne komunikácie sú to vyjazdené, zemité vozovky šírky cca 1 – 1,5 m slúžiace hospodárskym účelom. Tieto poľné cesty nie sú zrealizované v zmysle príslušných noriem a nemajú vplyv na dopravný systém obce.

V obci nie sú vybudované plochy pre statickú dopravu. Nárazové potreby parkovania sa vykrývajú na cestnej sieti a neorganizovaných spevnených plochách cca 62 neorganizovaných parkovacích miest. Potreba parkovania pre lokality rodinných domov je vykrytá na vlastných pozemkoch.

Je zastúpená prejazdňými linkami autobusovej dopravy a autobusovou dopravou SAD. V obci sú dve obojstranné zastávky na ceste I/18 jedna v centre obce a jedna jednostranná na ceste I/21 vo východnej časti obce. Sú vybavené prístreškami a čiastočne so zastávkovými pruhmi. Situovanie zastávok z hľadiska dostupnosti a stavebno-technický stav priestorov zastávok vyhovuje.

V obci sa nachádzajú chodníky súbežné s komunikáciami s prechodmi, kde je sústredený prechod detí a chodcov v kontexte so situovaním občianskej vybavenosti a zastávok SAD. Celkove pohyb peších v dopravnom priestore sa realizuje s požiadavkami STN 73 6110/Z1/O1 tak, aby nedochádzalo ku potenciálnym zdrojom kolízií chodcov s automobilmi.

Návrh:

- pri stanovovaní priorít a cieľov rozvoja obce, rešpektovať priority rozvoja dopravnej infraštruktúry, Programové vyhlásenie vlády SR (2016-2020) za oblasť dopravy, Operačný program integrovaná infraštruktúra 2014-2020, Stratégiu dopravy SR do roku 2020, Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roka 2020 a Rozvojový programom verejných prác,
- rešpektovať ÚPN Prešovského samosprávneho kraja,
- mimo zastavané územie rešpektovať ochranné pásmo ciest v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.,
- pri navrhovaní prípadných úprav v styku s predmetnými cestami rešpektovať koridor a ochranné pásma,
- rešpektovať existujúce trasy ciest, ich šírkové usporiadanie,
- dobudovať dopravný systém obce, v súlade s navrhovanými funkčnými plochami, predovšetkým pre bývanie a občiansku vybavenosť s akceptovaním požiadaviek nadradeného dopravného systému,
- dopravné napojenie novo navrhnutých objektov a komunikácií je potrebné riešiť v súlade s STN 73 6110/Z1/O1 a STN 73 6102,

Z hľadiska požiarnej ochrany je potrebné prístupové komunikácie riešiť tak, aby mali trvale voľnú šírku min. 3,0 m a jej únosnosť na zaťaženie jednou nápravou vozidla musí byť najmenej 80 kN, pričom sa do trvalej voľnej plochy nezapočítava parkovací pruh. V rámci rekonštrukcií a výstavby nových miestnych komunikácií, chodníkov a voľných nástupných plôch zabezpečiť v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pred požiarmi dostatočné šírkové parametre príjazdových ciest, ich označenie a trvalé udržiavanie.

Cesta R4, I/18, I/21

- akceptovať (pripravovanú stavbu) plánovanú trasu rýchlostnej cesty R4 Lipníky – Kapušany,
- akceptovať (pripravovanú stavbu) trasu plánovanej preložky cesty I/18 Prešov – Lipníky, I/21 a I/18 Petič – Hanušovce nad Topľou (I/18 Prešov – Vranov a I/21 Lipníky – Giraltovce), vrátane protihlukovej zábrany pozdĺž trasy v celom úseku obcou.
- pri cestách I. triedy rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie:
 - v zastavanom území v kategórii MZ 14/60, resp. MZ 13,5/60 vo funkčnej triede B1 v zmysle STN 73 6110,
 - mimo zastavané územie v kategórii C 11,5/80 v zmysle STN 736101,
- akceptovať prílohu č.2 k nariadeniu vlády SR č. 339/2006 Z.z., „Prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí...“ najvyššia hodnota ekvivalentného hluku L_{Aeq} v dennom období v obytnom území v okolí ciest I/18a I/21.

Cesta III/3466

- realizovať úpravu (rekonštrukciu) cesty III/3466 v smere Čelovce v severovýchodnej časti obce Lipníky – Podhrabina s napojením na cestu I/21 v zmysle STN 736110/Z1/O1, vrátane úprav jednostranného chodníka,
- v zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zmysle STN 73 6101,
- cestu III/3466 v zastavanom území realizovať v kategórii MZ 8,5(8)/50 vo funkčnej triede B3 s obojstrannými chodníkmi, vrátane križovatiek napojenia obslužných komunikácií v centre obce pred OcÚ,

- mimo zastavané územie rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zmysle STN 73 6101,
- mimo zastavaného územia rešpektovať ochranné pásmo cesty III. triedy (20 m od osi cesty) mimo územie obce vymedzené dopravnými značkami IS 36a, 36b a rešpektovať § 11 ods. 5, zákona č. 135/1961 Zb. (cestný zákon) - nesmie dôjsť k rozšíreniu súvislej zástavby obce obštaním komunikácie (výnimka jeden spoločný vjazd pre celú IBV po obslužných komunikáciách).

Miestne obslužné komunikácie

Miestne obslužné komunikácie zabezpečujú obslužnú funkciu s priamou obsluhou príslušného územia, najmä v obytnej zástavbe obce.

Obslužné prístupové komunikácie v obci (okrem novej zástavby) vznikli živelným vývojom s prevažne so sťaženým prístupom vozidiel záchranej služby, požiarnych vozidiel a vozidiel pre odvoz odpadu a sú charakterizované :

- úzkym dopravným priestorom, vymedzeným príslušnými oploteniami pozemkov,
- nevyhovujúcimi a nehomogénnymi šírkami vozoviek pre bezproblémovú obojsmernú premávku a to aj osobných vozidiel (šírky priestoru 2,5 – 5m), niektoré nie sú vhodné na premávku nákladných vozidiel,
- šírkovým usporiadaním dopravného priestoru bez chodníkov a obrubníkovej úpravy,
- amatérskym a nepostačujúcim odvodnením vozoviek do príľahlej zelene výnimočne do jednostranných priekop,
- živitným krytom nízkej kvality,
- slepé ukončenia komunikácií nie sú vybavené obratišťami a spätný pohyb je možný len cúvaním,
- nevyhovujúcimi napojeniami na cesty I. triedy a cestu III. triedy.

Celkove obslužné komunikácie nevyhovujú z hľadiska požiadaviek STN 73 6110 a je potrebná ich úprava na kategórie vo funkčnej triede C3 v zmysle tejto normy.

Miestne komunikácie

Miestne komunikácie vznikli prevažne živelným vývojom, resp. podľa priebehu parciel. Vyznačujú sa extrémne úzkym 3-5 m širokým dopravným priestorom, vymedzeným príslušnými oploteniami pozemkov s nevyhovujúcimi a premennými šírkami asfaltových vozoviek 2,5 - 3,5 m pre obojsmernú premávku.

Miestne komunikácie jestvujúce

- realizovať úpravu, resp. prestavbu pripojení MK na cesty I. triedy v zmysle STN 736110/Z1/O1 a STN 736102,
- realizovať úpravy nevyhovujúcich MK v primeranom rozsahu vo funkčnej triede C3 v kategóriách MO a MOK,
- dobudovať a postupne rekonštruovať jestvujúce miestne komunikácie na kategórie C3–MO 6,0/30, C3–MO 6,5/30, C3–MOK 7,5/40, v kontexte s disponibilným priestorom medzi oploteniami, s cieľom odstránenia jestvujúcich dopravných závad a dobudovania minimálne jednostranných chodníkov a normových napojení na nadradené komunikácie,
- na komunikáciách, ktoré vznikli živelným vývojom, resp. podľa priebehu parciel a vyznačujú sa extrémne úzkym 3-5 m širokým dopravným priestorom vymedzeným príslušnými oploteniami pozemkov s nevyhovujúcimi a premennými šírkami asfaltových vozoviek 2,5-3,5 m pre obojsmernú premávku, výnimočne navrhovať ako jednopruhové obojsmerné komunikácie v kategórii C3–MO 3,75/30 s použitím výhybni v úsekoch max. 100 m dlhých,
- v koncových polohách slepých komunikácií zriadiť obratiská s dimenziami pre nákladné vozidlo do dĺžky 8,0 m,

Miestne komunikácie navrhované

- realizovať šírkové usporiadanie miestnych komunikácií v súlade s STN 73 6110/Z1/O1,
- v nových lokalitách občianskeho vybavenia, bytových a rodinných domov dôsledne dodržiavať usporiadanie dopravného priestoru v zmysle STN 73 6110/Z1/O1 a vytvárať uličný priestor ako plnohodnotný prvok urbanistického riešenia. V týchto lokalitách realizovať MK v kategórii C3–MO 7,5/40 s postrannými zelenými deliacimi pásmi s odvodňovacím systémom šírky min. 1,5 m pre uloženie

inžinierskych sietí s preferenciou ich podzemného uloženia a s min. jednostranným chodníkom šírky 1,5m,

- výnimočne v stiesnených pomeroch jednopruhovú obojsmernú komunikáciu realizovať v kategórii C3-MO 3,75/30 s použitím výhybni v úsekoch max.100 m dlhých,
- v koncových polohách slepých komunikácií zriadiť obrátiska s dimenziami pre nákladné vozidlo do dĺžky 8,0 m,

Účelové komunikácie

Účelové komunikácie sa nachádzajú:

- v severovýchodnej časti obce k skládke TKO (s penetračnou povrchovou úpravou) s napojením na cestu III/3446,
- vo východnej časti obce k areálu výroby a služieb a výrobnému areálu (s asfaltovou povrchovou úpravou v dobrom stave) s napojením na cestu III/3445,
- v juhovýchodnej časti obce k záhradkárskej osade (čiastočne s penetračnou povrchovou úpravou) s napojením na cestu III/3445.

V obci sa nachádzajú účelové komunikácie bez povrchových úprav, max. šírky 2,5 m v napojení na jestvujúcu cestnú sieť.

Účelová komunikácia ku futbalovému ihrisku (na k. ú. Šarišská Poruba) je s asfaltovou povrchovou úpravou v dobrom stave šírky 5,0m, dĺžky 600 m a je priamo napojená z miestnej komunikácie.

Návrh

- realizovať v úseku od napojenia z jestvujúcej z cesty I/18 účelovú komunikáciu, k navrhovanej ČOV na parametre C3–MOK 6,0/30 a C3–MOK 2,75/30 s výhybňami v západnej časti obce,
- realizovať v úseku od napojenia z jestvujúcej miestnej komunikácie, účelovú komunikáciu, k navrhovanému Futbalovému ihrisku (9aN), na parametre C3–MOK 6,0/30 v severnej časti obce Lipníky – Tal'ka,
- realizovať v úseku od napojenia z jestvujúcej miestnej komunikácie k navrhovanému Areálu športu Juh (17N) na parametre C3–MOK 6,0/30 v južnej časti obce,
- realizovať v úseku od napojenia z jestvujúcej miestnej komunikácie, účelovú komunikáciu, k navrhovanému Rekreačnému areálu (18N), verejnému stravovaciemu zariadeniu (18a) a verejnému ubytovaciemu zariadeniu (18b), na parametre C3–MOK 6,0/30, v južnej časti obce ,
- realizovať v úseku od napojenia z jestvujúcej miestnej komunikácie, účelovú komunikáciu , k navrhovanej ploche zberného dvora (20N), na parametre C3–MOK 6,0/30 v južnej časti obce,
- realizovať v úseku od napojenia z jestvujúcej miestnej komunikácie, súčelovú komunikáciu k navrhovanej ploche kompostoviska (19N) na parametre C3–MOK 6,0/30 v južnej časti obce,
- realizovať v úseku od napojenia z jestvujúcej resp. plánovanej preložky cesty I/18, účelovú komunikáciu, k navrhovanej ČSPH na parametre C3–MOK 6,0/30 v juhovýchodnej časti obce.

Pol'né nespevnené cesty

Pol'né nespevnené cesty naväzujú na cesty III. triedy a na miestne komunikácie a sú to vyjazdené, zemité vozovky šírky cca 1 – 1,5 m slúžiace hospodárskym účelom. Tieto pol'né cesty nie sú zrealizované v zmysle príslušných noriem a nemajú vplyv na dopravný systém obce.

Dopravné zariadenia

Najbližšia ČSPH je od obce Lipníky vzdialená 10 km v meste Hanušovce nad Topľou, čo je nepriaznivý stav.

Riešenie územného plánu navrhuje:

- umiestnenie ČSPH (21N) na ploche o výmere cca 5 660 m² v nadväznosti na jestvujúci a navrhovaný dopravný uzol ciest I/18 a I/21 vo východnej časti obce.

Cestná osobná hromadná doprava

Hromadná autobusová doprava je zastúpená prejazdovými linkami autobusovej dopravy ako aj autobusovou dopravou SAD. V obci sú dve jednostranné zastávky na ceste I/18 jedna v centre obce a jedna na ceste I/21

v severnej časti obce Podhrabina. Sú vybavené prístreškami a autobusy zastavujú na zastávkových pruhoch. Situovanie zastávok z hľadiska dostupnosti a stavebno-technický stav priestorov zastávok vyhovuje. Počet spojov sa mení podľa požiadaviek obcí na trase.

Návrh

- priebežné zastávky SAD na ceste I/18 realizovať ako obojstranné so zastávkovými pruhmi s nástupnými hranami dĺžky min. 12,0 m a s pešiu dostupnosťou 300 m – v smere Vranov nad Topľou a na ceste I/21 obojstranne s návrhom zastávky smerom Svidník.

Podľa požiadavky SAD je potrebné umiestnenie označníkov pri autobusových zastávkach v zmysle platnej legislatívy.

Parkovacie, odstavné plochy a priestranstvá, garáže

V obci existujú plochy statickej dopravy zriadené a prevádzkované pre potreby objektov občianskej zodpovedajúce STN 73 6110/Z1 predovšetkým v centre obce a parkovacie plochy v severnej časti obce pred výrobnou - skladovacími areálmi. Časť parkovania v obci sa pokrýva na cestnej sieti a neorganizovaných spevnených plochách.

Návrh potreby stojísk (číslovanie podľa graf. časti v. č. 3 a 4).

Označenie parkoviska	Druh vybavenosti (S) – stav (N) – návrh	Počet účelových jednotiek	Stojisko na účelovú jednotku	Potreba počtu stojísk/ redukované	Potreba plochy stojísk m ² / redukované
P1	1 – Obecný úrad (S)	4 zamestnanci + starosta 48 pl. m ²	4 25(4x stried.voz)	1/1 3/3	20/20 6060
	1– Obecný úrad rekonštrukcia a rozšírenie (N)	3zamestnanci 30 pl. m ²	4 25(4x stried.voz)	1/1 2/2	20/20 40/40
	2 – Kultúrny dom (S)	0 zamestnanci 140 sedadlá	7 4	0/0 7/6	0/0 140/120
	2 – Kultúrny dom rekonštrukcia a rozšírenie (N)	1zamestnanec 20 sedadlá	7 4	0/0 5/3	0/0 100/60
	3 – Služby a modlitebňa evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v kultúrnom dome (S)	0 zamestnanci 50 sedadlá	7 4	0/0 13/5	0/0 260/100
	3 – Základné zdravotné služby (N)	4zamestnanci 2 ordinácie	4 0,5	2/2 1/1	40/40 20/20
	4 – Výdajňa liekov (N)	4 zamestnanci 30 návštevníci	4 7	1/1 4/4	20/20 80/80
P2	5 – Nákupné stredisko COOP Jednota (S)	3zamestnanci 50 návštevníci	4 10	0/1 5/5	0/20 100/100
	6 – Nákupné	2zamestnanci	4	0/1	0/20

Územný plán obce Lipníky– Návrh

	stredisko COOP Jednota – rekonštrukcia a rozšírenie (N)	30 návštevníci	10	3/3	60/60
	6 – Reštaurácia (S)	3zamestnanci 60 stoličiek	5 8	1/1 7/7	20/20 140/140
	7 – Predajňa kvetín a záhrada (S)	2 zamestnanci 80 návštevníci	4 10	0/0 8/5	0/0 160/100
P3	PP1 - polyfunkčná plocha				
	LB1– Lokalita bytových domov (N)	48b.j.	1/byt	48/20	960/400
	L1 – Lokalita rodinných domov (N)	6b.j.	–	–	–
	7 – Maloobchodné zariadenie (N)	4 zamestnanci 50 návštevníci	4 10	1/1 5/5	20/20 100/100
	8 – Centrum sociálnych služieb (N)	7 zamestnanci 25 návštevníci	4 5	2/2 5/3	40/40 100/60
P4	LB2–Lokalita bytových domov (N)	96b.j.	1/byt	96/30	1920/600
	L2 – Lokalita rodinných domov (N)	11b.j.	–	–	–
P5	8 – Železničná stanica Lipníky (S)	3 zamestnanci 50 návštevníci	4 10	1/1 5/5	20/20 100/100
P6	9 – Multifunkčné ihrisko, tenisový kurt Tal'ka (S)	0 zamestnanci 30 návštevníci	7 4	0/0 8/3	0/0 160/60
	9 – Areál športu Tal'ka (N)	0 zamestnanci 50 návštevníci	7 4	0/0 12/10	0/0 240/200
	9a – Futbalové ihrisko (N)	1 zamestnanec 100 návštevníci	7 4	0/0 25/15	0/0 500/300
P7	12 – Rímsko – katolícky kostol (S)	2 zamestnanci 140 sedadlá	7 4	1/1 35/10	20/20 700/200
	13 – Cintorín (S)	0 zamestnanci 1 490 pl.m ²	7 500	0/0 8/8	0/0 160/160
	11– Rozšírenie cintorína (N)	1 zamestnanec 910 pl.m ²	7 500	1/1 1/1	20/20 20/20
	14 – Dom nádeje , na cintoríne (S)	0 zamestnanci 80 sedadlá	7 4	0/0 20/15	0/0 400/300

Územný plán obce Lipníky– Návrh

P8	12– prevádzka Kebab (N)	3zamestnanci 25 stoličiek	5 8	1/1 3/3	20/20 60/60
P9	13 – prevádzka Picéria (N)	3zamestnanci 25 stoličiek	5 8	1/1 3/3	20/20 60/60
P10	15 – Materská škola, s jedálňou (S)	5 zamestnanci 21 deti	7 10	1/1 2/2	20/20 40/40
	14 – Materská škola - rekonštrukcia a rozšírenie (N)	6 zamestnanci 25 deti	7 10	1/1 3/2	20/20 60/40
P11	PP2 - polyfunkčná plocha				
	LB3 – Lokalita bytových domov (N)	48b.j.	1/byt	48/20	960/400
	L8 – Lokalita rodinných domov (N)	14b.j.	–	–	–
	15 – Maloobchodné zariadenie (N)	4 zamestnanci 50 návštevníci	4 10	1/1 5/5	20/20 100/100
	16 – Nevýrobné služby (N)	2zamestnanci 25 návštevníci	4 10	0/0 2/2	0/0 40/40
P12	17 – Areál športu Juh (N)	1 zamestnanec 30 návštevníci	7 4	0/0 7/5	0/0 140/100
P13	PP3 - polyfunkčná plocha				
	18 – Rekreačný areál (N)	2 zamestnanci 80 návštevníci	7 4	0 20/6	0 400/120
	18a – Verejné stravovanie, 50 stoličiek (N)	5 zamestnanci 50 návštevníci	5 8	1/1 6/4	20/20 120/80
	18b – Ubytovacie služby 50 lôžok (N)	3 zamestnanci 50 návštevníci 6 izieb	5 8 0,5	0/0 6/4 12/8	0/0 120/80 240/160
P14	18 – NKP - Miesto pamätné s pomníkom (S)	16 návštevníci	8	2/2	40/40
Spolu				464/254	9 280/5 080

Poznámka: Plocha na 1 stojisko - 20 m² (orientačne)

Celkový počet stojísk na riešenom území v zmysle STN 73 6110/Z1/O1 redukovaný podľa článku 16. 3. 10 uvedenej normy je 254 s potrebou 5 080 m².

Z dôvodu nedostatku disponibilných plôch pre pokrytie parkovacích potrieb na území obce a to predovšetkým v centrálnej časti, UPN O navrhuje možnosť využitia týchto plôch nachádzajúcich sa v pešej dostupnosti do 300 m od súčasných i navrhovaných aktivít. Pre pohotovostné stanie motorových vozidiel bude využitý aj cestný (komunikačný) systém obce. Z celkového počtu návrhu potreby stojísk je potrebné v cca 50 – tich prípadoch v zmysle platnej normy len doznačiť tzv. jestvujúce orga nizované plochy statickej dopravy.

V jestvujúcich i navrhovaných lokalitách rodinných domov, firiem Javolko – autoopravovňa s pneuservisom, Blachotrapez, Správa štátnych lesov SR, Areál rekreácie a agroturistiky a ČSPH je parkovanie a odstavovanie vozidiel zabezpečené na vlastných pozemkoch (PV).

V jestvujúcich a navrhovaných lokalitách – hasičská zbrojnica, zberný dvor, kompostovisko, čistiarne odpadových vôd (ČOV) sa parkovanie a odstavovanie vozidiel nenavrhuje (PX).

Konkretizácia parkovacích, odstavných plôch, priestranstiev a možných garáží zohľadňujúca predovšetkým terénne, priestorové a špecifické požiadavky jednotlivej vybavenosti, bude súčasťou Štúdie dopravnej infraštruktúry a dopravných stavieb v obci Lipníky a nadväzne príslušnej projektovej dokumentácie (návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110/Z1/O1), ktorá spodrobne celý dopravný systém k roku 2040 a po tomto roku.

Hlukové pásma cestnej dopravy

V zmysle prílohy č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 339/2006 Z.z., „Prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí...“ najvyššia hodnota ekvivalentného hluku L_{Aeq} v dennom období bude čiastočne v obytnom území v okolí cesty I/18, I/21 a cesty III/3466, keďže ide o prejazdnú obec. Eliminovanie sa dosiahne predovšetkým realizáciou stavieb plánovanej rýchlostnej cesty R4 Lipníky – Kapušany a plánovanej preložky cesty I/18 Prešov – Lipníky.

Iný hlavný líniový zdroj hluku sa v obci nenachádza.

Návrh

- rešpektovať navrhovanú protihlukovú zábranu pozdĺž trasy navrhovanej preložky cesty I/18 v celom úseku obcou,
- rešpektovať navrhovanú protihlukovú zábranu pri navrhovanej križovatke I/18 a I/21 v lokalite Miroľa,
- rešpektovať navrhovanú protihlukovú zábranu pozdĺž trasy navrhovanej cesty R4 na navrhovanom moste cez železničnú trať a potok Ladianka,
- lokality v blízkosti komunikácií je nevyhnutné posúdiť z titulu nepriaznivého vplyvu z dopravy a dodržať pásmo hygienickej ochrany v zmysle vyhlášky MZ SR č.549/2007 Z.z..

Pešie komunikácie

V obci sa nachádzajú chodníky súbežné s komunikáciami s prechodmi, kde je sústredený prechod detí, predovšetkým zo základnej školy a chodcov, súvisiaci so situovaním občianskej vybavenosti a zastávok SAD. Celkove pohyb peších v dopravnom priestore sa nerealizuje s požiadavkami STN 73 6110 Z1 tak, aby nedochádzalo ku potenciálnym zdrojom kolízií chodcov s automobilmi.

Návrh

Požiadavky na pešie komunikácie (sú uvedené aj v kap. 2.8.1.1.2.. Doprava a dopravné zariadenia):

- cesty I/18, I/21a cestu III/3466 v zastavanom území a všetky obslužné komunikácie je potrebné vybaviť obojstranným chodníkom šírky min. 1,50 m. Výnimočne, v stiesnených pomeroch na krátkych úsekoch je možné pripustiť pohyb chodcov po vozovke,
- na ceste I/18 a ceste I/21 v ucelených úsekoch zabezpečiť bezpečný pohyb chodcov najmä v úsekoch s výrazným priečnym pohybom,
- pohyb peších pri cestách I. tried v kontexte so situovaním zastávok SAD s návrhom chodníkov v ucelených úsekoch zabezpečiť bezpečný pohyb chodcov najmä v úsekoch s výrazným priečnym pohybom.

Cyklistická doprava

V obci Lipníky nie je v súčasnosti segregovaná cyklistická doprava. Samostatne trasované lokálne cyklistické trasy v sídle nie sú. Pohyb cyklistov je akceptovaný v rámci jazdných pruhov cesty I/18, I/21, III/3466 a na miestnych komunikáciách a to aj vzhľadom na vysoké intenzity automobilovej dopravy.

Nadradené cykloturistické trasy cez kataster obce Lipníky nie sú vedené. Pre tento účel sú čiastočne využívané cesty I/18 a I/ 21.

Cyklistická doprava v rámci obce (dochádzka za prácou, do školy) nemá vplyv na dopravný režim v obci.

Návrh

- pre tento druh dopravy je potrebné vytvoriť podmienky, predovšetkým pri cestách I. triedy a ceste III. triedy v intenciách TP 07/2014 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry, technické podmienky (MDV a RR SR Sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií s účinnosťou od 01.11. 2014) , STN 73 6110 a STN 73 6101,
 - navrhované cyklotrasy (sú uvedené aj v kap. 2.7.4.1.3.):
 - vo východnej časti obce pri ceste I/21 prepojenie centrum Lipníky na časť Lipníky – Podhrabina.
 - z centra Lipníky južným smerom s prepojením na modrú značenú cyklotrasu,
 - zo smeru Nemcove pozdĺž železničnej trate č. 193 Strážske – Prešov a železničnej stanice do časti Lipníky- Tal'ka, po jestvujúcej MK cez centrum obce Lipníky, okolo OcÚ napojením na cestu I/18, okolo NKP - pamätné miesto s pomníkom a východným smerom po ceste I/18 do Podlipníkov, kde nadväzuje na navrhovanú cyklotrasu severným smerom na obec Radvanovce a južným smerom na obec Pavlovce, kde sa napája na jestvujúcu cyklotrasu č. 023. (Návrh cyklotrasy je prebraný z Kostrovej siete cyklistických trás Prešovského samosprávneho kraja).
 - pre rozvoj cykloturistiky je potrebné zabezpečiť označenie cyklotrás s realizáciou kvalitného povrchu.
- Pre zrealizovanie bude cyklistická doprava súčasťou Štúdie dopravnej infraštruktúry a dopravných stavieb v obci Lipníky.

Železničná doprava

Cez obec Lipníky prechádza železničná trať č. 193 Strážske – Prešov s **chránenými** priestormi pre rozvoj železničných zariadení a jej elektrifikáciu. Železničná stanica Lipníky (**8S**) na tejto trati severne od centra obce s 3 zamestnancami a s cca 50 návštevníkmi je v súčasnosti plne využívaná.

Letecká doprava

V katastri obce sa nenachádza žiadne civilné letisko ani letisko pre letecké práce v poľnohospodárstve.

Riešené územie sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení. Na základe oznámenia Dopravného úradu, ako dotknutého orgánu štátnej správy na úseku civilného letectva v zmysle § 28 ods. 2 a § 30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa katastrálne územie obce Lipníky nenachádza v prekážkových rovinách leteckej dopravy a je mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení. Najbližšie verejné medzinárodné letisko Košice.

V zmysle § 28 ods. 2 a § 30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§30 ods. 1 písmeno a) leteckého zákona),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačnice (§30 ods. 1 písmeno c) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) leteckého zákona).

Konkretizácia verejnej dopravy a verejného dopravného vybavenia bude súčasťou Štúdie dopravnej infraštruktúry a dopravných stavieb v obci Lipníky a nadväznej príslušnej projektovej dokumentácie, ktorá spodrobne celý dopravný systém k roku 2040 a po tomto roku.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

Zdrojom plynu pre obec Lipníky je VTL plynovod DN 300, PN 4,0 MPa, materiál oceľ, Hanušovce nad Topľou – Prešov a VTL prípojka DN50, PN 4,0 MPa, materiál oceľ pre RS Lipníky.

Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je regulačná stanica RS Lipníky o výkone 1200 m³/hod. Z tejto regulačnej stanice sú zásobované aj ďalšie obce (Chmeľov, Čel'ovce, Pušovce, Proč, Chmeľovec, Šarišská Trstená, Podhorany).

V obci je vybudovaná miestna distribučná sieť STL plynovodov tlakovej úrovne 300 kPa, materiálu PE. Jednotliví odberatelia plynu sú pripojení cez STL pripojovacie plynovody (prípojky). Rozvodné potrubia sú trasované v zelenom páse alebo okrajom ciest a miestnych komunikácií.

Distribučné potrubia sú trasované v zelenom páse alebo okrajom miestnych komunikácií.

Zdroje a zariadenia na výrobu netradičných druhov energie tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. V riešení územného plánu sa odporúča uvažovať so zmenou palivovej základne prechodom na biomasu. V prípade nedostatočného využitia orných pôd pre poľnohospodárske účely, je možné tieto plochy preorientovať na pestovanie plodín pre energetické účely a ich využitie pri zásobovaní teplom. Zároveň je možné pre energetické účely využívať aj odpady z lesných plôch, zhodnotený biologický materiál ako, drevo drevný odpad, papier, kartóny spracované do brikiet a pod., čím sa čiastočne obmedzí výrub drevín v lokalite obce a okolí. Na spracovanie skladovanie a distribúciu obec môže zriadiť prevádzku, kde sa vytvoria pracovné miesta.

V návrhu do roku 2040 v riešenom území dôjde k rozšíreniu plynovodnej siete na nové plochy pre bývanie, občiansku vybavenosť a priemysel.

Výpočet nárastu potreby plynu do roku a po roku 2040

Pri výpočte potreby plynu pre KBV (bytové jednotky v bytových domoch) a IBV (bytové jednotky v rodinných domoch) sa postupovalo v zmysle „Technických podmienok SPP distribúcia a. s. z 1. 11. 2012“.

A. Kategória domácnosť – Rodinné domy

teplotná oblasť:	14 °C – 16°C
maximálny hodinový odber:	$Q_{IBV} = 1,5 \text{ m}^3/\text{hod} \times 142 \text{ RD} = 213 \text{ m}^3/\text{hod}$
maximálny denný odber:	$Q_{IBV} = 36,0 \text{ m}^3/\text{deň} \times 142 \text{ RD} = 5\,112 \text{ m}^3/\text{deň}$
ročný odber:	$RQ_{IBV} = 2\,425 \text{ m}^3/\text{rok} \times 142 \text{ RD} = 344\,350 \text{ m}^3/\text{rok}$

B. Kategória domácnosť – KBV (varenie, vykurovanie príprava TÚV),

teplotná oblasť:	14 °C –16°C
maximálny hodinový odber:	$Q_{KBV} = 0,9 \text{ m}^3/\text{hod} \times 192 \text{ bytov} = 172,8 \text{ m}^3/\text{hod}$
maximálny denný odber:	$Q_{KBV} = 21,6 \text{ m}^3/\text{deň} \times 192 \text{ bytov} = 4\,148 \text{ m}^3/\text{deň}$
ročný odber:	$RQ_{KBV\text{§}} = 1\,087 \text{ m}^3/\text{rok} \times 192 \text{ bytov} = 208\,704 \text{ m}^3/\text{rok}$

C. Kategória mimo domácnosť

teplotná oblasť:	14 °C – 16°C
Občianska vybavenosť – (odhad podľa navrhovaných plôch)	
maximálny hodinový odber:	$Q_{MD} = 30 \text{ m}^3/\text{hod}$
ročný odber:	$Q_{MD} = 45\,900 \text{ m}^3/\text{rok}$

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Rozbor súčasného stavu

Obec nemá vybudovanú verejnú kanalizáciu. Odpadové vody z domácnosti a občiansko-technickej vybavenosti obce sú odvádzané do samostatných žump. Vzhľadom na vodotesnosť žump môže dochádzať ku nepriaznivým vplyvom na bezprostredné okolie. Tento spôsob odvádzania splaškových vôd je v súčasnej dobe nevyhovujúci a kladie nároky na pravidelnosť vývozu žump za účelom likvidácie odpadových splaškových vôd čo nie vždy je dodržiavané. Odvedenie povrchových dažďových vôd prebieha systémom dažďovej kanalizácie a cestných rigolov s vyústením do odvodňovacích priekop a následne vodných tokov. Dažďová kanalizácia je vedená v chodníku pozdĺž cesty I/18. Cestné rigoly sú situované pozdĺž miestnych ciest. Otvorené rigoly a priekopy sú zanesené.

Z hľadiska požiadaviek ochrany vôd pred znečistením, do doby vybudovania verejnej kanalizácie je potrebné zabezpečiť akumuláciu produkovaných splaškových odpadových vôd vo vodotesných žumpách. Obsah žump je nutné v súlade s § 36, ods. 3 zákona 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov (vodný zákon) zneškodňovať v zmluvnej čistiarni odpadových vôd.

Výpočet množstva splaškových vôd podľa STN 75 6101:

Množstvo odpadových splaškových vôd je na základe STN 75 6101 stanovené z výpočtu potreby vody pre odkanalizovanú lokalitu.

Rok 2020

Priemerný denný prietok $Q_{24} = 1,356$ l/s.

Maximálny denný prietok splaškov: $Q_d = 2,772$ l/s.

Maximálny hodinový prietok splaškov: $Q_d \times k_{hmax} = 2,772 \times 3,925 = 10,88$ l/s.

k_{hmax} – súčiniteľ maximálnej hodinovej nerovnosti.

Minimálny hodinový prietok splaškov: $Q_d \times k_{hmin} = 2,772 \times 0,6 = 1,6632$ l/s.

k_{hmin} – súčiniteľ minimálnej hodinovej nerovnosti.

Produkcia znečistenia: Rok 2020

BSK₅: 1515 ob. $\times$ 0,060 kg/ob.d = 90,90 kg/d $\times$ 365 = 33 178,5 kg/rok.

CHSK : 1515 ob. $\times$ 0,120 kg/ob.d = 181,80 kg/d $\times$ 365 = 66 357,0 kg/rok.

NL: 1515 ob. $\times$ 0,055 kg/ob.d = 83,33 kg/d $\times$ 365 = 30 413,6 kg/rok.

Rok 2040 a po roku 2040

Priemerný denný prietok $Q_{24} = 3,74$ l/s.

Maximálny denný prietok splaškov: $Q_d = 5,979$ l/s.

Maximálny hodinový prietok splaškov: $Q_d \times k_{hmax} = 5,974 \times 3,389 = 20,246$ l/s.

k_{hmax} – súčiniteľ maximálnej hodinovej nerovnosti.

Minimálny hodinový prietok splaškov: $Q_d \times k_{hmin} = 5,974 \times 0,6 = 3,584$ l/s.

k_{hmin} – súčiniteľ minimálnej hodinovej nerovnosti.

Produkcia znečistenia: Rok 2040 a po roku 2040

BSK₅: 1 515 ob. $\times$ 0,060 kg/ob.d = 90,90 kg/d $\times$ 365 = 33 178,5 kg/rok.

CHSK : 1 515 ob. $\times$ 0,120 kg/ob.d = 181,80 kg/d $\times$ 365 = 66 357,0 kg/rok.

NL: 1 515 ob. $\times$ 0,055 kg/ob.d = 83,33 kg/d $\times$ 365 = 30 413,6 kg/rok.

Návrh

Koncepcia ÚPN obce rieši systém odvádzania odpadových vôd delenou kanalizáciou a čistenie splaškových vôd v navrhovanej ČOV pre 1 520 EO a s prietokom $Q_{24} = 3,74$ l/s v západnej časti obce.

Ochranné pásmo ČOV je 25 m od vonkajšieho okraja objektov čistiarny odpadových vôd k okraju súvislej bytovej zástavby pre čistiarnu odpadových vôd s komplexne uzavretou (zakrytou) technológiou s čistením odvádzaného vzduchu. Vyčistené odpadové vody budú vypúšťané do recipientu, potoka Ladianka. Pri návrhu ČOV je potrebné zabezpečiť ochranu objektu ČOV pred prietokom Q_{100} vodného toku Ladianka.

Z hľadiska odvádzania splaškových odpadových vôd navrhujeme splaškovú kanalizáciu do lokalít uvažovaného územného rozvoja a na územia s existujúcou zástavbou. Vzhľadom na konfiguráciu terénu bude potrebné na stokovej sieti osadiť čerpaciu stanicu odpadových vôd (ČS). Stoky stokovej siete navrhujeme z plastového potrubia profilu DN/ID 250.

Do vybudovania verejnej kanalizácie v obci Lipníky je nutné zabezpečiť akumuláciu produkovaných splaškových vôd z RD, BD a objektov občianskej vybavenosti do vodotesných žump. Zneškodňovanie žumpových vôd realizovať v súlade s ustanovením § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov zabezpečiť vývozom do čistiarne odpadových vôd s kapacitnými a technologickými možnosťami pre príjem týchto vôd.

Odtokové pomery

Rozbor súčasného stavu

V katastrálnom území obce Lipníky sú v správe SVP upravené drobné vodné toky Ladianka (HCP 4-32-04-108) a jej bezmenné prítoky rkm zaústenia cca 5,770, 5,950 a 6,600.

Vodné toky boli v minulosti upravené:

- Ladianka v rkm 0,200 – 6,000 vegetačné spevnenie koryta a v rkm 6,000 – 6,850 svahy a dno opevnené polovegetačnými tvárniciami opretými o betónovú pätku.
- Bezmenný pravostranný prítok Ladianky (rkm zaústenia cca 5,770) v rkm cca 0,000 - 0,800.
- Bezmenný ľavostranný prítok Ladianky (rkm zaústenia cca 5,950) v rkm cca 0,000 - 0,150.
- Bezmenný ľavostranný prítok Ladianky (rkm zaústenia cca 6,600) v rkm cca 0,000 - 0,700.

Úprava vodného toku Ladianka je len čiastočná. Dažďové vody z ciest a miestnych komunikácií v obci sú odvádzané rigolmi do potokov.

Protipovodňová ochrana územia s priepustom je severne a severozápadne od centra obce, v lokalite železničnej stanice so zaústením priepustom do vodného toku Ladianka.

Pri jestvujúcich a navrhovaných lokalitách je potrebné navrhnuť opatrenia na zadržanie povrchového odtoku dažďových vôd zo spevnených plôch (z komunikácií, spevnených plôch a striech RD, prípadne iných stavebných objektov) v úrovni minimálne 60% z výpočtového množstva pre návrhový dážď 15 min. na pozemku stavebníka tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov v recipiente.

V rámci odvádzania dažďových vôd z novonavrhovaných spevnených plôch realizovať opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 14 zákona č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a v zmysle požiadaviek NV SR č. 269/2010 Z.z. podľa § 9.

Ochranné pásma:

Pre výkon správy vodných tokov ponechať v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov pozdĺž drobných vodných tokov manipulačný pas v šírke 5,0 m.

Návrh

Z hľadiska ochrany územia pred povodňami je potrebné vybudovať korytovú úpravu vodných tokov na kapacitu Q_{100} ročnej veľkej vody. Na začiatku úprav tokov je potrebné vybudovať prepážky na zachytenie splavenín. Úpravu potokov, priekop a rigolov je potrebné vybudovať z polovegetačných tvární. Vybudované vodozádržné opatrenia pravidelne čistiť a upravovať v prípade poškodenia, aby bola zachovaná ich preventívna protipovodňová funkcia.

V rámci odvádzania dažďových vôd z novonavrhovaných plôch bude potrebné realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území a opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením vodného zákona.

Navrhované čiastočné protipovodňové opatrenia (záchytné priekopy a rigoly) nie sú postačujúce pre protipovodňovú ochranu lokalít, určených pre výstavbu.

Ochranu zastavaného a navrhovaného územia pred povrchovými dažďovými vodami, riešenie ÚPN O navrhuje v severovýchodnej a juhozápadnej časti obce a korytovú úpravu ochrany územia pred povodňami (viď. grafická časť výkres č. 3 a 5). Dažďové vody v čo najväčšej miere ponechať na vsiaknutie do terénu a terén vyspádovať tak, aby nevsiaknuté dažďové vody boli odvedené do rigolov, priekop a dažďovej kanalizácie a do potoka.

Akékoľvek zásahy do vodných tokov v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p., (úprava vodných tokov) je potrebné prerokovať s organizáciou.

Vzhľadom k vyššie uvedenému, na základe schváleného a platného plánu obce Lipníky, bude spracovaný odborne spôsobilou osobou projekt ochrany územia a obyvateľstva pred povodňami, ktorého súčasťou bude:

- hladinový režim vodného toku Ladianka s určením záplavového územia pre navrhovaný prietok Q_{100} , ktorý preukáže, resp. nepreukáže vhodnosť týchto lokalít na výstavbu rodinných domov, bytových domov, občianskej vybavenosti a objekty rekreácie a následne bude výstavba situovaná mimo zistené územie ohrozené povodňami,
- návrh opatrení na zdržanie povrchového odtoku dažďových vôd zo spevnených plôch (z parkovísk, spevnených plôch a striech RD, prípadne iných stavebných objektov) v úrovni minimálne 60% z výpočtového množstva pre navrhovaný dažď 15. min., na pozemku stavebníka tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov v recipiente.

3. Odpady

Východiskovým dokumentom pre riešenie problematiky odpadového hospodárstva v obci Lipníky je Program odpadového hospodárstva obce Lipníky spracovaný na obdobie do roky 2015- 2020. POH obce Lipníky vychádza z princípov a cieľov POH Slovenskej republiky, POH Prešovského kraja a transformuje ich na konkrétne podmienky obce. Podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov viedla obec evidenciu vyprodukovaného množstva komunálnych odpadov do 31.12.2013. Schválením novej vyhlášky č.310/2013 Z. z.. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch vedie evidenciu odpadov v obci Lipníky.

Obec má v súlade s § 39 ods. 10 zákona o odpadoch uzatvorenú zmluvu na vykonávanie zberu, prepravy, zhodnocovania a zneškodňovania komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na území obce Lipníky so spoločnosťou FÚRA s.r.o.. Zmesový komunálny odpad a objemový odpad je zneškodňovaný na viacerých skládkach odpadu aj v Petrovciach. V obci sa využíva množstvový zber zmesového komunálneho odpadu do 110 a 120 l nádob – 170 ks, a do KUKA 1100 l zberných nádob – 3 ks (3 cintorín). Zmesový komunálny odpad sa zbiera podľa zverejneného kalendáru vývozu na príslušný rok a podľa potreby. Množstvo za rok 2018 celkom 239,73 ton.

V obci je pre občanov zavedený triedený zber Naturpack a.s. komunálnych odpadov formou plastových vriec (papier, plasty, PET fľaše, sklo, kov a viac vrstvové obaly), veľkokapacitného kontajnera (objemový odpad a drobný stavebný odpad) a stacionárneho zberu elektroodpadov a nebezpečných druhov odpadov (žiarivky, elektroodpad, baterky) a jedlých tukov a olejov. V obci je tiež zavedený zber textilných odpadov.

Veľký objemný odpad a drobný stavebný odpad sú občania povinní uložiť do veľkoobjemových kontajnerov umiestnených na určené miesta obce.

Obec nemá zriadený zberný dvor ani kompostovisko. Každá domácnosť má kompostéry.

Územný plán obce navrhuje zriadenie zberného dvora separovaného odpadu, odkiaľ zabezpečí odber jednotlivých komodít vyseparovaných zložiek KO na zhodnotenie materiálové alebo energetické.

Zberný dvor (20N) je navrhovaný na ploche pozemku o výmere cca 310 m² na ploche v južnej časti obce.

V súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch, je v rámci územného plánu obce navrhnuté v južnej časti obce kompostovisko (19N), na ploche pozemku o výmere cca 140 m² s kapacitou do 50 ton ročne , na zhodnotenie biologicky rozložiteľného odpadu - odpadu z údržby cintorína, verejnej zelene, vrátane záhrad a parkov a ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb a občianskych združení.

V oblasti zhodnotenia odpadového hospodárstva je potrebné:

- v súlade s platnou legislatívou zlepšovať kvalitatívne charakteristiky odpadov s cieľom redukovať negatívne vplyvy na životné prostredie,
- v súlade s platnou legislatívou zlepšovať kvalitatívne charakteristiky odpadov s cieľom redukovať negatívne vplyvy na životné prostredie,
- nakladanie s odpadmi v obci riešiť v súlade s Plánom odpadového hospodárstva obce, ktorý musí byť v súlade s Plánom odpadového hospodárstva kraja, vychádzajúceho z Plánu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky do roku 2020,
- zvýšiť podiel zhodnocovania a znížiť podiel zneškodňovania biologicky rozložiteľných odpadov, uprednostňovaním materiálového zhodnotenia a riešiť plochy pre zneškodňovanie biologicky rozložiteľného odpadu, v zmysle zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a novelou Zákona o odpadoch č. 292/2017Z.z. a vyhláškou MŽP SR č. 371/2015Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch,
- rozšíriť separovaný zber pre zhodnotiteľné odpady v členení na komodity podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky číslo 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch, vybudovaním účinného systému separovaného zberu s vhodným systémom zvozu na zariadenia na triedenie a zhodnocovanie odpadov, resp. na zariadenia na kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu, ktoré sa postupne zriaďujú v zmysle schváleného

programu odpadového hospodárstva obce, pričom umiestnenie nových zariadení má sledovať princíp blízkosti berúc do úvahy ekonomickú efektívnosť,

- likvidovať a následne rekultivovať staré zátáže (aj malé divoké skládky) na území obce.

Dobudovanie infraštruktúry v oblasti odpadového hospodárstva vykonávať v súlade s POH obce a Prešovského kraja.

Opatrenia na dosiahnutie cieľov POH:

- zaviesť účinný separovaný zber kuchynského, reštauračného odpadu a biologicky rozložiteľných odpadov z verejnej a súkromnej zelene a záhrad,
- zabezpečiť nakladanie s kuchynským reštauračným odpadom a jedlými olejmi zo školských zariadení v súlade so zákonom o odpadoch,
- zhodnotiť plochu pre umiestnenie kompostoviska a podporovať komunitné kompostovanie,
- zaviesť systém evidencie a kontroly nakladania s biologicky rozložiteľnými odpadmi v komunálnych odpadoch v obci,
- zabezpečiť efektívny oddelený zber prenosných použitých batérií a akumulátorov v zmysle požiadaviek európskej legislatívy,
- zabezpečiť informačné kampane pre obyvateľstvo na podporu zberu použitých batérií a akumulátorov, stavebného odpadu a BRKO,
- nekontaminovanú pôdu a iný prirodzene sa vyskytujúci materiál vykopaný počas stavebných prác nepovažovať za odpad (ak sa materiál použije na účely výstavby v prirodzenom stave),
- pri stavebných odpadoch uprednostňovať recykláciu pred ukladaním na skládku odpadov,
- pri stavebných prácach financovaných z verejných zdrojov (predovšetkým pri výstavbe dopravných komunikácií a infraštruktúry) využívať upravený stavebný a demolačný odpad, stavebné materiály a výrobky, pri ktorých výrobe bol zhodnotený odpad (materiálovo alebo energeticky) za podmienky, že spĺňajú funkčné a technické požiadavky, prípadne stavebné výrobky pripravené zo stavebných a demolačných odpadov; túto požiadavku zahrnúť do podmienok verejného obstarávania.

4. Hluk a vibrácie

Hlavným líniovým zdrojom hluku je cesta I/18 Prešov – Vranov nad Topľou. Ďalším líniovým zdrojom hluku je cesta I/21 Lipníky – Svidník – hranica PR.

Územie novej obytnej zástavby je potrebné určiť tak, aby boli dodržané prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí v zmysle Vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií v ŽP.

V riešení z hľadiska životného prostredia je potrebné:

- navrhnuť lokalizáciu a kapacity chýbajúcej občianskej vybavenosti s ohľadom na životné prostredie,
- navrhnuť odstránenie všetkých dopravných závad a tým zvýšenie priepustnosti dopravných trás,
- navrhnuť dobudovania dostatočného počtu parkovacích miest na ekologickej báze ochrany povrchových tokov a podzemných vôd,
- doriešiť spôsob zhodnocovania, resp. zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu,
- definovať plošné a ekologické požiadavky súvisiace so živočíšnou výrobou,
- pri riešení nových uličných koridorov navrhovať také šírkové usporiadanie, aby sa na nich v primeranej miere uplatnila aj verejná zeleň,
- chrániť jestvujúce plochy s verejnou zeleňou a zabezpečiť v budúcnosti ich nárast,
- na kolíznych miestach medzi funkčnými plochami navrhovať aj ochrannú a izolačnú zeleň a riešením umožniť ochranu najvýznamnejších krajínovotvorných prvkov.

Pre ochranu zdravého prostredia v zastavanom území je potrebné:

- ochraňovať podzemné vody dobudovaním kanalizácie, rozšírenie verejnej kanalizácie,
- rešpektovať pásmo hygienickej ochrany výrobného areálu,
- pre vykurovanie používať zemný plyn s možnosťou využitia alternatívnych zdrojov energie,
- podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene,
- zamedziť znečisťovanie územia komunálnym odpadom dôsledným separovaným zberom.

Za účelom ochrany zdravého prostredia je potrebné navrhnuť opatrenia na zmenu funkčného využívania krajiny predovšetkým:

- opatrenia na rešpektovanie stresových faktorov, alebo na ich zmiernenie,
- doplnenie štruktúr územného systému ekologickej stability,
- zmena – delimitácia pri zatrávnení ornej pôdy na zosuvoch,
- zosuvné územia – limitovaný rozvoj sídla zatrávnenie ornej pôdy,
- protierózne opatrenia,
- agroenvironmentálne opatrenia (nevyhnutné kosenie),
- navrhnúť potenciálne plochy pre realizáciu náhradnej výsadby za asanované dreviny v obci a osobitne v jej zastavanej časti.

Požiadavky z hľadiska životného prostredia budú riešené v jednotlivých častiach územného plánu obce.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

V katastrálnom území obce Lipníky nie sú evidované žiadne zdroje prírodného žiarenia ani extrémne anomálie magnetického poľa zeme a územie obce patrí do kategórie nízkeho až stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v platnom znení a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

6. Doplnujúce údaje (významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

V predmetnom území sú evidované zosuvné územia, ktoré je potrebné vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa §12 ods.4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky číslo 55/2001 Z. z. o ÚPP a ÚPD.

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava, v katastrálnom území registruje 2 potenciálne svahové deformácie:

- svahová deformácia potenciálna – východne od zastavaného územia obce,
- svahová deformácia potenciálna – južne od zastavaného územia obce.

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

V návrhu ÚPN O je potrebné vyhnúť sa urbanizácii týchto lokalít, prípadne navrhnúť regulatívy pre ich zástavbu.

Oblasti so svahovými deformáciami sa radia medzi rajóny nestabilných území s vysokým stupňom náchylnosti územia k aktivizácii resp. vzniku svahových deformácií.

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. geologického zákona sú vymedzené riziká stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych zosuvov. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely.

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. geologického zákona sú vymedzené riziká stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych zosuvov. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely.

C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Dotknuté územie obce Lipníky je administratívno-správne súčasťou Prešovského kraja (7), leží v strede okresu Prešov (707). Záujmové územie tvorí územie bezprostredne súvisiace s riešeným územím majúcim

prevádzkové a ekologické väzby, ochranné pásma a väzby na technickú infraštruktúru a pracovné príležitosti.

Obec sa nachádza vo východnej časti okresu Prešov. Katastrálne územie obce Lipníky je v dotyku s katastrálnymi územiami obcí Nemcovce, Čelovce, Chmeľov, Pavlovce a Šarišská Poruba.

V ÚPN O prípadné návrhy súvisiace so záujmovým územím, budú riešené len na katastrálnom území obce, ale s riešením požiadaviek líniových stavieb vzhľadom na susedné katastrálne územia (predovšetkým sieti technickej infraštruktúry).

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia

1. Horninové prostredie

Geologické pomery. Riešené územie má monotónnu geologickú stavbu, typickú pre vnútrokarpatský paleogén. Katastrálne územie budujú neogénne vrstvy burdigalu, sčasti helvétyorského tvorené flyšovými turbiditmi, v ktorých sú dominujúcou zložkou zlepenice, pieskovce a piesky. Pieskovcové vrstvy sú obyčajne 5-30 cm hrubé, ojedinelé s lavicami do 50 cm. Prítomnosť ílovcov je podradná. Alúvium potoka Ladianka tvoria fluviálne sedimenty (piesčité štrky, hlinité štrky a hliny) kvartéru. Pôdotvorný substrát je minerálne chudobný, čomu zodpovedá i kvalita pôd.

Riešené územie má monotónnu geologickú stavbu, typickú pre vnútrokarpatský paleogén. Katastrálne územie budujú neogénne vrstvy burdigalu, sčasti helvétyorského tvorené flyšovými turbiditmi, v ktorých sú dominujúcou zložkou zlepenice, pieskovce a piesky. Pieskovcové vrstvy sú obyčajne 5-30 cm hrubé, ojedinelé s lavicami do 50 cm. Prítomnosť ílovcov je podradná. Alúvium potoka Ladianka tvoria fluviálne sedimenty (piesčité štrky, hlinité štrky a hliny) kvartéru. Pôdotvorný substrát je minerálne chudobný, čomu zodpovedá i kvalita pôd.

Z hľadiska **inžinierskogeologickej rajonizácie**, v katastrálnom území obce Lipníky výrazne prevažuje rajón pieskovcovo-zlepencových hornín, ktorý je v oblasti výskytu riečnych terás rajónom náplavov terasových stupňov, v malej miere na ostatnom území aj rajónom deluviálnych sedimentov.

Z hľadiska **inžinierskogeologickej rajonizácie**, v území obce Lipníky výrazne prevažuje rajón pieskovcovo-zlepencových hornín, ktorý je v oblasti výskytu riečnych terás rajónom náplavov terasových stupňov, v malej miere na ostatnom území aj rajónom deluviálnych sedimentov.

Zvýšená seizmicita, vyhodnotenie zemetrasnej činnosti

Skúmané územie obce Lipníky sa nachádza v priestore seizmického ohrozenia so 6. stupňom MKS – 64 v hodnotách makroseizmickej intenzity so špičkovým zrýchlením na skalnom podloží 0,80 – 0,99 m/s pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov (t.z. periódu návratnosti 475 rokov).

Prírodná rádioaktivita a radónové riziko

V katastrálnom území obce Lipníky nie sú evidované žiadne zdroje prírodného žiarenia ani extrémne anomálie magnetického poľa zeme a katastrálne územie mesta patrí do kategórie malého až stredného radónového rizika.

Hydrogeologické pomery

Hydrogeológia územia je úzko zviazaná s jeho geologickou stavbou a tektonikou. Povrchové toky inklinujú do hlavnej hydrografickej osi Torysy s najvýznamnejším ľavostranným prítokom Sekčovým a pravostranným prítokom Slavkovským potokom. Podľa vodného režimu patrí vrchovina k stredohorskej oblasti s max. prietokmi v apríli a min. v zime. Nepriepustné ílovcové horniny, ako aj andezitové ostrovné vrchy sú bez zásob podzemných vôd. Pieskovcový flyš má menšie výskyty podzemnej vody. Prieskumy (Haluška, Petrivaldský, 1993) preukázali v území obyčajnú vodu v kvartéri, obyčajnú vodu v paleogéne a minerálnu vodu. Minerálna voda je rozptýlená najmä vedľa tektonických zlomov v kvartérnych aj paleogénnych sedimentoch a jej celková mineralizácia závisí od pomeru jej riedenia s obyčajnou vodou. Obyčajná podzemná voda má typický plytký, podpovrchový obeh, zmena jej hladiny je v rozhodujúcej miere podmienená klimatickými a hydrologickými činiteľmi, minimum dosahuje v zimnom období (november - február) a maximum v marci (topenie snehu), pričom letné búrky ju výrazne neovplyvňujú. Minerálna voda má asi dvojmesačné opozdenie oproti vzostupu hladiny vody v podpovrchovej zóne paleogénneho súvrstvia.

Geomorfologické pomery a reliéf

Riešené územie má monotónnu geologickú stavbu, typickú pre vnútrokarpatský paleogén. Katastrálne územie budujú neogénne vrstvy burdigalu, sčasti helvétu morského tvorené flyšovými turbiditmi, v ktorých sú dominujúcou zložkou zlepenca, pieskovce a piesky. Pieskovcové vrstvy sú obyčajne 5-30 cm hrubé, ojedinelé s lavicami do 50 cm. Prítomnosť ílovcov je podradná. Alúvium potoka Ladianka tvoria fluviálne sedimenty (piesčité štrky, hlinité štrky a hliny) kvartéru. Pôdotvorný substrát je minerálne chudobný, čomu zodpovedá i kvalita pôd.

Geologická stavba v rozhodujúcej miere modifikuje aj morfológické a morfometrické pomery v riešenom území a jeho bližšom okolí. Územie má monotónnu geologickú stavbu, typickú pre vnútrokarpatský paleogén.

Súčasný dominantný geomorfologický proces priamo súvisí so základným typom reliéfu, morfometrickým typom a geometrickými formami nachádzajúcimi sa na území.

V pahorkatinách a rovinách v celom k. ú. a pozdĺž vodných tokov ide o fluviálnu eróziu, pohyb zvetralín, splach a ryhovú eróziu.

2. Klimatické pomery

Z hľadiska klimatických regiónov pre bonitačný informačný systém (Džatko, Mašát, Cambel, 1989) ide o klimatický región 05 - pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny, 07 - mierne teplý, mierne vlhký.

Oblasť	Klimatický región	TS>10°C	td<5°C	T jan. °C	T veget °C
	05 - pomerne teplý, suchý kotlinový, kontinentálny	2800-2500	222	-3 až -5	14 – 15
	07 - mierne teplý, mierne vlhký	2500–2200	215	-2 - -5	13 - 15

TS>10°C - suma priemerných denných teplôt nad 10°C

td <5 °C - dĺžka obdobia s teplotou nad 5 °C v dňoch

T jan °C - priemerná teplota vzduchu v januári

T veget °C - priemerná teplota vzduchu za vegetačné obdobie (IV.-IX.)

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

V území obce Lipníky sa nenachádza veľký zdroj znečistenia ovzdušia.

Ostatnými zdrojmi znečistenia ovzdušia sú tiež suspenzia a resuspenzia častíc z nedostatočne čistených komunikácií, stavenísk, skládok sypkých materiálov a poľnohospodárstvo.

Riešené územie nie je zaradené medzi aglomerácie a zóny pre účel hodnotenia kvality ovzdušia.

4. Vodné pomery

Povrchové vody

Obec sa rozprestiera na oboch brehoch vodného toku Ladianka. Jeho tok nie je upravený.

Ďalej obcou pretekajú drobné vodné toky, ktoré sú prítokmi toku Ladianka.

Toky sú v správe SVP š.p. Banská Štiavnica, OZ Košice. Úprava potokov doteraz nebola zrealizovaná. V rámci protipovodňovej ochrany je potrebné realizovať úpravu potoka v intraviláne obce.

Dažďové vody zo štátnej cesty a miestnych komunikácií v obci sú odvádzané rigolmi do potokov.

Na zabezpečenie ochrany zastavaného územia obce pred povrchovými dažďovými vodami je potrebné vybudovať záchytné priekopy podľa variantných riešení. Ďalej je potrebné vybudovať úpravu - rekonštrukciu a vyčistenie priekop a rigolov a vybudovať úpravu - rekonštrukciu potokov na Q₁₀₀ ročné. Na začiatku úprav potokov je potrebné vybudovať prepážky na zachytenie splavenín. Úpravu potokov, priekop a rigolov je potrebné vybudovať čo najjednoduchšie, vegetačne alebo polovegetačne.

Odporúčané ochranné pásmo toku Ladianka je 5 m od brehovej čiar, ako aj na ostatných potokoch pozdĺž oboch brehov v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.

Podzemné vody

Využiteľné množstvá podzemných vôd sa v rajóne Neogén východnej časti Košickej kotliny v povodí Hornadu pohybujú v intervale od 250 do 260 l.s⁻¹.

Minerálne vody

V riešenom území nie sú registrované minerálne pramene.

5. Pôdne pomery

Charakteristika základných pôdných predstaviteľov v riešenom území vyplýva z kategorizácie pôd podľa kódovania bonitovaných pôdno – ekologických jednotiek.

V katastrálnom území obce sa nachádzajú tieto hlavné pôdne jednotky :

Kód	Označenie	Charakteristika
11	FMG	fluvizeme (glejové), stredne ťažké (lokálne ľahké)
57	PGm	pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
58	LMg, PG	Luvizeme pseudoglejové a pseudogleje, erodované na výrazných svahoch: 12 - 25° Stredne ťažké, ťažké
69	KMg	kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké
70	KMg	- kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké
71	KMg	kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
78	KM	kambizeme (typ) plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
82	KM	kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké
83	KMg	kambizeme pseudoglejové na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
87	RAm, RAk	rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
94	GL	gleje, ťažké až veľmi ťažké

V nasledujúcej tabuľke sú vyhodnotené vybrané ukazovatele kvantitatívnych a kvalitatívnych vlastností pôdy v katastrálnom území obce Lipníky:

7 kód	skup. kval.	TPK	p. typ	p. druh	sklonitosť	expozícia	skeletovitosť	hlbka
0611002	6	O 5	FMG	Hlinitá	0 - 3°	rovina	bez skeletu	nad 60 cm
0657202	6	O 6	PGm	Hlinitá	3 - 7°	Z a V	bez skeletu	nad 60 cm
0657302	6	O 6	PGm	Hlinitá	3 - 7°	J	slabá	30 -60 cm
0657502	7	O 6	PGm	Hlinitá	7 - 12°	S	bez skeletu	nad 60 cm
0671202	6	O 6	KMg	Hlinitá	3 - 7°	Z a V	bez skeletu	nad 60 cm
0694005	8	T 4	GL	Piesočnato - hlinitá	0 - 3°	Rovina	bez skeletu	nad 60 cm
0757302	6	OT 2	PGm	Hlinitá	3 - 7°	J	slabá	30 -60 cm
0757402	7	OT 3	PGm	Hlinitá	7 - 12°	J	slabá	30 -60 cm
0757502	7	OT 3	PGm	Hlinitá	7 - 12°	S	bez skeletu	nad 60 cm
0758772	9	T 3	LMg, PG	Hlinitá	12 - 17°	S	slabá	30 -60 cm
0769212	5	O 6	KMg	Hlinitá	3 - 7°	Z a V	slabá	nad 60 cm
0769412	7	O 6	KMg	Hlinitá	7 - 12°	Z a V	slabá	nad 60 cm
0770433	7	O 7	KMg	Ílovito -hlinitá	7 - 12°	Z a V	slabá	30 -60 cm
0771202	5	O 6	KMg	Hlinitá	3 - 7°	Z a V	bez skeletu	nad 60 cm
0771302	5	O 6	KMg	Hlinitá	3 - 7°	J	slabá	30 -60 cm
0771402	7	O 6	KMg	Hlinitá	7 - 12°	J	slabá	nad 60 cm
0771403	7	O 6	KMg	Ílovito -hlinitá	7 - 12°	J	slabá	nad 60 cm
0771502	7	O 7	KMg	Hlinitá	7 - 12°	S	bez skeletu	nad 60 cm
0771503	7	O 7	KMg	Ílovito -hlinitá	7 - 12°	S	bez skeletu	nad 60 cm
0778562	8	T 3	KM	Hlinitá	7 - 12°	S	silná	do 30 cm
0782672	9	T 3	KM	Hlinitá	12 - 17°	Z a V	slabá	30 -60 cm
0782673	9	T 3	KM	Ílovito -hlinitá	12 - 17°	Z a V	slabá	30 -60 cm
0782772	9	T 4	KM	Hlinitá	12 - 17°	S	slabá	30 -60 cm
0782872	9	T 4	KM	Hlinitá	17 - 25°	Z a V	slabá	30 -60 cm
0783672	9	T 4	KM	Hlinitá	12 - 17°	Z a V	slabá	30 -60 cm
0783673	9	T 4	KM	Ílovito-hlinitá	12 - 17°	Z a V	slabá	30 -60 cm
0783872	9	T 4	KM	Hlinitá	17 - 25°	Z a V	slabá	30 -60 cm
0783873	9	T 4	KM	Ílovito -hlinitá	17 - 25°	Z a V	slabá	30 -60 cm
0787432	7	OT 2	Ram, Rak	Hlinitá	7 - 12°	Z a V	slabá	30 -60 cm

0792872	9	T 4	Ram	Hlinitá	17 - 25°	Z a V	slabá	30 -60 cm
---------	---	-----	-----	---------	----------	-------	-------	-----------

POZN: Zvýraznené sú pôdy chránené v zmysle §1, ods. 3 a prílohy č. 2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z.

Pôdotvorné procesy sú podmienené rôznymi endogénnymi a exogénnymi faktormi ako je materská hornina, klíma, biologické činitele, geografia terénu. Odrazom vplyvu týchto faktorov sú základné vlastnosti pôdy a to chemické, fyzikálne a biologické. Riešené územie patrí z prevažnej časti do flyšového pásma. Pretože na flyšové horniny je viazaná genéza hnedých pôd – kambizemí, tento pôdny typ v pôdnom pokryve prevláda. Tento pôdny typ je však vlastnosťami veľmi heterogénny, preto uvádzame charakteristiku jeho jednotlivých subtypov.

Fluvizeme (v starších klasifikáciách: nivné pôdy) sú pôdnym typom, ktorý sa vyskytuje len v nivách vodných tokov, ktoré sú alebo donedávna boli ovplyvňované záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody. Majú svetlý humusový horizont. Najdôležitejšie subtypy používané v bonitácii: *typické* (vo variete: typické a karbonátové), *glejové* s vysokou hladinou podzemnej vody a glejovým horizontom pod humusovým horizontom, *pelické* s veľmi vysokým obsahom ílovitých častíc (zrnitostne veľmi ťažké pôdy). pôda s diagnostickým ochrickým Ao - horizontom do 30 cm a možným náznakom glejového G - horizontu do 100 cm z holocénných fluviálnych sedimentov. Ide o pôdu, ktorá je, alebo donedávna bola ovplyvňovaná záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody. Má svetlý humusový horizont. Z klimatického hľadiska ide o azonálnu pôdu, lebo sa viaže na alúviá a náplavové kužele všetkých riečnych tokov. Využíva sa ako orná pôda, na zeleninárstvo, lúky, prípadne porast tvoria aj lužné lesy (Bielek, Šurina, 2000).

Typická sekvencia horizontov: Ao - C

Vyskytuje sa v subtypoch: modálna, kultizemná, glejová, slanisková, slancová

Subtypy kambizemí s plytkým profilom (KM) (do 0,30 m) sú prevažne stredne ťažké. Sú to pôdy využívané prevažne ako trvalé trávne porasty. Majú vyšší obsah humusu, priemerne 2,9 %. Sú prevažne slabo kyslé s nasýtením sorpcného komplexu bázami pod 50 %. Obsah prijateľného P je nízky, pretože tieto pôdy sú väčšinou využívané menej intenzívne. Okrem malej hĺbky profilu majú často veľmi členitý mikroreliéf povrchu (zosuvy, terasy, erózne strže).

Subtypy kambizemí na svahoch od 12 do 25° (KM) – sú prevažne stredne ťažké s vysokým zastúpením prachových častíc v prvom horizonte (53 %), čo v orných pôdach na svahoch nad 12° pri súčasnej agrotechnike zapríčiňuje výrazné poškodzovanie plošnou vodnou eróziou. Obsah humusu je priemerne 2,4 %, pôdna reakcia je slabo kyslá 5,6 pH/KCl, obsah prijateľného P a K v rámci kambizemí je najnižší, čo sa dá vysvetliť vysokým zastúpením extenzívne využívaných pôd, ale svoj podiel tu má zrejme aj erózia. Z pôdných druhov prevládajú v území pôdy hlinité, bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m v rozsahu 0 - 20 %).

Podľa dostupných údajov sa v riešenom území nenachádzajú kontaminované pôdy.

Rendzinové pôdy:

Skupina pôd s mačinovým pôdotvorným procesom až po procesy akumulácie a stabilizácie humusu; s výnimkou pôd recentných alúvií. Pôdy s molickým Am-horizontom, niekedy až ochrickým horizontom bez ďalších diagnostických horizontov alebo len s ich náznakmi (Šály a i., 2000).

RENDZINA: RA - pôda s molickým karbonátovým Amc - horizontom zo zvetralín pevných a spevnených karbonátových hornín (vápenec, dolomit, vápnitý zlepenec, sádrovec). Pôda je prevažne plytká, hlinitá, so skeletnosťou nad 30% v pedone do 60 cm od povrchu. Dominantným pôdotvorným procesom je akumulácia a stabilizácia humusu. Za prítomnosti karbonátov v pôde nedochádza k zvetrávacím a translokačným procesom. Lokalizuje sa vzhľadom na substrát v krasových oblastiach. Pokrývajú ju lesy, pasienky, alpské lúky a čiastočne aj orná pôda (Bielek, Šurina, 2000).

Typická sekvencia horizontov: Amc - Cc – Rc

Vyskytuje sa v subtypoch: modálna, kultizemná, organozemná, litozemná, kambizemná, sutinová, rubifikovaná

Ilimerické pôdy:

Skupina pôd s procesom ilimerizácie (lessivácie), t.j. translokácie a akumulácie koloidných ílovitých častíc, niektorých voľných seskvioxidov a rôzneho podielu organických látok, v podmienkach priesakového alebo

sezónne priesakového typu vodného režimu. Pôdy translokačné s dominantným luvickým Bt - horizontom (Šály a i., 2000).

HNEDOZEM: HM - pôdy s luvickým Bt - horizontom pod Ao- až Au - horizontom svetlej farby obsahujúcim do 2% humusu. Vznikla na sprašiach, sprašových a polygenetických hlinách, neogénnych sedimentoch v podmienkach periodicky premyvneho vodného režimu, v kotlinách alebo nížinách, pod listnatými lesmi - prevažne dubo-hrabinami. Väčšinou neobsahuje skelet. Hnedozeme majú výrazne vyvinutý Bt - horizont, tj. horizont obohatený ílom, vytvorený akumuláciou translokovaných koloidných zložiek, najmä ílových minerálov, v dôsledku premývania pôdy povrchovými vodami. Koloidné zložky vytvárajú na povrchu hnedých prizmatických pôdnych agregátov tmavšej, aj voľným okom viditeľné povlaky. V prirodzených podmienkach vývoja je jeho hrúbka minimálne dvojnásobná oproti A - horizontu. Bt - horizont prechádza postupne cez svetlejší prechodný B/C - horizont (tiež s koloidnými povlakmi) do farebne ešte svetlejšieho pôdotvorného substrátu, do C - horizontu. V prípade vývoja HMm na karbonátových substrátoch, sú karbonáty vyluhované zo všetkých horizontov sóla a nachádzajú sa až v C - horizonte, na jeho povrchu často vo forme výraznej akumulácie mäkkých zhlukov CaCO_3 , alebo tvrdých konkrécií, tzv. cicvárov. Horizont takejto sekundárnej akumulácie sa nazýva Ca - kalcikový horizont. Využíva sa ako orná pôda (Bielek, Šurina, 2000).

Typická sekvencia horizontov: A - Bt – C

Vyskytuje sa v subtypoch: modálna, kultizemná, luvizemná, pseudoglejová, rubifikovaná **LUVIZEM:** LM (v starších klasifikáciách ilimerizovaná pôda) - pôda s eluviálnym luvickým El - horizontom a luvickým Bt - horizontom, pod ochrickým Ao - horizontom. Je ovplyvnená humídnejšou klímou, čo spôsobuje zvýšenú hĺbku tejto pôdy (140 – 160 cm). Vznikla na polygenetických sedimentoch, eluviálnych a eluviálno-deluviálnych produktoch zvetrávania rôzneho pôvodu a veku na relatívne zarovnaných reliéfoch, v pahorkatinách a kotlinách (na úpätí svahov, poriečnej rovne a na terasách). LM má veľmi dobre vyvinutý luvický E - horizont svetlejšej farby ako horizonty ležiace nad a pod ním, nevýraznej až lístkovitej štruktúry, ktorý vznikol ochudobnením o vyluhované minerálne a organické koloidy v dôsledku silného premývania povrchovými vodami. Jeho prechod do B - horizontu je často jazykovitý, najmä v chladnejších a vlhších klimatických oblastiach. Translokované koloidné zložky sa ukladajú nižšie a vytvárajú tak pod E- horizontom výrazný luvický Bt - horizont, väčšej hrúbky ako u HM. Koloidné zložky tvoria na povrchu hnedých prizmatických pôdnych agregátov tmavšie, voľným okom viditeľné povlaky. Bežne sa vyskytujú v horizonte rozptýlené hrdzavé škvrny Fe^{3+} a tmavé noduly Mn^{4+} , s plošným obsahom do 10%. Táto pôda sa využíva ako orná pôda, vyskytujú sa na nej tiež sady alebo dubové až dubovo-hrabové lesy (Bielek, Šurina, 2000).

Typická sekvencia horizontov: Ao - El - Bt – C

Vyskytuje sa v subtypoch: modálna, kultizemná, podzolová, pseudoglejová, rubifikovaná

Hnedé pôdy:

Skupina pôd s procesom brunifikácie: alterácie, oxidického zvetrávania (fyzikálne a chemické premeny prvotných minerálov, oxidov železa a ílovitých minerálov). Pôdy s dominantným kambickým Bv - horizontom (Šály a i., 2000). Stredne hlboké až hlboké na svahoch do 12° tvoria len veľmi malé percento z celkovej výmery pôdy riešeného územia. Obsah celkového prachu je 53,5 %, hrubého prachu 29,8 %, to znamená, že sú tiež veľmi ľahko erodovateľné. Obsah humusu je vyšší, priemerne 2,6 %, čo je podmienené najmä vyšším zastúpením trávnych porastov na týchto pôdach. Výmenná reakcia je kyslá 5,4 a sorpčný komplex je nasýtený báziickými kationmi priemerne na 39 %. Relatívne veľmi malé zvýšenie pH a nasýtenia v povrchovom horizonte je podmienené kultiváciou. Obsah prijateľného P je 43 mg.kg^{-1} , K 193 mg.kg^{-1} . Intenzita hnojenia je v týchto pôdach s najväčšou pravdepodobnosťou nižšia ako v predchádzajúcich a rovnako v nich nie je používané vápnenie.

KAMBIZEM: KM (v starších klasifikáciách hnedá lesná pôda) - pôda s dominantným kambickým Bv - horizontom pod ochrickým Ao - horizontom alebo Au - horizontom. Dominantným je Bv - horizont, ktorý má výraznejšiu hnedú farbu, spôsobenú procesom hnednutia, tj. uvoľnením Fe z prvotných silikátov a difúznym rozptýlením Fe_2O_3 na povrchu častíc in situ, s maximom v hornej časti horizontu. Vzniká procesom sialitizácie na prevažne vyvretých zvetralinách, metamorfovaných a vulkanoklastických

Územný plán obce Lipníky– Návrh

horninách, nekarbonátových sedimentoch paleogénu a neogénu, lokálne tiež na nespevnených sedimentoch (napr. viatych pieskoch). Vyskytuje sa vo všetkých pohoriach Slovenska, s výnimkou častí budovaných mezozoickými obalovými sériami (vápence, dolomity). V nižších polohách sa viaže na listnaté lesy (v Záhorskej nížine na borovicové lesy), vinohrady, sady, ornú pôdu, vo vyšších polohách na ihličnaté lesy, lokálne pasienky (Bielek, Šurina, 2000).

Typická sekvencia horizontov: Ao – Bv - C, Au – Bv – C

Vyskytuje sa v subtypoch: modálna, kultizemná, rendzinová, pararendzinová, podzolová, andozemná, luvizemná, pseudoglejová, glejová, rubifikovaná.

Hydromorfné pôdy:

Skupina pôd s hydromorfným pôdotvorným procesom, prebiehajúcim pod dlhodobým vplyvom zvýšenia pôdnej vlhkosti za nedostatku kyslíka v pôdnej hmote. Pôdy s dominantným mramorovaným Bg-horizontom, či glejovým G - horizontom alebo tiež rašelinovým O- horizontom (Šály a i., 2000).

PSEUDOGLEJ: PG (v starších klasifikáciách oglejené pôdy) - pôda s mramorovaným Bg - horizontom, pod ochrickým Ao - horizontom bez alebo s eluviálnym hydromorfným En - horizontom. Pôdotvorný substrát tvoria úpätné svahoviny (kolúviá), zvrstvené terciérne a fluvio-glaciálne sedimenty. Tvorí sa na plochom reliéfe s miernymi depresiami, pri dostatočne humídnej klíme. Pod Ao - horizontom sa môže (nie je podmienkou) nachádzať svetlejší (svetlosivý) eluviálny pseudoglejový En - horizont, ktorý vznikol ochudobnením o vyluhované, najmä minerálne a organické koloidy v dôsledku silného premývania povrchovými vodami. Jeho prechod do Bg - horizontu je často jazykovitý. Bg - horizont sa vyvinul ako dôsledok prítomnosti textúrne ťažšej a pre vodu menej priepustnej litologickej vrstvy. Periodicky stagnujúca voda pri striedaní redukčných a oxidačných procesov v takomto horizonte vytvára pestrú „mramorovanú“ vzorku farieb sivej a hrdzavohnedej. Sivá farba vzniká redukčnými procesmi, hrdzavohnedá oxidačnými procesmi. Celý profil je sezónne výrazne prevlhčený v dôsledku nízkej priepustnosti B - horizontu pre vodu. Vyskytuje sa hlavne v kotlinách pod listnatými lesmi, s trvale trávnatými porastami, niekedy, hlavne po procesoch zúrodňovania, sa využíva ako orná pôda (Bielek, Šurina, 2000).

Typická sekvencia horizontov: Ao – Bg - Cg, Ao – En – Bg – Cg

Vyskytuje sa v subtypoch: modálny, kultizemný, luvizemný, stagnoglejový, glejový, organozemný, rubifikovaný.

Podľa dostupných údajov sa v riešenom území nenachádzajú kontaminované pôdy.

Z hľadiska ohrozenia pôd eróziou sa v katastrálnom území obce Lipníky nachádzajú:

stredne erózne ohrozené pôdy patrí - BPEJ 0529403, 0529422, 0556402, 0557402, 0557403, 0557502, 0571542, 0579462, 0589522, 0751542, 0757402, 0757502

silne erózne ohrozené pôdy patrí – BPEJ 0554772, 0558672, 0558772, 0558773, 0583682, 0583782

6. Flóra, fauna, biotopy, migračné koridory

Flóra

Fytogeografické členenie

Riešené územie katastra obce Lipníky podľa Futáka (1980) sa nachádza v oblasti Západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale).

V oblasti Západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale) patrí prislúchajúce územie obce do obvodu východobeskydskej flóry (Beschidum orientale), okresu Východné Beskydy, podokresu Šarišská vrchovina.

Potenciálna vegetácia

Pri charakteristike historického a zároveň potenciálneho rastlinného pokrytia riešeného územia sme vychádzali z podkladov Michalko et al., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť SSR.

Súčasná potenciálna prirodzená vegetácia je vegetáciou, ktorá je schopná za určitých pomerne presne definovaných klimatických, pôdnych a hydrologických pomerov sa vyvinúť do relatívne pôvodnej formácie, keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal.

Vychádzajúc z geobotanických podkladov (geobotanickej mapy) v riešenom území sa vyskytujú tieto potenciálne vegetačné jednotky:

Súčasná vegetácia

Z fytologického hľadiska sa v území obce Lipníky nachádzajú pomerne rôznorodé lúčne spoločenstva a spoločenstva nelesnej stromovitej a krovitej vegetácie.

Lesné spoločenstvá

Lesy sú v k. ú. zastúpené veľmi významne. Väčšina lesov sa nachádza v južnej a východnej časti katastra. Celkovo je na území obce Lipníky 97 ha.

Lúčne spoločenstvá .

Lúčne spoločenstvá predstavujú v k. ú. plochy, či už intenzívne alebo extenzívne využívané. Nachádzame tu aj travinno-bylinné biotopy s výskytom vzácných druhov.

Spracovateľ upozorňuje na skutočnosť, že pri akýchkoľvek zásahoch do lúčnych spoločenstiev a lesných spoločenstiev, ktoré sú zároveň biotopom národného, či európskeho významu v zmysle zákona o OPaK v k. ú. je potrebné tento zásah konzultovať so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky, RCOP Prešov (ďalej len „ŠOP SR, RCOP PO“).

Zásah do biotopu európskeho alebo národného významu podlieha súhlasu orgánu ochrany prírody v zmysle § 6 zákona o OPaK.

Porasty lesných drevín mimo lesný pôdny fond

Kompaktné porasty druhovo blízke lesným spoločenstvám sa v obci sa nachádzajú vo východnej až juhovýchodnej časti územia obce. Nedostatkom sa javí skutočnosť, že prevládajúcim druhom v tejto NSKV je breza –*Betula ssp.*, ktorá by nemala mať z pohľadu PPV dominantné postavenie.

Remízy

Ďalšou formou NSKV je rozptýlená vegetácia na lúčnych spoločenstvách s prevládajúcim druhovým zložením: *Prunus padus*, *Acer sp.*, *Betula ssp.*, *Salix sp.*, *Coryllus avellana*, *Sambucus nigra*, *Prunus spinosa*.

Brehové porasty

NSKV ako líniová zeleň sa vyskytuje formou brehových porastov miestnych tokov, kde prevažuje v zastúpení *Populus ssp.*, *Salix alba*, *Salix fragilis*, *Salix caprea*, *Frangula alnus*, *Alnus glutinosa*, *Alnus incana*, *Acer pseudoplatanus*, *Coryllus avellana*.

Fytocenologická pestrosť a biodiverzita zachovalých pôvodných biotopov vytvára dobré podmienky pre existenciu pôvodných zoocenóz. Od bezstavovcov, cez obojživelníky a avifaunu až po cicavce. Zo zástupcov vzácných druhov avifauny sa tu vyskytuje orol krikľavý (*Aquila pomarina*), orol skalný (*Aquila chrysaetus*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), tetra obyčajná (*Lyrurus tetrix*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), d'ateľ bielochrbtý (*Dendrocopus martius*), trasochvost biely (*Motacilla alba*) a ďalšie. Cicavce sú zastúpené bohatým výskytom jelenej a diviačej zveri. Na vhodnú potravinovú bázu sú viazaní predátori ako vlk obyčajný (*Canis lupus*).

Poznámka:

Na celom k. ú. sa môžu vyskytovať biotopy mnohých chránených druhov fauny a flóry v zmysle zákona o OPaK a vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o OPaK. Keďže presná lokalizácia týchto biotopov je predmetom utajovaných informácií z dôvodu prísnej ochrany týchto druhov, nie je cieľom tohto elaborátu identifikovať v grafickej podobe jednotlivé biotopy vzácných druhov fauny a flóry.

Mokrade

Rastlinstvo vodných tokov sa predovšetkým viaže na pobrežnú a príbrežnú zónu v alúviu toku, vytvárajúc tak sprievodnú vegetáciu toku, patriacu k podhorským lužným lesom.

Biotopy národného a európskeho významu. Najcennejšie rastlinné spoločenstvá viazané na určité stanovištia – relatívne prirodzené, i poloprirodzené - patria k biotopom národného alebo európskeho významu.

K charakteristickým porastom v dolinách patria rôzne typy jelšín, ktorých výskyt je podmienený ekologickými a klimatickými činiteľmi, expozíciou a nadmorskou výškou. Na vlhkých miestach lesného ekosystému sú bežne zastúpené tieto bylinné druhy: šafrán spišský, deväťsil biely, slezinovka striedavolistá,

záružlie močiarme, žerušnica horká, sitina, nezábudka, túžobník brestový, škripina lesná, čerkáč peniažtekový, ľuľok sladkohorký, mäta dlholistá, iskerník plazivý a netýkavka žliazkastá. Charakteristickým prvkom tunajšej prírody sú svahové lúkyseverozápadne od miestnej časti Tal'ka. Na lúkach a pasienkoch sa vyskytuje iskerník prudký, kostrava lúčna, psiarka lúčna, reznáčka laločnatá, psinček tenučký, skorocel kopijovitý, šalvia lúčna. Z krovín je zastúpený hloh, ruža šípová, slivka trnková a zob vtáčí. Uplatňujú sa tu predovšetkým teplomilné druhy, často v blízkosti druhov veľmi náročných na teplo. Horské druhy sú reliktnami z poslednej ľadovej doby. Ďalšími predstaviteľmi vzácných teplomilných rastlín sú žltokvitnúci cesnak žltý (*Allium flavum*). Bohato sú zastúpené mednička brvitá (*Melica ciliata*), rebríček panónsky (*Achillea panonica*) a marinka psia (*Asperula cynanchica*).

Fauna

Zoogeografické členenie

Riešené územie podľa Čepeláka (Atlas SSR, 1980) patrí do provincie Karpaty, do oblasti Vnútrokarpatské znížieniny, panónska oblasť, juhoslovenský obvod, Košický okrsok.

Živočíšne druhy zistené v území

Z teplomilných druhov sa do tejto oblasti prisťahovala hrdlička záhradná, škovránok poľný, pipíška obyčajná. Z cudzích škodcov sa tu rozšírila pásavka zemiaková. Na zvyšnom území patriacom do oblasti listnatých a zmiešaných lesov to sú slimák obyčajný, húseničiar pižmový, bystruška lesklá, roháč obyčajný, fúzač veľký.

Veľmi bohatú faunu majú oblasti listnatých a zmiešaných lesov. Okrem veľkého množstva nižších živočíchov sú početne zastúpené aj stavovce. Z cicavcov, žijú v lesoch a na okrajových oblastiach kultúrnej stepi jež, krt, jazvec, hranostaj, tchor obyčajný a lasica. Bohato je tu zastúpené vtáctvo. Okrem drobného spevavého vtáctva, pinka, hýľ, sýkorka, stehlík, žijú tu hrdlička, straka obyčajná, havran, vrana, kavka. Z plazov sa tu nachádzajú jašterica, viaceré druhy užoviek, vretenica. Vo vodných tokoch žijú pstruhy, menej raky. Hlavnou zverou lesa je jelenia zver, pridružená je srnčia a diviacia zver. V dôsledku prudkého zvýšenia počtu vlkov v posledných rokoch sa počet jelenej, srnčej a diviacej zveri znížil. Z drobnej zveri sa vyskytuje zajac, veverička, plch, niektoré druhy netopierov. Z mäsožravých živočíchov sa tu najčastejšie vyskytuje líška obyčajná (*Vulpes vulpes*), vzácné sa tu vyskytuje aj mačka divá (*Felis silvestris*), jazvec obyčajný (*Meles meles*), kuna lesná (*Martes martes*). Vo väčších lesných komplexoch sa tu vyskytuje aj rys ostrovid (*Lynx lynx*) a ojedinele aj vlk obyčajný (*Canis lupus*). Poľovnú zver v tejto oblasti zastupujú zajace, srnce a diviaky.

Hojne sú na tomto území zastúpené aj spevavce. Popri drozdovi čiernom (*Turdus merula*), drozdovi plavom (*Turdus philomelos*) a kráľovi spevavých vtákov slávikovi obyčajnom (*Luscinia megarhynchos*) sídli v tunajších remízkach i hrdzavočervená červienka obyčajná (*Erithacus rubecula*) a červenohnedá pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*). Podobné biotopy obýva aj menšia jašterica múrová (*Lacerta muralis*) a jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*). Bohato je zastúpená aj skupina hmyzu. Charakteristickú pestrú zložku fauny tvoria aj motýle vidlochvost ovocný (*Papilio podalirius*), žltáček rešetliakový (*Gonopterix rhamni*), mlynárik žeruchový (*Athocharis cardamines*) a bielopásovce topoľové (*Limenitis populi*).

7. Krajina

A. Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná štruktúra krajiny je výsledkom viacerých faktorov – geologickej stavby, morfológie a reliéfu, pôsobenia hydrologickej siete, odnosu a kumulácie, prispôsobivosti a adaptácie rastlín, živočíchov

a biotopov, pôsobenia antropogénnych činiteľov a socioekonomických procesov prebiehajúcich v riešenom území.

V súčasnej krajinnej štruktúre riešeného územia sú zastúpené orné pôdy (cca 68 ha), trvalé trávne porasty s výmerou 158 ha a sady, záhrady s výmerou 18 ha. Lesné plochy s lesnými porastami sa na území obce nachádzajú vo výmere 97 ha. Nasledujú zastavané plochy (cez 37 ha), vodné plochy (takmer 5 ha) a ostatné plochy (takmer 3 ha).

Lesy sa na území obce Lipníky nachádzajú hlavne na východe až juhovýchode územia obce a v severnej časti územia obce..

Trvalé trávne porasty sú predovšetkým sústredené východne až juhovýchodne, kde sa mozaikovitostriedajú s enklávami NSKV a orných pôd.

Orná pôda je sústredená vo veľkoblokovom usporiadaní okolo zastavaného územia obce Lipníky.

Vodné plochy sú predovšetkým reprezentované riekou Ladianka a jej prítokom.

Kategória záhrad, ovocných sádov a viníc je sústredená predovšetkým do zastavaného územia obce.

Zastavané plochy reprezentuje sídlo Lipníky, ostatné plochy predovšetkým komunikačné línie.

B. Vnímanie krajiny, scenéria

Potenciál estetického vnímania krajiny je v riešenom území a okolí na vysokom stupni. Estetické vnímanie krajiny v našom konkrétnom prípade nemôžeme zredukovať na plošný rozsah územia Lipníky. V prvom rade estetické vnímanie krajiny začína zrakovým vnemom a až potom sa dostáva do pocity polohy. Zrakový vnem prekračuje administratívne hranice obce a v podstate siaha až po obzor daný nerovnosťami a výškovou zonálnosťou povrchu („kam oko dovidí“).

V riešenom území miest, z ktorých je možné najlepšie esteticky vnímať krajinu zo všetkými jej prírodnými i poloprírodnými atribútmi, jej historickú štruktúru i s vyslovene antropogénnymi prvkami, nenarušujúcimi krajinu (sídlo) je viacero. Reliéf krajinného segmentu zahrňujúceho územie obce Lipníky, ale i najbližšie okolie, i výškové disproporcie dovoľujú vnímať krajinu riešeného územia z rôznych uhlov pohľadu v horizontálnej i vertikálnej rovine.

Najbežnejší kontakt s krajinou územia obce Lipníky pre návštevníka vzniká z cestnej komunikácie z Lady do Lipníkov, trasovanej cez kataster a cez obec Lipníky do Chmeľova (smer Svidník) a do Pavloviec (smer Vranov nad Topľou).

Podstatne iné vnímanie krajiny vzniká pri pohľadoch z vyvýšených polôh južne od obce (predhorie Slanských vrchov, ktoré sa využívajú aj pri dynamickej rekreácii (pešej turistike),

Zo všetkých vyvýšených polôh sa zároveň otvára pohľad na obec Lipníky.

Celkovo je krajina riešeného územia a okolia vnímaná ako únosne narušený segment krajiny. Čiastočne je vnímaná aj historická štruktúra krajiny obce Lipníky. Scenériu územia obce Lipníky je možné z pohľadu estetického vnímania hodnotiť pozitívne.

C. Ekologická stabilita

Pre potreby výpočtu tohoto koeficientu sú ekologicky najhodnotnejšie prirodzené krajinné prvky - predovšetkým lesy, lúky, pasienky, vodné plochy, ktorým pri výpočte priradujeme vysoké hodnoty koeficientu ekologickej významnosti. K ekologicky najmenej hodnotným prvkom krajinnej štruktúry patria antropogénne prvky s nepriaznivým vplyvom na krajinu ako sú predovšetkým zastavané plochy vrátane priemyselných a poľnohospodárskych areálov, komunikačných ťahov a tiež plochy intenzívne využívaného poľnohospodárskeho pôdneho fondu – orná pôda.

$$KES = \frac{68 \times 0,77 + 18 \times 3,0 + 152 \times 4,0 + 97 \times 5,0 + 5 \times 4,0 + 37 \times 1,0 + 3 \times 0,5}{379}$$

379

Koeficient ekologickej stability pre k.ú. Lipníky je 3,312. Táto hodnota vyjadruje kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v katastrálnom území. Pre úplnosť je však potrebné poznamenať, že táto dosiahnutá hodnota obsahuje iba kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinskej štruktúry a nezahrňuje kvalitatívny rozmer prvkov súčasnej krajinskej štruktúry ako ani napr. znečistenie zložiek životného prostredia. Hodnota KES 3,312 v riešenom území vyjadruje, že riešené územie má stupeň KES na úrovni priemernej hodnoty stupňa ekologickej stability. Pri detailnejšom hodnotení koeficientu ekologickej stability možno konštatovať, že vo východnej a juhovýchodnej časti riešeného územia sa vyskytujú plochy lesov, ktoré sú obklopené veľkými blokmi trvalých trávnych porastov, ktoré predstavujú cca 1/3 výmery riešeného územia. V časti riešeného územia sa nachádzajú plochy trvalých trávnych porastov a orných pôd, ktorých výmera zaberá cca 40 % riešeného územia.

Plochy a línie zabezpečujúce a ovplyvňujúce ekologickú stabilitu katastrálneho územia obce Lipníky vymedzené ako prvky ÚSES sú opísané v nasledujúcej kapitole.

D. Ochrana krajiny

Ochrana krajiny v konkrétnom prípade územia obce Lipníky spočíva v ochrane prírodného a historického potenciálu, ktorým územie disponuje.

Prírodný potenciál diktujúci scenériu krajiny je súborom odlišných morfológických, reliéfnych daností, prípadne i činiteľov, ktoré sa podieľajú na jej tvorbe nezávisle i závisle od človeka. V krajine obyčajne jej primárny charakter diktujú dominantné prírodné prvky, vďaka ktorým vzniká unikátny neopakovateľný obraz krajiny.

Odlišné morfológické a reliéfne danosti vznikajú v krajine obce Lipníky v súvislosti s existenciou viacerých geomorfologických celkov (ich častí), charakterizovaných odlišnou geologickou stavbou, navzájom úplne odlišných až do takej miery, že už na prvý pohľad pôsobia ako takmer samostatné krajinné segmenty.

V prípade krajiny územia obce Lipníky a je to v prvom rade južný segment územia predhoria Slanských vrchov, ktorý vytvára síce kompaktný, ale zároveň aj rôznorodý celok. Naviac krajinu obce Lipníky nie je možné ponímať bez priamych väzieb na širšie okolie.

V krajine obce Lipníky v prvom rade je teda potrebné chrániť svojráz základných krajinných segmentov (do krajiny zasahujúcich geomorfologických celkov) – chrániť a výškovú zonáciu na východe územia obce a rozvoľnenú krajinu s oveľa väčším reliéfom v západnej časti územia obce.

Zároveň je potrebné v rámci globálnej ochrany krajiny podporovať také socioekonomické procesy (lesné hospodárstvo, poľnohospodárstvo, podnikanie, turizmus), ktoré v konečnom dôsledku nebudú zásadne meniť jej súčasné, ale aj historické atribúty.

Ochrana krajiny nespočíva len v zabezpečovaní jej obrazu, ale aj v podporovaní menej postrehnuteľných prírodných procesov odohrávajúcich sa v abiote i biote krajiny, v jej prírodných zložkách a prvkoch a väzbách medzi prostredím a organizmami. Aby sa tieto väzby a procesy ustrážili, je potrebné veľmi citlivo zvažovať každý zásah do prírodného prostredia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja (nielen vo vzťahu k človeku).

Zároveň je potrebné ako doklad historického pôsobenia spoločenstva ľudí v krajine, ale aj ako zdroj lokálpatriotizmu a regionálnej ekonomiky, zachovať prírodno-historickú štruktúru krajiny a segment historickej štruktúry vo väzbách na sídlo.

8. Územne chránené časti prírody

A. Chránené územia národného významu

V katastrálnom území obce Lipníky sa nenachádzajú žiadne chránené územia národnej siete.

B. Európska sústava chránených území – NATURA 2000

V katastrálnom území obce Lipníky sa nenachádza žiadne územie v rámci siete území NATURA 2000

C. Územný systém ekologickej stability

Časti prírody a krajiny, ktorých zachovanie v ich pôvodnom alebo približne v pôvodnom prírodnom stave je dôležité pre zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, sa vyčleňujú ako prvky územného systému ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“).

V rámci RÚSES okresu Prešov, 2010 bol vypracovaný návrh tvorby územného systému ekologickej stability ktorý v nami riešenom území zahŕňa:

- biocentrá, biokoridory a interakčné prvky na nadregionálnej úrovni (Nadregionálny ÚSES),
- biocentrá, biokoridory a interakčné prvky regionálnej úrovni (Regionálny ÚSES)
- biocentrá, biokoridory a interakčné prvky miestnej úrovni (Miestny ÚSES).

C. 1. Nadregionálny územný systém ekologickej stability

Do katastrálneho územia obce Lipníky podľa RÚSES okresu Prešov zasahuje prvok z nadregionálneho ÚSES.

C. 2. Regionálny územný systém ekologickej stability

Keďže z hľadiska zákona o OPAK sa na území nevyskytujú osobitne chránené územia národnej siete, návrh MÚSES zabezpečuje tiež ochranu významných krajinných prvkov.

Návrh MÚSES sledoval podchytenie tých významných krajinných prvkov, ktoré jednak vytvárajú charakteristický ráz krajiny a jednak majú multifunkčnú funkciu v zmysle udržiavania ekologickej stability. Navrhované prvky MÚSES sú:

V juhovýchodnej časti do katastra zasahuje do katastra regionálne biocentrum Petič (RBC).

Po východnom okraji katastra v juhozápadným smerom prebieha regionálny biokoridor Petič – Lysá hora (RBk).

Od RBC Petič severným smerom prebieha regionálny biokoridor Lysá hora – Pavlovce –Tajch.

Miestne biocentrá – MBc Tal'ka medzi obcou Lipníky a Lipníky – Tal'ka a miestne biocentrum MBc Kapeľuch na plochách lesov a lúk severne od Lipníky – Tal'ka.

Miestne biokoridory – Brehové porasty potoka Ladianka (MBk 1) a pravostranne sa napájajú porasty pravostranného bezmenného prítoku - miestneho biokoridoru (MBk 2) a porasty ľavostranného bezmenného prítoku (MBk 3).

Interakčné prvky (IP 1 – IP 2) sú tvorené hlavne trvalými trávnyimi porastmi s enklávami NSKV na plochách južne a juhovýchodne od obce. V poľnohospodárskej krajine zabezpečujú blahodarný vplyv na okolitú antropogénnu krajinu a zastavané územie, ako aj na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom. IP majú pôdu ochrannú, retenčnú a protieróznú funkciu.

Prvky ÚSES na všetkých úrovniach je potrebné akceptovať ako záujmové územia ochrany prírody ako územia s ekostabilizačnou funkciou a nezasahovať do nich takými aktivitami, ktorými by bola narušená ich funkcia.

C.3 Významná krajinotvorná (mimoľesná) zeleň

Stromovitá a krovitá zeleň pozdĺž prítokov

Prvok tvoria bezmenné prítoky potoka Ladianka, ktorý je súčasťou lesných komplexov, v rámci niektorých ekologických funkcií prepájajú krajinu s nadregionálnym biocentrom Petič.

9. Obyvateľstvo

Údaje o obyvateľstve a bytovom fonde boli analyzované na základe výsledkov zo sčítania ľudu, domov a bytov k roku 2011 za obec.

Index vitality populácie:

$$Ip = \frac{0-14}{65+} \cdot 100 = \frac{70}{61} \cdot 100 = 114$$

Hodnoty indexu Ip:	nad 300	veľmi progresívny typ populácie
	200 - 300	progresívny
	151 - 200	stabilizovaná rastúca
	121 - 150	stabilizovaná
	101 - 120	stagnujúca
	do 100	regresívna

Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa veku:

	0 - 4	5 - 9	10 -14	15 -19	20- 24	25 -29	30-34	35 -39	40 -44	45-49	50-54
muži 224	3	8	16	23	18	17	22	20	20	19	17
ženy 239	9	11	23	14	25	12	17	19	15	17	18
spolu 463	12	19	39	37	43	29	39	39	35	36	35

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa veku:

	55 - 59	60 - 64	65 -69	70 -74	75- 79	80 -84	85-89	90 -94	95 -99	100+	nezistené
muži 881	14	9	6	6	5	1	0	0	0	0	0
ženy 928	8	8	18	10	10	1	4	0	0	0	0
spolu 1809	22	17	24	16	15	2	4	0	0	0	0

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku:

Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku		
spolu	vo veku						Pred produktívnym	V produktívnom	V poproduktívnom
	0 - 14	muži 15 - 64	ženy 15- 64	muži 65+	ženy 65+	nezis- tené			
463	70	179	153	18	43	0	15,1	71,7	13,2

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 mala obec Lipníky 463 trvale bývajúcich obyvateľov a z toho bolo 15,1% v predproduktívnom, 71,7 % v produktívnom a 13,2 % vo veku poproduktívnom.

Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity:

Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúcich obyvateľov %	Z toho	
spolu	muži	ženy		Ekonomicky aktívni	Podiel ekonomicke činných obyvateľov z trvale bývajúcich obyvateľov %
463	224	239	49,18	228	49,2

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Podľa údajov zo sčítania uskutočnenom v roku 2011 žilo v obci Lipníky 880 ekonomicky aktívnych obyvateľov, čo je 48,65% z celkového počtu osôb.

Obyvateľstvo podľa vierovyznania v obci Lipníky:

Rímskokatolícka cirkev	Gréckokatolícka cirkev	Pravoslávna cirkev	Evanjelická cirkev augsburského vyznania	Reformovaná kresťanská cirkev	Náboženská spoločnosť svedkovia Jehovovi	
240	29	0	173	1	1	

pokračovanie

Evanjelická Cirkev metodistická	Kresťanské zbory	Apoštolská cirkev	Bratská jednota baptistov	Cirkev bratská	Ústredný zväz židovských náboženských obcí
1	0	0	0	0	0

pokračovanie

Starokatolícka cirkev	Cirkev adventistov siedmeho dňa	Cirkev československá husitská	Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	Novoapostolská cirkev	Bahájske spoločenstvo
0,	0	0	0	0	0

pokračovanie

Územný plán obce Lipníky– Návrh

iné	bez vyznania	nezistené
0	0	10

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011, Štatistický úrad Slovenskej republiky

V obci Lipníky z hľadiska náboženského vierovyznania absolútne prevláda rímskokatolícka cirkev (52,7%), Evanjelická cirkev augsburského vyznania (38,0%) a gréckokatolícka cirkev (6,3 %). 2,2 % obyvateľov nemá zistené vierovyznanie.

Obyvateľstvo podľa národnosti k roku 2011:

slovenská	maďarská	rómska	rusínska	ukrajinská	česká	nemecká	poľská
461	0	0	0	0	0	1	0

pokračovanie

chorvátska	srbská	ruská	židovská	moravská	bulharská	ostatné	nezistená
0	0	0	0	0	0	0	1

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Z hľadiska národnostnej štruktúry žije v obci Lipníky 99,5% obyvateľov slovenskej národnosti. Obyvateľstvo rómskej národnosti je špecifickou skupinou obyvateľstva, ktoré sa vo väčšine nehlási k svojej národnosti a tak ich podiel v obci z oficiálnych výsledkov nezodpovedá reálnym údajom.

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie obyvateľov k roku 2011:

základné	učňovské (bez maturity)	stredné odborné (bez maturity)	úplné učňovské (s maturitou)	úplné stredné odborné (s maturitou)	úplné stredné všeobecné
74	85	45	22	93	18

pokračovanie

vyššie odborné	vysokoškolské bakalárske	vysokoškolské mag., inž., dokt.	vysokoškolské doktorandské	bez vzdelania	nezistené
5	12	37	0	70	2

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Prevažná časť obyvateľstva v obci Lipníky z hľadiska dosiahnutého vzdelania je na priemernej vzdelanostnej úrovni.

Údaje o bytovom fonde

V obci Lipníky bol k roku 2011 nasledovný stav domového fondu:

domy spolu	trvale obývané domy		neobývané domy	byty spolu	trvale obývané byty		neobývané byty
	spolu	z toho rodinné domy			spolu	z toho v rodinných domoch	
155	126	122	29	163	132	128	21

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011, Štatistický úrad Slovenskej republiky

V roku 2011 bolo v obci Lipníky spolu 155 domov, z čoho trvale obývaných bolo 126, t.j. 81,3%. Počet bytov dosiahol v obci v roku 2011 hodnotu 163, z toho trvale obývaných bolo 132 (80,9%).

Podľa počtu trvale bývajúcich obyvateľov pripadá 3,7 osôb na jeden trvalo obývaný byt.

Podľa údajov Obecného úradu mala obec Lipníky ku koncu roka 2018 cca 1966 obyvateľov. Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci Lipníky je v ÚPN obce riešený návrh plôch pre bývanie na umiestnenie predovšetkým malopodlažnej zástavby k roku 2040 pre cca 850 obyvateľov s nárastom cca 400 obyvateľov od roku 2018, čo pri predpokladanej terajšej obľobnosti cca 3,9 obyvateľov na 1 byt, predstavovala by bola potreba cca 142 nových bytov (b.j.), t.z. približne 138 rodinných domov.

10. Kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Kultúrne a historické pamiatky

Obec Lipníky patrí k najmladším obciam na Slovensku. Vznikla spojením osád: Lipníky, Tal'ka a Podhrabina do jedného sídelného celku s vlastnou obecnou správou. Každá z nich má svoju históriu. Lipníky pôvodne existovali ako osada Šarišskej Poruby. K obci Nemcovce boli pričlenené až v roku 1971. Osada Tal'ka bola súčasťou Nemcoviec už i v dávnejšej minulosti. Podhrabina začala vznikať až po 1. svetovej vojne. 28.8.1990 bola uznesením rady ONV v Prešove obec Lipníky schválená za samostatnú s časťami Tal'ka a Podhrabina.

Historicky staršou ako Lipníky je osada Tal'ka. Vznikla v dvadsiatych rokoch 14. storočia.

Prvá písomná zmienka o Tal'ke je z roku 1318. Vtedy zemanovia z Chmeľovca predali Tomášovi, synovi Bartolomeja a jeho príbuzným časť majetku po maďarsky nazývaného Naghtelek, ktorý dovtedy patrila do chotára Chmeľovca. Pomenovanie Tal'ka vzniklo z maďarského telek - pozemok a pôvodne označovalo časť chotára. Len neskôr sa používalo na pomenovanie osady Tal'ka, ako uvádza spomínaný historik, bola v 14. - 15. storočí zemianskou osadou. V prvej polovici 16. storočia sídlisko zaniklo.

Názov osady Lipníky vznikol rovnakým spôsobom ako pomenovanie Tal'ka. To znamená, že pôvodne bola ním označovaná časť chotára. V literatúre i v starých listinách sa vyskytuje v podobe Lipník. Lipníky pôvodne boli osadou Šarišskej Poruby a Šarišská Poruba bola majetkovou súčasťou panstva z Kapušian.

Prvá zmienka o Šarišskej Porube je z roku 1410 a tá sa vzťahuje aj na Lipníky. Z toho vyplýva, že v osade už i vtedy stáli prvé domy.

Archeologické pamiatky a lokality

Krajský pamiatkový úrad Prešov určil na základe evidovaných archeologických lokalít územie s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi:

- Plocha osady Tal'ka – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku (1. Písomná zmienka k roku 1318).

Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového v spolupráci s príslušným stavebným úradom pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk aj mimo území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi v procese územného a stavebného konania.

Nie je možné však vylúčiť predpoklad výskytu neznámych archeologických objektov a nálezov aj mimo známych archeologických lokalít a preto je potrebné pri stavebnej činnosti na území obce oznámiť takýto nález Krajskému pamiatkovému úradu Prešov, ktorý zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní.

Pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na Krajský pamiatkový úrad Prešov, ktorý v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní. Krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov.

Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, v spolupráci s príslušným stavebným úradom pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk aj mimo území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi v procese územného a stavebného konania.

Stavebník je povinný postupovať v zmysle § 40 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon).

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Paleontologické náleziská

V katastri obce Lipníky sa nenachádzajú paleontologické náleziská.

Významné geologické lokality

V katastri obce Lipníky sa nenachádzajú významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

V katastrálnom území obce Lipníky nie sú evidované iné zdroje znečistenia okrem zdrojov a činností spomenutých v predchádzajúcich kapitolách.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Súčasný najdôležitejší environmentálny problém obce je možno zhodnotiť nasledovne:

- nedostatočná protipovodňová ochrana, hrozba povodňových záplav,
- absencia ochrany zastavaného územia pred povrchovými vodami,
- nedostatočná prietoková kapacita vodných tokov v zastavanom území,
- nedostatočne vybudované záchytné priekopy a rigoly pre odvádzanie dažďových vôd v zastavanom území mesta,

Na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží nie je evidovaná žiadna environmentálna záťaž:

Ako **ostatné environmentálne problémy** v katastri obce je možné určiť aj:

- plošnú eróziu na plochách s aplikáciou nesprávnych agrotechnických opatrení na poľnohospodárskej pôde,
- nadmernú sukcesiu na niektorých plochách lúčnych porastov,
- lokálne absencie brehových porastov pozdĺž potokov.

III. Zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

Z významných návrhov, ktoré deklaruje koncept riešenia územného plánu obce Lipníky a ktoré sa o.i. prejavia i v plošnom resp. líniovom zábere územia, patria návrhy:

- plochy bývania a občianskej vybavenosti,
- plochy rekreácie a cestovného ruchu,
- plochy športu,
- plochy výroby, skladov a skládok,
- plochy verejnej zelene,
- cesty I a III. triedy,
- miestne a účelové komunikácie,
- plochy verejného dopravného vybavenia, parkoviská
- úprava vodných tokov a plôch,
- protipovodňová ochrana územia,
- ochrana zastavaného územia pred povrchovými vodami,

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Počet obyvateľov dotknutých navrhovaným riešením územného plánu s predpokladaným demografickým vývojom do roku 2040 je popísaný v časti C, kapitole II. Bod 9. Vzhľadom k tomu, že riešenie ÚPN navrhuje prevažne také nové funkčné plochy a stavby, z ktorých viaceré sú potrebné pre zlepšenie pohody bývania (plochy výstavby RD, plochy občianskeho vybavenia, plochy rekreácie, plochy športu), stavby pre ochranu obyvateľov a ich majetku (protipovodňové opatrenia), stavby na ochranu zložiek životného prostredia (rozšírenie verejného vodovodu a vodojemu, vybudovanie verejnej kanalizácie vrátane výstavby ČOV, stavba zberného dvora) tieto významne negatívne neovplyvnia tam bývajúcce obyvateľstvo. Realizáciou zástavby na navrhovaných plochách výroby a skladov v severovýchodnej alebo severozápadnej časti obce, by nemalo prísť k ovplyvneniu obyvateľstva vzhľadom k tomu, že lokalizácia plôch výroby a skladov je navrhovaná v dostatočnej vzdialenosti od obytných súborov.

Návrh ÚPN obce Lipníky obsahuje také riešenia, ktoré by v sebe nemali niesť riziká ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva, ktoré by nemali mať negatívne sociálno-ekonomické dopady alebo by významne narušovali pohodu a kvalitu života, resp. stav životného prostredia. Koncept riešenia ÚPN obce Lipníky obsahuje riešenia, hlavne riešenie dopravy (parkoviská, autobusové zastávky, miestne komunikácie), odkanalizovania obce vrátane vybudovania ČOV a dobudovania technickej infraštruktúry, občianskej vybavenosti, sociálnej infraštruktúry a zároveň návrhy na dotvorenie MÚSES a ďalšie ekostabilizačné opatrenia, ktoré z vyššie uvedeného hľadiska so sebou prinášajú celý rad pozitívnych riešení na skvalitnenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Prechodné, krátkodobé zhoršenie životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce môže byť vyvolané vplyvom stavebných aktivít a to zvýšenie hlučnosti, zvýšenie prašnosti, zvýšenie produkcie odpadov (hlavne stavebných odpadov). Jedná sa o prechodné, krátkodobé zhoršenie životného prostredia obyvateľstva, čo z dlhodobého hľadiska neznamena zvýšené riziko.

Obec Lipníky má pomerne kvalitné prírodné zázemie trvalými trávnyimi porastami a vodnými tokmi. Tieto predstavujú potenciál pre rozvoj miestnych rekreačných aktivít, ktoré sú v koncepte riešenia územného plánu obce Lipníky prezentované funkčnými plochami rekreácie a športu, z ktorých dominuje návrh v severnej časti územia obce a ich technického dopravného zázemia, ktoré popri iných funkciách môžu byť využité na rekreačné aktivity miestnych obyvateľov. Realizácia rekreačných aktivít v katastri obce Lipníky bude mať pozitívny sociálny dopad na obyvateľstvo i prípadne i na jeho ekonomické aktivity.

2. Vplyvy na horninové prostredie

Územný plán obce obsiahnutý v tejto územno-plánovacej dokumentácii nebude mať v riešenom území podstatný vplyv na horninové prostredie. Keďže plánované aktivity sa v podstatnej miere týkajú už zastavaného územia obce, alebo okrajových častí, o ktoré sa zastavané územie zväčší, v rámci horninového prostredia bude ovplyvnená len povrchová vrstva kvartérnych fluvialných sedimentov – piesky, štrky v priúpäťnej časti s balvanmi a blokmi, íly, piesky, štrky.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa návrhu riešenia ÚPN nepredpokladá významné zmeny v klimatických pomeroch obce, ani okolia.

4. Vplyvy na ovzdušie

Realizácia stavieb a činností podľa ÚPN nevyvolá negatívne zmeny v ovzduší. Územný plán nenavrhuje žiadne prevádzky a činnosti, ktoré by mohli potenciálne významne ovplyvniť kvalitu ovzdušia. Za dodržiavania emisných limitov nie je predpoklad zmeny stavu kvality ovzdušia.

Priemyselná výroba bude ľahká, nezaťažujúca životné prostredie s možnosťou umiestnenie a skladového hospodárstva, zariadenia výrobných služieb so zabezpečením produkcie, odbytu a predaja, správcovského, služobného a pohotovostného bývania.

Zakázaným funkčným využitím, budú činnosti podliehajúce posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie, ktoré sú uvedené v Prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. v platnom znení.

5. Vplyvy na vodné pomery

Vplyvy na vodné pomery v riešenom území budú mať predovšetkým aktivity, plánované v koncepte riešenia ÚPN obce Lipníky a vyjadrené v záväznej časti územného plánu, týkajúce sa vodnej plochy, protipovodňovej ochrany územia, ochrany zastavaného územia pred povrchovými vodami, regulácie vodných tokov a kanalizácie.

Návrh ÚPN obce Lipníky tieto opatrenia nedetailizuje a nekonkretizuje. Na stabilitu a reguláciu vodných pomerov budú mať plánované opatrenia pozitívny vplyv, je ale potrebné v predprojektovej a projektovej príprave riešiť aj vplyvy na širšie ekologické záujmy územia (vrátane udržania kvality biodiverzity, funkčnosti prvkov územného systému ekologickej stability a i.).

Čiastočný vplyv na vodné pomery budú mať niektoré opatrenia týkajúce sa vodného hospodárstva. Vplyv na vodné pomery urýchlením odvedenia dážďových a prívalových vôd a ich zvýšením v krajine v priestore pod zrealizovanými opatreniami (čo má zo širšieho priestorového hľadiska za následok nepriaznivé zmeny v distribúcii týchto vôd mimo zastavaného územia obce) bude mať vybudovanie záchytných priekop a odvádzanie vody z územia rigolmi pozdĺž miestnych komunikácií. Objekty protipovodňovej ochrany podliehajú minimálne zisťovaciemu konaniu podľa § 18 zákona č.24/2006 Z.z. (EIA), v ktorom budú tieto objekty podrobnejšie posúdené z hľadiska ich vplyvu na životné prostredie.

6. Vplyvy na pôdu

V rámci už zastavaného územia obce aktivity deklarované v územno-plánovacej dokumentácii nebudú mať zásadný vplyv na pôdu. V častiach už zastavaného územia, kde tieto aktivity sú plánované, sa maximálne vyskytujú premenené, tzv. antropogénne alebo dokonca spustnuté pôdy, ktoré nemajú z hľadiska bonity zásadný význam.

V miestach rozšírenia zastavaného územia o nové časti, predovšetkým v enklávach, kde sa bude realizovať **bytová zástavba formou rodinných domov**, budú vplyvy na pôdu zásadnejšieho charakteru; bude sa jednať o plošné zábery pôdy, to znamená aj o stratu doterajšej bonity na ornej pôde a TTP, predovšetkým v severnej časti na plochách výroby, v severovýchodnej a východnej časti obce v lokalitách L1 – L6. Zábery poľnohospodárskej pôdy pre realizáciu návrhov UPN O Lipníky predstavujú úhrnné plochu 30,8420 ha.

Súhrnne v zastavanom území obce návrh územného plánu počíta s nasledovnými zábermi:

		Návrh UPN O	
		v ZUOB	mimo ZUOB
Poľnohospodárska pôda	ha	9,8410	20,1490
Lesná pôda	ha	0,0000	0,2420
Nepoľnohospodárska pôda	ha	0,0300	0,8220
Chránená pôda	ha	0,0000	9,7280
Spolu	ha	9,8710	20,9710

Na poľnohospodárskej pôde sú navrhnuté aktivity len v rámci bonitnej triedy 5 až 9.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Teoreticky alebo reálne môžu mať na faunu, flóru a biotopy vplyvy viaceré plánované aktivity, uvádzané v územno-plánovacej dokumentácii.

Sú to predovšetkým bytová výstavba rodinných domov a bytových domov, nové funkčné plochy zelene, úpravy vodných tokov, výstavba parkovísk, pešie prepojenia a cyklotrasy.

Bytová výstavba rodinných a bytových domov, predovšetkým v nových lokalitách môže teoreticky znamenať stratu pobytovej možnosti, resp. hniezdnych možností pre niektoré druhy živočíchov naviazaných na prostredie orných pôd alebo trvalých trávnych porastov. V prípade nových plôch, pri ktorých sa rozšíri zastavané územie obce Lipníky, sú vzhľadom na veľkosť plôch a situovanie na okraji obce straty nepodstatné. Významné druhy živočíchov, predovšetkým chránených, nie sú na plochách určených na bytovú výstavbu evidované.

Nové funkčné plochy zelene (verejnej, vyhradenej, líniovej), podobne ako existujúce plochy sú vo všeobecnosti prínosom pre zlepšenie kvality biodiverzity územia, predovšetkým z hľadiska obsadzovania niektorými chránenými druhmi alebo skupinami živočíchov.

Pri dopĺňaní alebo nahradzovaní líniovej zelene – sprievodnej vegetácie tokov z dôvodu protipovodňovej ochrany zastavaného územia je však potrebné rešpektovať skutočnosť, že dôjde k čiastočnej likvidácii cenných biotopov a strate stanovištných, pobytovej, reprodukčných i potravných možností organizmov na zasiahnutom úseku.

Eliminácia týchto javov, prípadne ich zmiernenie alebo náhrada je možná pri rešpektovaní podmienok určených zo strany odbornej organizácie a štátnej správy ochrany prírody a krajiny v správnom konaní a konzultáciami v predprojektovej alebo projektovej príprave.

Úpravy vodných tokov majú vo všeobecnosti predovšetkým negatívny vplyv na organizmy tam žijúce, na biodiverzitu, na pobrežné biotopy a na funkciu biokoridoru. Tieto prejavy sú obyčajne vyhrotené pri reguláciách vodných tokov v zastavanom území mesta, ak sa realizujú výlučne technickými prostriedkami a metódami.

Reálne v obci sú potoky zbavené pôvodnej vegetácie, pôvodného biotopu a ich úpravy, zohľadňujúce ekologické požiadavky, sú potrebné (opäť je potrebné rešpektovať návrhy neodporujúce ekologickým požiadavkám). Protipovodňová ochrana a v rámci nej vykonávané činnosti podliehajú samostatnému hodnoteniu vplyvov na životné prostredie podľa § 18 zákona č.24/2006 Z.z. (EIA).

8. Vplyvy na krajinu

Úseky navrhovaných cykloturistických trás by nemali byť, pri ich vhodnom situovaní v teréne a použití vhodnej, s prírodným prostredím kompaktnej technológie, výrazným rušivým prvkom v území. Už aj t.č. sú v teréne evidentne „vychodené trasy“ vytvorené miestnymi obyvateľmi resp. turistami.

Brehové úpravy na toku Ladianka a jeho bezmenných prítokoch s protipovodňovou ochranou, v závislosti od vybranej miery technického riešenia ochrany, môžu podstatne zmeniť obraz dotknutého úseku rieky. Dominancia technického riešenia protipovodňovej ochrany v riešených úsekoch, by mohla následne eliminovať výsadbou náhradnej sprievodnej vegetácie toku autochtónnymi druhmi drevín. Podrobnejšie podmienky minimalizujúce dopad protipovodňovej ochrany by mali vzniknúť z procesu posudzovania tejto činnosti podľa zákona č.24/2006 Z.z. (EIA), ktorému tento druh činnosti podlieha.

9. Vplyvy na územne chránené časti prírody

Navrhované riešenie územného plánu obce Lipníky nepočíta so zásahmi do chránených území. Orgán ochrany prírody detailnejšie zhodnotí navrhované lokality a prípadne určí konkrétne podmienky pre ich realizáciu tak, aby bol eliminovaný zásah do biotopov európskeho významu a biotopov druhov európskeho významu.

Navrhované protipovodňové opatrenia, ktorými sú stavby na umiestnenie ochrany intravilánu pred povrchovými vodami zasiahnu určité úseky miestnych hydrických biokoridorov. Tieto objekty protipovodňovej ochrany podliehajú zisťovaciemu konaniu podľa zákona č.24/2006 Z.z. (EIA) v z. n. p. a ich realizácia by mala zabezpečiť zvýšenú protipovodňovú ochranu obyvateľov a ich majetku, pri určitom negatívnom zásahu do vodných ekosystémov, ktorý však môže byť eliminovaný uplatnením čo najväčšej miery ekologického spôsobu realizácie týchto protipovodňových opatrení.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziská

Predpokladá sa výskyt archeologických artefaktov v historickom jadre obce pri zásahoch do pôdneho krytu, územný plán sa však historického jadra dotýka v minimálnej miere.

V súčasnosti známe kultúrne a historické pamiatky obce Lipníky nie sú dotknuté územným plánom.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Územný plán obce nedeklaruje vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality, keďže sa na území obce nenachádzajú.

12. Iné vplyvy

Iné vplyvy na životné prostredie, vyvolané realizáciou územno-plánovacej dokumentácie sa nepredpokladajú.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Dokumentácia ÚPN obce Lipníky je vypracovaná v súlade s § 2 ods.1 písm.g) zákona č.50/1976 Zb. (stavebný zákon), ktorý stanovuje, že územné plánovanie „určuje zásady využívania prírodných zdrojov, podmienok územia a celého životného prostredia, aby sa činnosťami v ňom neprekročilo únosné zaťaženie územia, aby sa vytvárala a udržiavala ekologická stabilita krajiny“.

Navrhované funkčné plochy, činnosti a stavby infraštruktúry obsiahnuté v ÚPN obce Lipníky budú mať určitý vplyv na životné prostredie, avšak na úrovni informácií, ktoré poskytuje ÚPN, nie je predpoklad ich významného negatívneho vplyvu na životné prostredie obce a jej širšieho okolia. Regulácia činností a stavieb realizovaných v budúcnosti podľa návrhu ÚPN obce Lipníky tak, aby zabezpečila minimalizáciu vplyvov na životné prostredia, musí byť zabezpečená dodržaním ustanovení ostatných právnych predpisov uplatňujúcich sa v ochrane a tvorbe životného prostredia:

- v oblasti komplexnej ochrany životného prostredia

- Zákon č. 142/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, s účinnosťou od 15. 6. 2017
- Zákon 312/2016 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Úplné znenie zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Časová verzia predpisu účinná od 1. 1. 2017.
- Zákon č.128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s účinnosťou od 1. 8. 2015
- Zákon č.314/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, s účinnosťou od 1. 1. 2015
- Zákon č. 180/ 2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ide o §42 Zrušovacie ustanovenia, Čl. VI.)

- na úseku ochrany ovzdušia:

- Zákon č. 194/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
- Zákon 293/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
- Zákon 350/2015 Z. z, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Zákon MŽP SR č. 318/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší
- Zákon NR SR č. 137/2010 Z. z. o ovzduš
- Zákon NR SR č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení zákona č. 161/2001 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z., zákona 478/2002 Z. z., zákona č. 525/2003 Z. z., zákona č. 587/2004 Z. z., zákona č. 571/2005 Z. z., zákona č. 203/2007 Z. z., zákona č. 529/2007 Z. z., zákona č. 515/2008 Z. z. a zákona č. 286/2009 Z. z.
- vyhláška MŽP SR č.31/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú národné emisné stropy a celkové množstvo kvót znečisťujúcich látok
- vyhláška MŽP SR č. 314/2010 Z.z. ktorou sa ustanovuje obsah programu znižovania emisií zo stacionárnych zdrojov ZO a obsah údajov a spôsob informovania verejnosti.
- vyhláška MP,ŽPaRR č.356/2010 Z.z. ktorou sa ustanovuje obsah programu znižovania emisií zo stacionárnych zdrojov ZO a obsah údajov a spôsob informovania verejnosti.

- na úseku ochrany vôd:

- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z., zákona č. 230/2005 Z. z., zákona č. 479/2005 Z. z., zákona č. 532/2005 Z. z., zákona č. 359/2007 Z. z., zákona č.

514/2008 Z. z., zákona č. 515/2008 Z. z., zákona č. 384/2009 Z. z., zákona č. 134/2010 Z. z., zákona č. 556/2010 Z. z., zákona č. 258/2011 Z. z., zákona č. 408/2011 Z. z., zákona č. 306/2012 Z. z., zákona č. 321/2012 Z. z., zákona č. 180/2013 Z. z., zákona č. 32/2014 Z. z., zákona č. 409/2014 Z. z., zákona č. 262/2015 Z. z. a zákona č. 303/2016 Z. z., zákona č. 277/2017 Z. z., zákona č. 51/2018 Z. z.

- Zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 306/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 119/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výkone odborného technicko-bezpečnostného dohľadu nad vodnými stavbami a o výkone technicko-bezpečnostného dozoru
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 457/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o náležitostiach manipulačného poriadku vodnej stavby
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 433/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o využívaní hydroenergetického potenciálu vodných stavieb
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd
- Nariadenie vlády SR č. 167/2015 Z. z. o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky
- Nariadenie vlády SR č. 282/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú prahové hodnoty a zoznam útvarov podzemných vôd
- Nariadenie vlády SR č. 201/2011 Z. z., ktorým sa ustanovujú technické špecifikácie pre chemickú analýzu a monitorovanie stavu vôd
- Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami
- Zákon NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 204/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vykonávaní predpovednej povodňovej služby
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 159/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vyhodnocovaní výdavkov na povodňové zabezpečovacie práce, povodňové záchranné práce a povodňové škody
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 252/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o predkladaní priebežných správ o povodňovej situácii a súhrnných správ o priebehu povodní, ich následkoch a vykonaných opatreniach
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 261/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov a postup ich schvaľovania
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 313/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o predbežnom hodnotení povodňového rizika a o jeho prehodnocovaní a aktualizovaní
- Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja č. 419/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vyhotovovaní máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika, o uhrádzaní výdavkov na ich vypracovanie, prehodnocovanie a aktualizáciu a o navrhovaní a zobrazovaní rozsahu inundačného územia na mapách
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 112/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu, prehodnocovaní a aktualizácii plánov manažmentu povodňového rizika

- na úseku ochrany pôdneho fondu a ochrany lesa:

- zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v z.n.p.
- NV č. 58/2013 Z. z.
- zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v z.n.p.

- zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve

- na úseku ochrany prírody a krajiny:

zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v z.n.p.

- vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov

- na úseku odpadového hospodárstva:

- zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch
- Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
- zákon č. 329/2018 o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

- na úseku hluku:

- Zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí v znení zákona č. 170/2009
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 43/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o strategických hlukových mapách a akčných plánoch ochrany pred hlukom v znení nariadenia vlády SR č. 258/2008 Z. z., nariadenia vlády SR č. 150/2018 Z. z.
- Nariadenie vlády č. 258/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 43/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o strategických hlukových mapách a akčných plánoch ochrany pred hlukom
- Nariadenie vlády 555/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku
- Nariadenie vlády č. 629/2005 Z. z., ktorým sa mení s dopĺňa NV SR č. 416/2005 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 274/2004 Z. z. o opatreniach na ochranu životného prostredia pred hlukom z lietadiel v znení nariadenia vlády SR č. 376/2004 Z. z.

- na úseku pamiatkovej starostlivosti

- zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v z.n.p.

- na úseku ochrany verejného zdravia

- Zákon NRSR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 140/2008 Z. z., zákona č. 461/2008 Z. z., zákona č. 540/2008 Z. z., zákona č. 170/2009 Z. z., zákona č. 67/2010 Z. z., zákona č. 132/2010 Z. z., zákona č. 136/2010 Z. z., zákona č. 172/2011 Z. z., zákona č. 470/2011 Z. z., zákona č. 306/2012 Z. z., zákona č. 74/2013 Z. z., zákona č. 153/2013 Z. z., zákona č. 204/2014 Z. z., zákona č. 77/2015 Z. z., zákona č. 403/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 355/2016 Z. z., zákona č. 40/2017 Z. z., zákona č. 150/2017 Z. z. a zákona č. 289/2017 Z. z.
- Zákon NRSR č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NRSR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení zákona č. 309/2007 Z. z., zákona č. 140/2008 Z. z., zákona č. 132/2010 Z. z., zákona č. 136/2010 Z. z., zákona č. 470/2011 Z. z., zákona č. 154/2013 Z. z., zákona č. 308/2013 Z. z., zákona č. 58/2014 Z. z., zákona č. 204/2014 Z. z., zákona č. 118/2015 Z. z., zákona č. 128/2015 Z. z. a zákona č. 378/2015 Z. z.
- Zákon NRSR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení zákona č. 290/1996 Z. z., zákona č. 470/2000 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z., zákona č. 23/2002 Z. z., zákona č. 450/2002 Z. z., zákona č. 472/2003 Z. z., zákona č. 546/2004 Z. z., zákona č. 195/2007 Z. z., zákona č. 318/2009 Z. z., zákona č. 114/2010 Z. z.,

zákona č. 349/2011 Z. z., zákona č. 459/2012 Z. z., zákona č. 42/2013 Z. z., zákona č. 36/2014 Z. z., zákona č. 101/2014 Z. z., zákona č. 30/2015 Z. z. a zákona č. 376/2016 Z. z.

- Vyhláška MZ SR č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení vyhlášky č. 97/2018 Z. z.
- Vyhláška MZ SR č. 308/2012 Z. z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku
- Vyhláška MZ SR č. 309/2012 Z. z. o požiadavkách na vodu určenú na kúpanie v znení vyhlášky č. 397/2013 Z. z.
- Vyhláška MZ SR č. 550/2007 o podrobnostiach o požiadavkách na výrobky určené na styk s pitnou vodou
- Vyhláška MZ SR č. 539/2007 Z. z. o podrobnostiach o limitných hodnotách optického žiarenia a požiadavkách na objektivizáciu optického žiarenia v životnom prostredí
- Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 534/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zdroje elektromagnetického žiarenia a na limity expozície obyvateľov elektromagnetickému žiareniu v životnom prostredí
- Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky 237/2009 Z. z.

- na úseku banskej činnosti

- Zákon NR SR č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 49/2018 Z. z.
- Zákon NR SR č. 258/2011 Z. z. o trvalom ukladaní oxidu uhličitého do geologického prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 414/2012 Z. z. ruší sa čl. VIII., zákona č. 39/2012 Z. z. zrušuje čl. VI. a zákona č. 147/2017 Z. z.
- Zákon NR SR č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 563/2009 Z. z. ruší čl. II, zákona č. 255/2011 Z. z., a zákona č. 180/2013 Z. z.
- Zákon NR SR č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov (zákona č. 515/2008 Z. z., zákona č. 384/2009 Z. z., zákona č. 145/2010 Z. z., zákona č. 136/2010 Z. z., zákona č. 268/2010 Z. z., zákona č. 110/2010 Z. z., zákona č. 258/2011 Z. z., zákona č. 409/2011 Z. z., zákona č. 311/2013 Z. z., zákona č. 160/2014 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 315/2016 Z. z., zákona č. 147/2017 Z. z., zákona č. 292/2017 Z. z., zákona č. 49/2018 Z. z. a zákona č. 51/2018 Z. z.)
- Zákon č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (zákona č. 499/1991 Zb., zákona č. 154/1995 Z. z., zákona č. 58/1998 Z. z., zákona č. 533/2004 Z. z., zákona č. 577/2007 Z. z., zákona č. 292/2009 Z. z., zákona č. 145/2010 Z. z., zákona č. 136/2010 Z. z., zákona č. 258/2011 Z. z., zákona č. 350/2012 Z. z., zákona č. 58/2014 Z. z., zákona č. 314/2014 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 315/2016 Z. z., zákona č. 142/2017 Z. z. a zákona č. 177/2018 Z. z.)
- Zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov (zákona č. 498/1991 Zb., zákona č. 558/2001 Z. z., zákona č. 203/2004 Z. z., zákona č. 587/2004 Z. z., zákona č. 479/2005 Z. z., zákona č. 219/2007 Z. z., zákona č. 577/2007 Z. z., zákona č. 73/2009 Z. z., zákona č. 114/2010 Z. z., zákona č. 104/2010 Z. z., zákona č. 258/2011 Z. z., zákona č. 311/2013 Z. z., zákona č. 160/2014 Z. z., zákona č. 285/2014 Z. z., zákona č. 314/2014 Z. z. a zákona č. 374/2014 Z. z.)

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie

Opatrenia zamerané na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie sú uvedené v záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie obce Lipníky a dotýkajú sa viacerých oblastí a tématických okruhov, vychádzajúcich z povahy a potrieb riešeného územia.

Vplyv niektorých opatrení nie je zanedbateľný a má tendenciu posúvať kvalitu životného prostredia obyvateľstva smerom k jej zlepšeniu.

Komplex opatrení, koncipovaných v záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie, by mal byť prínosom pre životné prostredie, vrátane prínosu pre obyvateľstvo riešeného územia, jeho návštevníkov a tiež pre ochranu a tvorbu životného prostredia.

• **Zásady a regulatívy priestorového usporiadania (3.1.1)**

Územný plán rešpektuje priestorové usporiadanie územia obce v štruktúre, charakterizovanej obytným územím, zmiešaným územím v centrálnej časti obce, výrobným, rekreačným a ostatným územím.

• **Zásady a regulatívy funkčného využitia územia (3.1.2)**

Rešpektuje existujúce a nové funkčné plochy bývania určené na bývanie v rodinných a bytových domoch, pričom výstavbu rodinných domov umiestňuje prioritne do zastavaného územia obce a zameriava sa tiež na modernizáciu staršieho bytového fondu. Výstavbu rodinných domov a bytových domov organizuje aj do nových lokalít (čo je pochopiteľné vzhľadom na predpokladaný rozvoj obce, situovanej blízko okresného sídla). Nová zástavba má rešpektovať identitu sídla, charakter vidieckeho osídlenia.

V oblasti občianskeho vybavenia intenzifikuje jeho zariadenia na existujúcich funkčných plochách a umiestňuje ďalšie zariadenia do nových plôch bývania.

V socioekonomickej oblasti územný plán určuje plochy priemyselnej výroby a výrobných služieb pre ich zariadenia a plochy zariadení poľnohospodárskej výroby, zabezpečujúce produkciu, manipuláciu a odbyt. (3.1.2.4.1).

V oblasti **rekreácie, turizmu, cestovného ruchu a športu (3.1.2.5)** rešpektuje jestvujúce funkčné plochy, umiestňuje objekty turizmu a cestovného ruchu a športu na plochách s prirodzeným potenciálom pre túto funkciu, kapacity cestovného ruchu umiestňuje do zastavaného územia obce.

Zeleň (3.1.2.6). Územný plán rešpektuje funkčné plochy zelene (plochy verejnej zelene, rodinných domov, vyhradenej zelene, sprievodnej a líniovej prírodnej zelene pozdĺž vodných tokov a niektorých komunikácií a plochy lesov.

Zvýrazňuje potrebu na riešených funkčných plochách verejnej a vyhradenej zelene realizovať výsadby podľa projektu sadových úprav.

Poľnohospodárska pôda (3.1.2.7. Územný plán určuje funkčné plochy poľnohospodárskej pôdy na rastlinnú veľkovýrobu na ornej pôde a na trvalých trávnych porastoch.

Vodné toky a plochy, pobrežné pozemky (3.1.2.8). Územný plán rešpektuje existujúce vodné plochy a chráni ako špecifické krajínovotvorné prvky a rieši ďalšie funkčné vodné plochy.

• **Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia jednotlivých plôch (3.2).**

V rámci tejto kapitoly územný plán určuje vyššie uvedené podmienky pre plochy bývania (3.2.1), občianskej vybavenosti (3.2.2), priemyselnej výroby (3.2.3), plôch verejného dopravného a technického vybavenia územia (3.2.4) plôch rekreácie, turizmu, cestovného ruchu a športu (3.2.5), plôch zelene (3.2.6), plôch poľnohospodárskej pôdy (3.2.7) a vodných plôch (3.2.8).

Táto kapitola určuje prípustné aktivity, resp. zásah a stanovuje v jednotlivých okruhoch aktivity a zásahy neprípustné, ktoré je potrebné vylúčiť.

Z hľadiska tvorby a ochrany životného prostredia sú určenia podmienok na využitie jednotlivých plôch logické a oprávnené a určené v súlade s požiadavkami na zdravé životné prostredie.

• **Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia (3.3)** – z hľadiska opatrení vo vzťahu k vplyvom na životné prostredie sú akceptovateľné.

• **Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia (3.4).**

V rámci tejto kapitoly územný plán určuje zásady a regulatívy pre dopravu a dopravné zariadenia (3.4.1), vodné hospodárstvo (3.4.2), energetiku a energetické zariadenia (3.4.3), telekomunikácie (3.4.4) a technické vybavenie územia (3.4.5).

Z hľadiska pôsobenia vplyvov jednotlivých aktivít deklarovaných v územnom pláne sú určené zásady a regulatívy v súlade s požiadavkami na ochranu životného prostredia.

• **Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability, vrátane plôch zelene (3.5)**

V rámci tejto kapitoly územný plán vo svojej záväznej časti určuje zásady a regulatívy ochrany kultúrohistorických hodnôt (3.5.1), ochrany a využívania prírodných zdrojov (3.5.2) a zásady a regulatívy ochrany prírody, ochrany a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability, vrátane plôch zelene (3.5.3).

Z hľadiska pôsobenia vplyvov jednotlivých aktivít deklarovaných v územnom pláne sú určené zásady a regulatívy v súlade s požiadavkami na ochranu životného prostredia.

• **Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie (3.6)**

V rámci tejto kapitoly územný plán určuje zásady a regulatívy v oblastiach, týkajúcich sa zložiek životného prostredia (3.6.1), odpadového hospodárstva (3.6.2) a protipovodňovej ochrany (3.6.3). Zásady a regulatívy sú v podstate akceptovateľné.

• **Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov (3.8)**

V rámci kapitoly 3.8 záväznej časti územného plánu sa stanovujú ochranné pásma (3.8.1), rešpektujú sa chránené územia prírody a krajiny (3.8.2), chránené pamiatkové územia (3.8.3) a **plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu (3.8.4.)**.

Z hľadiska vplyvov na životné prostredie nie sú v tejto kapitole zásadné výhrady.

• **Určenie častí obce, na ktoré je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny (3.10)**

V tejto kapitole (3.10) nie je určené žiadne územie, pre ktoré je potrebné obstarat' územný plán zóny.

• **Zoznam verejnoprospešných stavieb (3.11)**

V záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie mesta Lipníky v kapitole 3.11 sú v zozname taxatívne vymenované verejnoprospešné stavby.

V tomto zozname sú uvedené stavby (spomenuté už v texte vyššie), ktoré si vyžadujú prísnejšie rešpektovanie zásad ochrany prírodného prostredia a dôslednú projektovú prípravu s akcentom na ekologické riešenie.

V. Porovnanie variantov

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Kritériami pre hodnotenie navrhovanej územno-plánovacej dokumentácie ako celku prihliadajúc na ním navrhované aktivity sú problémy existujúceho urbanizovaného prostredia a limity využívania prírodného prostredia. Ide o priestorový a funkčný vzťah vplyvov rozloženia navrhovaných aktivít na strane jednej, vrátane prijateľnosti činností pre obec k tvorbe a ochrane životného prostredia a prírodného prostredia na strane druhej. Výber najvhodnejšieho variantu predstavuje komplexnú kategóriu, vyplývajúcu zo zhodnotenia viacerých vplyvov, dôsledkov či dopadov, ako sú:

- vplyvy na obyvateľstvo, predovšetkým na zdravie a pohodu obyvateľov
- vplyvy na zložky životného prostredia
- vplyvy na prírodu, chránenú prírodu a ekologickú stabilitu
- vplyvy na krajinu a jej historickú štruktúru
- environmentálne dôsledky
- sociálno-ekonomické dôsledky
- územno-technické dopady
- širšie územné vplyvy a potreby regiónu

2. Porovnanie variantov

Porovnanie celkového návrhu ÚPN s nulovým variantom.

Vzhľadom na morfológiu a reliéf riešeného územia, t.z. priestorových možností rozvoja obce pri ponímaní územného plánu obce ako jednoliateho celku bolo nutné návrh územného plánu so všetkými jeho atribútmi postaviť na variantoch. Prírodzene existuje tzv. „nulový variant“, ktorý predstavuje súčasný stav bez pôsobenia vplyvov novej územno-plánovacej dokumentácie.

Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia – územia obce Lipníky v rozsahu jeho zastavaného územia a plôch mimo zastavaného územia.

Ďalším variantom je návrh ÚPN obce Lipníky. Pri porovnaní nulového variantu s návrhom konceptu riešenia ÚPN je možné skonštatovať, že návrh ÚPN je pre obyvateľstvo a rozvoj obce výhodnejší, pretože ten rieši existujúce alebo potenciálne environmentálne záťaž s cieľom eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie obce vrátane jej obyvateľov. Vytvára tiež predpoklady na zlepšenie ekonomického postavenia obce Lipníky. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z návrhu ÚPN, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov definovaných v záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by významne negatívne ovplyvnila súčasný stav životného prostredia obce a preto sa odporúča variant č. 1 konceptu riešenia ÚPN obce Lipníky.

Vzhľadom k súčasnej štruktúre krajiny územia obce Lipníky, jeho morfológie, reliéfu a výškovej zonálnosti je obtiažne zakomponovať/realizovať technické prvky navrhované územným plánom do krajiny tak, aby pri ich prieniku boli úplne eliminované vplyvy na chránené časti prírody (na územia a druhy), na prvky územného systému ekologickej stability, na scenériu krajiny, na jej historické štruktúry a celkovo na využívanie krajiny. Realizáciou v územnom pláne navrhovaných stavieb a činností pri súčasnom rešpektovaní záujmov ochrany a tvorby životného prostredia a predovšetkým špecificky záujmov ochrany prírody a ochrany krajiny (NATURA 2000, prvky ÚSES, genofondové plochy atď.) môže dôjsť k prijateľnému a potrebnému kompromisu.

Pri porovnaní návrhu územného plánu, t.j. variantu nulového a návrhu územného plánu vychádzajú nasledujúce výsledky:

Vplyvy na obyvateľstvo – výhodnejší je návrh ÚPN

Vplyvy na horninové prostredie – výhodnejší je návrh ÚPN

Vplyvy na klimatické pomery – výsledok je indiferentný

Vplyvy na ovzdušie – mierne výhodnejší návrh ÚPN

Vplyvy na vodné pomery – výhodnejší je návrh ÚPN

Vplyvy na pôdu – výhodnejší je nulový variant

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy – mierne výhodnejší je nulový variant

Vplyvy na krajinu – výhodnejší je návrh ÚPN

Vplyvy na chránené územia a prvky ÚSES – mierne výhodnejší je nulový variant

Vplyvy na pamiatky - výsledok je indiferentný

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality – výhodnejší návrh ÚPN

Bodové porovnanie variantov:

V súčasnej úrovni územno-plánovacej dokumentácie:

Nulový variant – 3 body

Indiferentný výsledok – 2 body

Návrh ÚPN – 6 bodov

Na základe predchádzajúceho hodnotenia vychádza najvhodnejší návrh územného plánu ktorý získal z celkového počtu 55 % bodov, zatiaľ, čo nulový variant získal 27 % bodov.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje

získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Pri hodnotení vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie bolo do úvahy vzaté predovšetkým hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie vybraných funkčných plôch, stavieb a činností navrhnutých v rámci riešenia územného plánu a odhad ich významnosti podľa prílohy č.5 k zákonu č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov na základe poznania krajiny a bioty riešeného územia. V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, vrátane environmentálnych dokumentácií súvisiacich s problematikou obce, z vlastných poznatkov posudzovateľa o území, z konzultácií s odborníkmi so ŠOP SR a zo skúseností s obdobnými dokumentáciami, ako i z limitov určených všeobecne záväznými právnymi predpismi a záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Nedostatky pri vypracovaní správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre obec Lipníky chýbajú určité konkrétne údaje, charakterizujúce merateľný stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie t.j. chýbajú výsledky konkrétnych meraní resp. monitorovania územia (chýbajúce konkrétne údaje z meraní o kvalite a stave ovzdušia, hluku a vibrácií, povrchových vôd, podzemných vôd a pôdy).

Neurčitosti môžu vyplývať a vyplývali i z faktu, že posudzovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, ktorým je ÚPN obce, je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definované v ÚPN nie sú určené bližšími kvantifikátormi. V dôsledku týchto skutočností ešte nie je možné určiť, o aké konkrétne spôsoby, metódy a technológie realizácie činností a stavieb v rámci navrhovaných funkčných plôch pôjde. Nie sú k dispozícii všetky detailné technické údaje, lokalizačné údaje, technologické postupy a technológie, ktoré sa riešia až na úrovni konkrétnej predprojektovej a projektovej prípravy stavieb a činností.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Pre riadenie rozvoja obce, s cieľom zabezpečiť jej atraktivnosť pre miestne obyvateľstvo, zabezpečiť podmienky pre ďalší ekonomický a sociálny rast pri minimalizácii vplyvov na životné prostredie a pri realizácii nových aktivít na území obce je nevyhnutné riadiť sa koncepčným dokumentom s jasne stanovenými územnopriestorovými pravidlami a zásadami pre realizáciu nových aktivít. Takéto požiadavky spĺňa hodnotený návrh územného plánu obce Lipníky, ktorý bol vypracovaný v júni 2020, bude prerokovaný v súlade s § 22 zákona č.50/1971 Zb. (stavebný zákon) a upravený na základe pripomienok z procesu prerokovania.

V rámci návrhu územného plánu obce Lipníky je jednou z dôležitých úloh vyriešenie bývania rastúceho počtu obyvateľov. Všeobecne, cieľom územného plánu je navrhnúť také riešenia, ktoré vytvárajú predpoklad pre zlepšenie podmienok života pre obyvateľstva, jeho ochranu zdravia. V obci naďalej ako nosná funkcia zostáva funkcia obytná, podporená vyhovujúcim občianskym vybavením. Jestvujúce zastavané územie obce bude intenzifikované na disponibilných plochách, avšak zároveň je navrhnuté i jeho rozšírenie. Návrh územného plánu obce Lipníky sa venuje tiež protipovodňovej ochrane, úpravám a rozšíreniu vodovodnej siete a kanalizácie, vylepšeniu hospodárenia s odpadmi, rozvoju verejnej a vyhradenej zelene obce. Riešenie územného plánu podporuje rozvoj rekreačných a športových aktivít primeraným využívaním prírodného potenciálu územia obce so snahou akceptovať resp. neprekračovať limity vyplývajúce z ochrany prírody a krajiny.

Návrh ÚPN obce Lipníky je vypracovaný v súlade s nadradenými koncepciami starostlivosti o životné prostredie, nadradenými územno-plánovacími dokumentáciami, rešpektuje doterajší historický charakter

Územný plán obce Lipníky– Návrh

obce, územný systém ekologickej stability, vyhlásené chránené územia, historické pamiatky a archeologické náleziská.

Hodnotený návrh ÚPN obce Lipníky nepredpokladá významný negatívny vplyv na životné prostredie a na stav biotopov a druhov európskeho významu v lokalitách NATURA 2000.

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

Ing. Ján STANO, Prešov

Spracovateľ

X. Zoznam disponibilných a podkladových doplňujúcich analytických správ a štúdií

- www.enviroportal.sk / EIA, SEA,

- podklady použité pre spracovanie konceptu riešenia ÚPN obce Lipníky uvedené v zadaní ÚPN obce Lipníky.

Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov – podpis a pečiatka oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Ľubomír Pankuch

starosta obce